

შპს "საქაერონავიგაცია"
ფინანსური ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შინაარსი

გვერდი

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა	1
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა	2
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლების ანგარიშგება	6
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	
1 კომპანია და მისი საქმიანობა	9
2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა	9
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები, და სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელების დროს გამოყენებული განსჯა	14
4 საანგარიშგებო პერიოდში ძალაში შესული ცვლილებები ფასს-ში	14
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ეფექტური ან წინსწრებით დანერგილი	15
6 ძირითადი საშუალებები	15
7 არამატერიალური აქტივები	16
8 ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	17
9 შეზღუდული ფულადი სახსრები	17
10 სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	18
11 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	18
12 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18
13 საწესდებო კაპიტალი	19
14 ნასესხები საშუალებები	19
15 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	19
16 ამონაგები	20
17 სხვა საოპერაციო შემოსავალი	20
18 პერსონალის ანაზღაურება	20
19 სხვა საოპერაციო ხარჯი	20
20 ფინანსური შემოსავალი	20
21 ფინანსური ხარჯი	20
22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	21
23 ფინანსური რისკების მართვა	21
24 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	23
25 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	24
26 წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საზღაური	24

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია შპს "საქაერონავიგაცია"-ს ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევასა და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახეული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამო არ ხდის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

გოჩა მეზერიშვილი
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი
ფინანსური მენეჯერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
თარიღი: 15 მაისი, 2020

კარინა კაზარიანი
მთავარი ბუღალტერი

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია შპს "საქაერონავიგაცია"-ს ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევასა და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამო არ ხდის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

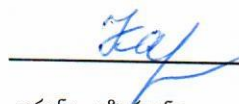

გოჩა მეზერიშვილი
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ჯაქარიშვილი
ფინანსური მენეჯერი

შპს "საქაერონავიგაცია"

თარიღი: 15 მაისი, 2020

კარინა კაჩარიძე
მთავარი ბუღალტერი

**დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა
შპს "საქაერონავიგაცია"**

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს "საქაერონავიგაცია"-ს (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლების, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებებს წლისათვის, რომელიც დასრულდა ზემოთ აღნიშნული თარიღით, აგრეთვე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და შესაბამეა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (ფასს).

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - "აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსისა (IESBA კოდექსი) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ ამ ნორმებით და IESBA ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი საფუძველია ჩვენი მოსაზრებისთვის.

სხვა გარემოებები

კომპანიის 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩატარა სხვა აუდიტორმა, რომელმაც აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 16 მაისს გასცა არამოდიფიცირებული მოსაზრება. წარმოდგენილი შესადარისი ინფორმაცია ხსენებული თარიღისთვის კორექტირებულია ჩვენ მიერ მხოლოდ შესაბამისობისთვის (იხ. შენიშვნა 2.22) შესაბამისად ჩვენ არ გამოვხატავთ მოსაზრებას ამ მონაცემებზე.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას. სავარაუდოდ, მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მენეჯმენტს განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას, მათ შორის გამოწვეულს თაღლითობით ან შეცდომით, და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებულ ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა თუკი გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალკე ან ერთობლივად გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოყენების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტის პროცესში აუდიტორის მიერ პროფესიული მსჯელობის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; გვეგავით და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს მენეჯმენტის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე (გაგრძელება)

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსს და ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბის, ვადებისა და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

აუდიტორული კომპანიის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-865011

თარიღი: 15 მაისი, 2020

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე (გაგრძელება)

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსს და ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბის, ვადებისა და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მიხეილ აბაიძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

აუდიტორული კომპანიის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-A-865011

თარიღი: 15 მაისი, 2020

თბილისი, საქართველო

შპს "საქაერონავიგაცია"
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ათას ლარში

	შენიშვნა	31-დეკ-19	31-დეკ-18
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	144,462	130,565
არამატერიალური აქტივები	7	3,348	2,236
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	8	520	1,865
შეზღუდული ფულადი სახსრები	9	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		150,330	136,666
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	10	4,572	3,575
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	13,812	13,313
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	6,604	18,401
სულ გრძელვადიანი აქტივები		24,988	35,289
სულ აქტივები		175,318	171,955
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	61,308	61,355
გაუნაწილებელი მოგება		100,666	97,885
სულ კაპიტალი		161,974	159,240
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები საშუალებები	14	5,183	5,398
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		5,183	5,398
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	15	6,749	6,012
მიმდინარე ნასესხები საშუალებები	14	456	382
მიღებული ავანსები		956	923
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		8,161	7,317
სულ ვალდებულებები		13,344	12,715
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		175,318	171,955

გონა მეზვრიშვილი
 გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი
 ფინანსური მენეჯერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
 თარიღი: 15 მაისი, 2020

კარინა კაზარიანი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ათას ლარში

	შენიშვნა	31-დეკ-19	31-დეკ-18
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	144,462	130,565
არამატერიალური აქტივები	7	3,348	2,236
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	8	520	1,865
შეზღუდული ფულადი სახსრები	9	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		150,330	136,666
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	10	4,572	3,575
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	13,812	13,313
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	6,604	18,401
სულ გრძელვადიანი აქტივები		24,988	35,289
სულ აქტივები		175,318	171,955
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	61,308	61,355
გაუნაწილებელი მოგება		100,666	97,885
სულ კაპიტალი		161,974	159,240
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები საშუალებები	14	5,183	5,398
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		5,183	5,398
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	15	6,749	6,012
მიმდინარე ნასესხები საშუალებები	14	456	382
მიღებული ავანსები		956	923
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		8,161	7,317
სულ ვალდებულებები		13,344	12,715
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		175,318	171,955

გოჩა მეზერიშვილი
გენერალური დირექტორი

შპს "საქაერონავიგაცია"
თარიღი: 15 მაისი, 2020

ირაკლი ზაქარეიშვილი
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კაზარიანი
მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
 სრული შემოსავლების ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ათას ლარში

	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები	16	74,195	81,726
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	17	1,760	888
პერსონალის ანაზღაურება	18	(39,897)	(33,945)
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	6; 7	(13,041)	(13,043)
სხვა საოპერაციო ხარჯი	19	(20,021)	(18,448)
საოპერაციო მოგება		2,996	17,178
ფინანსური შემოსავალი	20	637	892
ფინანსური ხარჯი	21	(947)	(955)
კურსთაშორის სხვაობის წმინდა მოგება/(ზარალი)		95	180
მიმდინარე წლის წმინდა მოგება / (ზარალი)		2,781	17,295
მიმდინარე წლის სხვა სრული შემოსავლები		-	-
მიმდინარე წლის სრული შემოსავალი / (ხარჯები)		2,781	17,295

გოჩა მეზერიშვილი
 გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი
 ფინანსური მენეჯერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
 თარიღი: 15 მაისი, 2020

კარინა კაზარიანი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ათას ლარში

	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები	16	74,195	81,726
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	17	1,760	888
პერსონალის ანაზღაურება	18	(39,897)	(33,945)
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	6; 7	(13,041)	(13,043)
სხვა საოპერაციო ხარჯი	19	(20,021)	(18,448)
საოპერაციო მოგება		2,996	17,178
ფინანსური შემოსავალი	20	637	892
ფინანსური ხარჯი	21	(947)	(955)
კურსთაშორის სხვაობის წმინდა მოგება/(ზარალი)		95	180
მიმდინარე წლის წმინდა მოგება / (ზარალი)		2,781	17,295
მიმდინარე წლის სხვა სრული შემოსავლები		-	-
მიმდინარე წლის სრული შემოსავალი / (ხარჯები)		2,781	17,295

 გიორგი მეზვერიშვილი
 გენერალური დირექტორი

შპს "საქაერონავიგაცია"

თარიღი: 15 მაისი, 2020

 ირაკლი ზაქარეიშვილი

ირაკლი ზაქარეიშვილი
 ფინანსური მენეჯერი

 კარინა კაზარიანი

კარინა კაზარიანი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ათას ლარში

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,213	80,590	141,803
2018 წლის მოგება	-	17,295	17,295
საწესდებო კაპიტალის ნეტო ზრდა / (შემცირება)	142	-	142
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,355	97,885	159,240
2019 წლის მოგება	-	2,781	2,781
საწესდებო კაპიტალის ნეტო ზრდა / (შემცირება)	(47)	-	(47)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,308	100,666	161,974

გოჩა მეზვრიშვილი
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი
ფინანსური მენეჯერი

შპს "საქაერონავიგაცია"

თარიღი: 15 მაისი, 2020

კარინა კაზარიანი
მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ათას ლარში

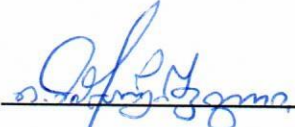
	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,213	80,590	141,803
2018 წლის მოგება	-	17,295	17,295
საწესდებო კაპიტალის ნეტო ზრდა / (შემცირება)	142	-	142
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,355	97,885	159,240
2019 წლის მოგება	-	2,781	2,781
საწესდებო კაპიტალის ნეტო ზრდა / (შემცირება)	(47)	-	(47)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,308	100,666	161,974

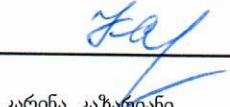

 გიორგი მეზურიშვილი
 გენერალური დირექტორი

შპს "საქაერონავიგაცია"

თარიღი: 15 მაისი, 2020

 ირაკლი ზაქარეიშვილი
 ფინანსური მენეჯერი

 კარინა კაჭარიანი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
 ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ათას ლარში

შენიშვნა	2019	2018
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებლისგან მიღებული ფულადი სახსრები	77,239	83,068
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,625	-
მომწოდებლებისთვის და მომუშავეებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები	(54,270)	(48,228)
გადახდილი გადასახადები	(8,172)	(2,212)
გადახდილი პროცენტი	(113)	(119)
საპროცენტო შემოსავალი	637	917
საოპერაციო საქმიანობით წარმოქმნილი ფულადი სახსრები	16,946	33,426
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	27	-
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(27,869)	(27,012)
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები	(27,842)	(27,012)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
სესხების გადახდა	(1,236)	(1,161)
საფინანსო საქმიანობით წარმოქმნილი ფულადი სახსრები	(1,236)	(1,161)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა / (შემცირება)	(12,132)	5,253
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	20,401	14,880
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შედეგი ფულად სახსრებზე	335	268
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	9; 12	8,604
	20,401	20,401

გოჩა მეზვრიშვილი
 გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი
 ფინანსური მენეჯერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
 თარიღი: 15 მაისი, 2020

კარინა კაზარიანი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"
 ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ათას ლარში

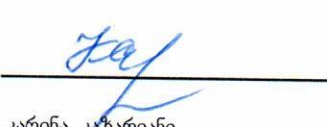
	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მომხმარებლისგან მიღებული ფულადი სახსრები		77,239	83,068
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		1,625	-
მომწოდებლებისთვის და მომუშავეებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(54,270)	(48,228)
გადახდილი გადასახადები		(8,172)	(2,212)
გადახდილი პროცენტი		(113)	(119)
საპროცენტო შემოსავალი		637	917
საოპერაციო საქმიანობით წარმოქმნილი ფულადი სახსრები		16,946	33,426
ფულადი სახსრების სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		27	-
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(27,869)	(27,012)
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები		(27,842)	(27,012)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან			
სესხების გადახდა		(1,236)	(1,161)
საფინანსო საქმიანობით წარმოქმნილი ფულადი სახსრები		(1,236)	(1,161)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა / (შემცირება)		(12,132)	5,253
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		20,401	14,880
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შედეგი ფულად სახსრებზე		335	268
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	9; 12	8,604	20,401

 გოჩა მეზერიშვილი
 გენერალური დირექტორი

შპს "საქაერონავიგაცია"

თარიღი: 15 მაისი, 2020

 ირაკლი ზაქარიშვილი
 ფინანსური მენეჯერი

 კარინა კაზარიანი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"

ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

შპს "საქაერონავიგაციის" (ს/კ 208144051) (შემდეგში „კომპანია“) წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის.

1995 წლის 19 დეკემბერს კომპანია დაფუძნდა როგორც სახელმწიფო კომპანია, ხოლო შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიად დარეგისტრირდა 1999 წლის 6 დეკემბერს (სასამართლოს სარეგისტრაციო ნომერი: N714-1327). კომპანიის 100% წილის მფლობელია სახელმწიფო. კომპანიის გენერალური დირექტორია გონა მეზერიშვილი.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საჰაერო ტრანსპორტის მოძრაობის კონტროლი და სანავიგაციო მომსახურება საქართველოს საჰაერო სივრცეში, აგრეთვე თბილისის, ბათუმის, ქუთაისისა და მესტიის აეროპორტებში საჰაერო ტრანსპორტის მოძრაობის კონტროლი დაშვებისას და აფრენისას და აგრეთვე მასთან დაკავშირებული მომსახურება.

2014 წლის 1 იანვრიდან საქართველო გახდა ევროკონტროლის მემბრე წევრი. საჰაერო ნავიგაციის უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაცია (EUROCONTROL) არის მთავრობათაშორისი სამხედრო-სამოქალაქო ორგანიზაცია, რომელიც, პარტნიორებთან ერთად, ორიენტირებულია ერთიანი ევროპის საჰაერო სივრცის დანერგვაზე, რაც ხელს შეუწყობს ოცდამეერთე საუკუნისა და შემდგომი პერიოდებისთვის აუცილებელ საჰაერო მოძრაობის მართვის განხორციელებას.

კომპანიის იურიდიული და ფაქტობრივი მისამართია: თბილისის აეროპორტი, 0158, საქართველო.

2019 წლის განმავლობაში თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა იყო 832 (2018: 800).

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

2.1 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ები) შესაბამისად ისტორიული ღირებულების მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების გათვალისწინებით, რომ მომავალში კომპანია თავის ფუნქციონირებას განაგრძობს როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო.

ფასს-ების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს მენეჯმენტისგან შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას. ფინანსური ანგარიშგებისთვის მნიშვნელოვანი შეფასებები და დაშვებები წარმოდგენილია მე-3 განმარტებით შენიშვნაში. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეყრდნობა მენეჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლენებისა და ქმედებების ცოდნას, ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა საბოლოო ჯამში განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებული იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, ქვემოთ არის წარმოდგენილი. სააღრიცხვო პოლიტიკა თანმიმდევრულად არის გამოყენებული ყველა წარმოდგენილი პერიოდის მიმართ.

2.2 წარსადგენი ვალუტა

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები წარმოდგენილია ქართულ ლარში, თუ სხვა რამ არ იქნება მითითებული.

2.3 ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები

კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტები ასახულია ამორტიზირებული ღირებულებებით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებებით, პლუს გარიგების დანახარჯებით. გარიგების ფასი არის თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება. თავდაპირველი აღიარების დროს მიღებული შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, თუ არსებობს განსხვავება რეალურ ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, რომლის დასაბუთებაც შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი საბაზრო გარიგებებით, ან შეფასების ისეთი მეთოდით, რომელიც მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას გულისხმობს.

ყველა ფინანსური აქტივის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდება მოითხოვს მარეგულირებელ წესებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვის 'ჩვეულებრივი გზა') დადგენილ ვადებში, აისახება გარიგების დადების თარიღით, რომელიც არის ის თარიღი, როდესაც კომპანია ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას იღებს. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტის საკონტრაქტო პირობების მონაწილე.

გარიგების დანახარჯები არის ნამეტი დანახარჯები, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შესყიდვის, ემისიის ან რელინკაციის პირდაპირ დანახარჯებს. ნამეტი დანახარჯები არის დანახარჯები, რომლებიც არ წარმოიშობოდა, თუ არ განხორციელდებოდა გარიგება. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტების (გაყიდვის აგენტებზე მოქმედ დაქირავებულ მომუშავეთა ჩათვლით), მრჩეველების, ბროკერებისა და დილერების ხელფასებსა და საკომისიოებს, მარეგულირებელი სააგენტოებიდან და საფონდო ბირჟებიდან მოსაკრებლებსა და სატრანსფერო ბაჟსა თუ სავალდებულო მოსაკრებელს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს პრემიებსა და ფასდათმობებს, ფინანსურ დანახარჯებსა და შიდა ადმინისტრაციულ თუ მფლობელთა დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა თავდაპირველი აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის გადახდით, მიმატებული დარიცხული პროცენტის თანხა და ფინანსური ინსტრუმენტისათვის, შემცირებული მიღებული გაუფასურების ზარალის ჩამოწმით. დარიცხული პროცენტის თანხა მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და პრემიას ან ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური ინსტრუმენტის დისკონტირებულ ღირებულებას.

შპს "საქართველო-საგარეო"

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.3 ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები (გაგრძელება)

დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯები, როგორც დარიცხული კუპონის, ისე ამორტიზირებული დისკონტის ან პრემიის ჩათვლით (წარმოშობისას გადაადგებული საზღაურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს), ცალ-ცალკე კი არ აისახება, არამედ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის ფინანსური საპროცენტო შემოსავლების ან ხარჯების შესაბამის პერიოდში გადანაწილების მეთოდი, ისე რომ მიღებულ იქნეს პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად აღისკონტებს მომავალში მისაღებ ან გადასახდელ საგარეო ფულად სახსრებს (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, თუ შესაფერისია, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ხდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დისკონტირება პროცენტის გადაფასების შემდეგ თარიღამდე, გარდა პრემიის ან დისკონტისა, რომელიც ასახავს ინსტრუმენტში განსაზღვრული მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის შეღავათის დაბალანსს ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც დამოკიდებული არ არის საბაზრო განაკვეთზე. მსგავსი პრემია ან დისკონტი ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთელი მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში. ახლანდელი ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს მხარეების მიერ ყველა საკონტრაქტო გადახდილ ან მიღებულ საზღაურს, რომელიც შეადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარების წყვეტს მაშინ, როდესაც (ა) აქტივები გამოიყიდვება, ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვა მხრივ ამოიწურა, ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან გააფორმა კვალიფიცირებადი „გავლით შეთანხმება“, ხოლო ამავე დროს (i) გადასცა აქტივის მფლობელობასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არ გადასცა აქტივის მფლობელობასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი, მაგრამ არ ინარჩუნებს კონტროლს. კონტროლის შენარჩუნება ხდება მაშინ, როდესაც მეორე მხარეს არ გააჩნია დაუკავშირებელი, მესამე მხარისათვის ერთიანი აქტივის მფლობელობის პრაქტიკული უნარი გაყიდვაზე დაბატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

2.4 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება ისტორიული ღირებულებით, თვითღირებულებას დაკლებული დაგროვილი ცვეთა ან გაუფასურების ღირებულებას. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებების ჯგუფი შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

ძირითადი საშუალება, რომელიც გამოიყენება ძირითადი საქმიანობისთვის, ადმინისტრაციული ან გაქირავებისთვის, ან არის მშენებარე მდგომარეობაში, აღირიცხება მის თვითღირებულებასა და გაუფასურების ღირებულებას შორის სხვაობით. თვითღირებულება შეიცავს პირდაპირ ხარჯებს, რომელიც გათვალისწინებულია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკით. სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივის ღირებულებაზე კომპანიის პოლიტიკით.

ის ძირითადი საშუალებები, რომლებიც კომპანიას გადმოეცა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან, შეფასებულია დამოუკიდებელი შეფასებლის მიერ და იზომება ჩვეულებრივ, თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება.

მოგება ან ზარალი, რომელიც წარმოიშობა აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწერიდან, განისაზღვრება სხვაობით, მიღებულ სარგებელსა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ხარჯები, დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან და აღრიცხული დამოუკიდებლად, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება, აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივის სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში.

თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ხდება სასარგებლო მომსახურების ვადის, ნარჩენი ღირებულების და ცვეთის მეთოდების გადახედვა და კორექტირება, აუცილებლობის შემთხვევაში.

2019 წელს მოხდა ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის გადახედვა და გადაწყვეტილება იქნა მიღებული არსებული აქტივების სასიცოცხლო პერიოდის გახანგრძლივებასთან დაკავშირებით.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდებისთვის აქტივების სასიცოცხლო პერიოდი შემდეგნაირად ნაწილდება:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა	
	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
შენობა-ნაგებობები	20	20
მანქანა-დანადგარები	10	7
მოწყობილობები და აპარატურა	8-10	8
საოფისე აღჭურვილობა	5-10	3-8
სატრანსპორტო საშუალებები	10	7
სხვა	N/A	3-8

სრულად გაუფასურებული ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა ხდება სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს ბრძანების საფუძველზე.

2 მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.5 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არმქონე იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მოგების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება დაგროვილი ამორტიზაციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შემცირებული ღირებულებით.

ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით 5 წლის გაანგარიშებით.

სრულად გაუფასურებული არამატერიალური აქტივის ჩამოწრა ხდება სისა სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს ბრძანების საფუძველზე.

2.6 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

აქტივების საბალანსო ღირებულება თითოეული საგნარეშო პერიოდის ბოლოს მოწმდება გაუფასურებაზე და აქტივის გაუფასურების შემთხვევაში, ჩამოწმდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი აქტივის გამოყენების ღირებულებასა და რეალიზაციის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის. ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ინდივიდუალურად აქტივისთვის იმ შემთხვევაში თუ აქტივი წარმოქმნის ფულად სახსრებს სხვა აქტივისგან ან აქტივითა ჯგუფისგან დამოუკიდებლად. ხოლო თუ აქტივი წარმოქმნის ფულად სახსრებს სხვა აქტივებთან ან აქტივთა ჯგუფთან ერთად, მაშინ ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმოქმნილი ერთეულისთვის, რომელზეც მიბმულია აქტივთა ჯგუფი.

2.7 სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებასა და მის სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შეფასება ხდება საშუალო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შექმნის დროს და მათ ამჟამინდელ ადგილას და მათ მდგომარეობაში მოსაყვანად გაწეულ დანახარჯებს.

ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივი სამეურნეო პროცესისათვის შეფასებითი გასაყიდი ფასი, პროდუქციის დასრულებისა და გაყიდვისათვის საჭირო შეფასებითი დანახარჯების გამოკლებით.

2.8 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მისი მოხდენისთანავე ერთი ან უფრო მეტი მოვლენის შედეგად („ზარალის განმარტებული მოვლენები“), რომელთაც ადგილი ჰქონდათ ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და რომლებიც ზეგავლენას ახდენენ მოცემული ფინანსური აქტივიდან, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან, რომელთა საიმედო შეფასებაც შესაძლებელია, მომავალი ფულადი სახსრების ნაკადების შეფასების ოდენობაზე, ან პერიოდულობაზე. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია დადგენს, რომ არ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ადგილი ჰქონდა ინდივიდუალურად შეფასებული აქტივის გაუფასურებას, მოუხედავად მნიშვნელოვანი, ან უმნიშვნელო გაუფასურებისა, კომპანია ამ აქტივს მოუკუთვნებს ანალოგიური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფს და ერთობლივად შეაფასებს მათ გაუფასურებას. ფინანსური აქტივის გაუფასურების შეფასებისას ძირითადი ფაქტორები, რომელთაც გაითვალისწინებს კომპანია არის ფინანსური აქტივის ვადაგადაცილებულობის სტატუსი და მასთან დაკავშირებული გირაოს [უზრუნველყოფის საშუალების], თუ ის არსებობს, რეალიზებადობა. შემდეგი სხვა პრინციპული კრიტერიუმები, რომელიც ასევე გამოიყენება იმის დასადგენად არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება გაუფასურების ზარალის არსებობის დასადგენად შემდეგია:

- თანხის ნებისმიერი ნაწილი, ან შესატანი თანხის გადახდა ვადაგადაცილებულია და გვიანი გადახდა არ მიეწერება ანგარიშსწორების სისტემით გამოწვეულ დაბრკოლებას;
- კონტრაქტის ხელმოწერი მერე მხარე განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეს, რასაც მოწმობს კომპანიის მიერ მოპოვებული ფინანსური ინფორმაცია;
- კონტრაქტის ხელმოწერი მერე მხარის მიერ გადახდის მდგომარეობაში უარყოფითი ცვლილებაა, რაც განაპირობა მიუღწეველმა ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების შეცვლამ, რამაც ზეგავლენა მოახდინა კონტრაქტის ხელმოწერი მერე მხარეზე; ან
- გირაოს ღირებულება, მისი არსებობის შემთხვევაში, მნიშვნელოვნად შემცირდა საბაზრო პირობების გაუარესების შედეგად.

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები მოლაპარაკების შედეგად შეიცვალა, ან სხვა მხრივ მოხდა მოდიფიცირება კონტრაქტის ხელმოწერი მერე მხარის ფინანსური სირთულეების გამო, გაუფასურების შეფასება ხდება პირობების მოდიფიკაციამდე არსებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარდება რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით, რათა აქტივის საბალანსო ღირებულება დაყვანილ იქნეს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებულ ღირებულებამდე (რომელიც არ მოიცავს მომავალ საკრედიტო დანაკარგებს, რომლებიც წარმოშობილი არ ყოფილა), რომელთა დისკონტირებაც ხდება მოცემული აქტივის თავდაპირველი ფაქტორივი საპროცენტო განაკვეთით. დაგირავებული ფინანსური აქტივიდან სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების კალკულაციაში აისახება ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება გამოწვეული იყოს დაგირავებული აქტივის უმცირესი ფასებით გაყიდვით ან შესყიდვით, მოუხედავად იმისა, არსებობს თუ არა დაგირავებულ აქტივზე უფლების დაკარგვის საშიშროება.

იმ შემთხვევაში, თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურების ზარალი შემცირდება და ამ შემცირების ობიექტურად დაკავშირება შესაძლებელია გაუფასურების თანხის აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან (მაგალითად, როგორიცაა დებიტორის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალის კომპენსირება ხდება რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის მეშვეობით.

2 მნიშვნელოვანი სადარიცხო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.8 საფაქტო და სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

ამოღებული აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის ანარიცხებში მის შემდეგ, როდესაც დასრულდება აქტივის ამოსაღებად ყველა საჭირო პროცედურის განხორციელება და განისაზღვრება ზარალის ოდენობა. შემდგომ ამოღებული თანხები, რომელიც ადრე იქნა ჩამოწერილი, დარიცხდება სხვა შემოსავლის ანგარიშს მოცემული წლის მოგებაში, ან ზარალში.

2.9 გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აისახება ღირებულებით, მინუს გაუფასურების ანარიცხი. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილი ავანსთან დაკავშირებული პროდუქციის, ან მომსახურების მიღება მოსალოდნელია ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია ისეთ აქტივთან, რომელიც თავდაპირველი აღიარების დროს გრძელვადიან აქტივად არის კლასიფიცირებული. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადაიტანება მოცემული აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე და მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს მოცემულ აქტივთან დაკავშირებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. სხვა გადახდილი ავანსების ჩამოწერა ხდება მოგებაში, ან ზარალში, როდესაც კომპანია მიიღებს გადახდილი ავანსთან დაკავშირებულ პროდუქციას, ან მომსახურებას. იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს რაიმე ნიშანი, რომ გადახდილი ავანსთან დაკავშირებული აქტივები, პროდუქცია, ან მომსახურება არ იქნება მოწოდებული, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება შესაბამისად და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგებაში, ან ზარალში.

2.10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში იგულისხმება ნაღდი ფული, ბანკში განთავსებული დეპოზიტები მოთხოვნამდე და სხვა მოკლევადიანი მაღალიიკვიდური ინვესტიციები, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამი თვე, ან უფრო ნაკლებია. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისაგან ფულადი სახსრების ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ის ნაშთები, რომელთა შეზღუდვა ხდება, რათა არ მოხდეს მათი გაცემა, ან ვალდებულების დასაფარავად გამოყენება, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში, აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

2.11 საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის ნებადართული საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები (მათ შორის ცვლილებები საწესდებო კაპიტალში, მფლობელობაში, და სხვ.) უნდა შევიდეს მხოლოდ კომპანიის აქციონერების გადაწყვეტილებით. ნებადართული კაპიტალი აღიარდება როგორც საწესდებო კაპიტალი კომპანიის საკუთარ კაპიტალში აქციონერთა გადაწყვეტილებით.

2.12 დამატებითი ღირებულების გადასახადი

გაყიდვებთან დაკავშირებული ჩასათვლედი დამატებითი ღირებულების გადასახადი გადაეხდება საგადასახადო ორგანოებს უფრო ადრე, ვიდრე ადგილი ექნება შემდეგ მოვლენებს (ა) მომხმარებლებისგან დებიტორული დავალიანების ამოღება, ან (ბ) პროდუქციის, ან მომსახურების მიწოდება მომხმარებლებისათვის. დასაბრუნებელი დღე ზოგადად ამოღებულია ჩასათვლედი დღე-ს მიმართ, დღე-ს ანგარიშგაქტურის მიღების შემდეგ. საგადასახადო ორგანოები დღე-ს ნეტო საფუძველზე დაფარვის ნებას იძლევიან. რეალიზაციასთან და შესყიდვებთან დაკავშირებული დღე-ს აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ნეტო საფუძველზე. როდესაც შექმნილია დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ანარიცხი, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება დებიტორის მიერ გადასახდელი მილიანი თანხით, დღე-ს ჩათვლით.

2.13 ნასესხები საშუალებები

ნასესხები საშუალებების აღიარება თავდაპირველად ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2.14 სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების, რომელიც პირდაპირ მიეკუთვნება აქტივების შეძენას, მშენებლობას, ან წარმოებას, და რაც აღიარებულია რეალური ღირებულებით და რომლის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად მომზადებისათვის (განსაკუთრებული აქტივები) საჭიროა დროის მნიშვნელოვანი პერიოდი, კაპიტალიზაცია ხდება როგორც ამ აქტივების ღირებულების ნაწილი იმ შემთხვევაში, თუ კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღია 2009 წლის 1 იანვარი, ან მის შემდგომ თარიღი.

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ თარიღამდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზად არის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად.

კომპანია ახდენს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული იმ დანახარჯების კაპიტალიზაციას, რომლის თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა მაშინ, თუ კომპანია არ გასწევდა კაპიტალურ დანახარჯებს განსაკუთრებულ აქტივებზე. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული კაპიტალიზებული დანახარჯები გაიანგარიშება კომპანიის საშუალო დაფინანსების ღირებულებით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი ვრცელდება განსაკუთრებულ აქტივებზე გაწეულ დანახარჯებზე), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც თანხები ნასესხებია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივის მოპოვების მიზნით. ასეთ შემთხვევაში ხდება სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ ფაქტობრივად გაწეული დანახარჯების, შემცირებული ამ სესხით სარგებლობის დროებით ინვესტირებაზე გაწეული საინვესტიციო შემოსავალით, კაპიტალიზება.

შპს "საქართველიკა"

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

2 მნიშვნელოვანი სადარიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.15 ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხები

ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხები გაურკვეველი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია ეკონომიკურ სარგებელში განიჭებული რისკის გასვლა აღნიშნული ვალდებულების დაფარვისათვის და შესაძლებელია ვალდებულების საიმედოდ შეფასება.

2.16 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ხელმოწერი მერე მხარე შეასრულებს თავის საკონტრაქტო ვალდებულებებს. მათი ასახვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2.17 უცხოურ ვალუტაში გადანაგარიშება

კომპანიის თითოეული ერთეულის სამუშაო ვალუტა არის ის ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ძირითად ეკონომიკურ გარემოში, რომელშიც საწარმო ფუნქციონირებს. კომპანიის სამუშაო ვალუტა, ასევე კომპანიის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა („ქართული ლარი“).

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადანაგარიშება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. საკურსო სხვაობებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც წარმოიშვა ოპერაციების განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადანაგარიშების შედეგად წლის ბოლოს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით, აღიარდება მოგებაში, ან ზარალში როგორც ფინანსური შემოსავალი, ან ხარჯი. უცხოურ ვალუტაში რეალური ღირებულებით შეფასებული არაფულადი მუხლები, მათ შორის წილობრივი ინსტრუმენტი, გადანაგარიშება იმ გაცვლითი კურსის მიხედვით, რომელიც არსებობდა მათი რეალური ღირებულებით შეფასების დროს. უცხოურ ვალუტაში რეალური ღირებულებით შეფასებულ არაფულად მუხლებზე გაცვლითი კურსის ცვლილებების ზეგავლენა აისახება როგორც რეალური ღირებულების შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის ნაწილი.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების გადანაგარიშებულად გამოყენებული გაცვლითი კურსის ძირითადი განაკვეთებია:

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
1 აშშ დოლარი =	2.8677	2.6766
1 ევრო =	3.2095	3.0701

2.18 ამონაგების აღიარება

კომპანია შემოსავალს მომსახურების გაწევიდან აღიარებს მაშინ, როდესაც მისი შეფასება საიმედოდაა შესაძლებელი; მოსალოდნელია მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება; საანგარიშგებო თარიღისათვის ტრანზაქციის შესრულებული სტადიის შეფასება საიმედოდაა შესაძლებელი; და შესაძლებელია, საიმედოდ განისაზღვროს ტრანზაქციის დასასრულებლად გასაწევი ხარჯები. შემოსავლის განსაზღვრა ხდება საქონლის ან მომსახურების გაყიდვიდან მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულებით.

თითოეულ კონტრაქტთან დაკავშირებით კომპანია ახდენს: ხელშეკრულების იდენტიფიცირებას, ხელშეკრულების შესრულების ვალდებულებებს; განსაზღვრავს გარიგების ფასს, რომელიც ითვალისწინებს ცვლადი ანაზღაურების თანხისა და ფულის დროითი ღირებულების შეფასებებს; გარიგების ფასს ანაწილებს თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებაზე განცალკევებით გასაწევი შედარებითი ფასის საფუძველზე; და აღიარებს ამონაგებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც თითოეული შესრულების ვალდებულება დაკმაყოფილებულია იმ გზით, რომელიც ასახავს დაპირებული საქონლისა ან მომსახურების გაცემას მომხმარებელზე.

2.19 დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები

გადასახდელი ხელფასები, წლიური შვებულება და ავადმყოფობის გამო შვებულებით სარგებლობა, პრემიები, და სხვა სარგებელი (საკვები, ბინით უზრუნველყოფა, ტრანსპორტირება, და სხვ.) დაირიცხება იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც მათთან დაკავშირებული მომსახურების მიწოდებას განხორციელებენ კომპანიის დაქირავებული მომუშავეები. კომპანიას არ გააჩნია ოურიდიული, ან კონსტრუქციული ვალდებულება განხორციელოს საპენსიო, ან ანალოგიური სარგებლის გადახდა.

2.20 ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მარტოოდენ მაშინ, როდესაც არსებობს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლება, რომელიც ითვალისწინებს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვას და არსებობს განზრახვა, რომ ურთიერთგადაფარვა მოხდეს ნეტო სიდიდით, ან მოხდეს აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა ერთდროულად.

2.21 ფინანსურ ანგარიშგებაში შესწორების შეტანა მისი წარდგენის შემდეგ

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შემდეგ მასში ნებისმიერი ცვლილების შეტანა, საჭიროებს კომპანიის იმ ხელმძღვანელობის მიერ ამ ცვლილებების დამტკიცებას, რომელთაც აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დაამტკიცეს.

შპს "საქართველო-გაზი"

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.22 შესადარისი ინფორმაცია

შესადარისი ინფორმაცია ასევე რეკლასიფიცირებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმდინარე წელთან შესაბამისობისათვის. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ამჟამინდელი წარდგენა უზრუნველყოფს ინფორმაციას, რომელიც უტყუარია და უფრო შესაბამისი და გამოსადევი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლისათვის.

გადაანგარიშებისა და ხელახლა წარმოდგენის შედეგად შეტანილი კორექტირებების შეჯამება, ფინანსური მდგომარეობისა და სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის მოცემულია შემდეგ ცხრილებში:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერი	წინა პერიოდის	რეკლასიფიკაცია	გადაანგარიშებული
შეზღუდული ფულადი სახსრები	3,401	(1,401)	2,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17,000	1,401	18,401
საერთო ზეგავლენა მიღიან აქტივებზე	20,401	-	20,401

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

2018	წინა პერიოდის	რეკლასიფიკაცია	გადაანგარიშებული
ამონაგები	82,614	(888)	81,726
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	888	888
სხვა საოპერაციო ხარჯი	(18,563)	115	(18,448)
ფინანსური შემოსავალი	3,178	(2,286)	892
ფინანსური ხარჯი	(2,946)	1,991	(955)
კურსთა შორის სხვაობის წმინდა მოგება/(ზარალი)	-	180	180
საერთო ზეგავლენა მიმდინარე წლის მოგებაზე	64,283	-	64,283

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები, და სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელების დროს გამოყენებული განსჯა

კომპანია ახორციელებს შეფასებებსა და აკეთებს დაშვებებს, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებსა და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. შეფასებები და მსჯელობა მუდმივად ფასდება და ემყარება კომპანიის ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მომავალში მოსალოდნელ მოვლენებს, რომელთა მოხდენის დაშვებაც გონიერულად არის მიჩნეული არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. აღნიშნული შეფასებების გარდა კომპანიის ხელმძღვანელობა ასევე მიმართავს გარკვეულ განსჯას სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს. განსჯის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილებები ყველაზე დიდ ზეგავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და შეფასებებზე, რომელთაც შესაძლოა განაპირობონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. ამგვარი გადაწყვეტილებებია:

3.1 ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საგანია, რომელიც უნდა ეფუძნოდეს ანალოგიურ აქტივებთან მიმართებით არსებულ გამოცდილებას. აქტივებში განთავსებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება ხდება უმთავრესად მათი გამოყენების მეშვეობით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა აქტივის ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში განვითარებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. კომპანიის ხელმძღვანელობა აქტივების დარჩენილი მომსახურების ვადას აფასებს მოცემული აქტივების არსებული ტექნიკური მდგომარეობისა და იმ შეფასებული პერიოდის გათვალისწინებით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ. გათვალისწინება შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობებით განპირობებული ტექნიკური, ან კომერციული მოძველება.

3.2 საწარმოს უწყვეტობის პრინციპი

კომპანიამ ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპის მიხედვით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას საწარმოს ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

4 საანგარიშგებო პერიოდში ძალაში შესული ცვლილებები ფასს-ში

2016 წლის იანვარში ბასს-მა გამოცა ახალი სტანდარტი იჯარის აღრიცხვისთვის - ფასს 16 "იჯარა", რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან. ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად არ იცვლება იჯარის აღრიცხვა მეიჯარეებისთვის. თუმცა, მოიჯარეებს იგი ავალდებულებს იჯარის უმეტესობის თავიანთ ბალანსზე აღიარებას საიჯარო ვალდებულებების სახით, აქტივების შესაბამისი გამოყენების უფლებით. მოიჯარეებმა ყველა აღიარებული იჯარისთვის ერთიანი მოდელი უნდა გამოიყენონ, თუმცა მათ უფლება აქვთ არ აღიარონ "მოკლევადიანი" იჯარები და იჯარები "დაბალი ღირებულების მქონე" აქტივებით. ზოგადად, აღიარებულ იჯარაზე მოგების ან ზარალის აღიარების წესი დღეისათვის მოქმედი ფინანსური იჯარის აღრიცხვის წესის მსგავსი იქნება და საპროცენტო ხარჯი და საამორტიზაციო ანაზღაურების აღიარება ცალკე მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფასს 16-ს გაგვინა არ მოუტანია მიმდინარე წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში, კომპანიას ჰქონდა მხოლოდ იჯარის ხარჯები, რომელიც 2020 წლის იანვრის ბოლოს დასრულდა.

შპს "საქართველო-გაზი"

ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ეფექტური ან წინსწრებით დანერგული

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისათვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. მათ შორის აღსანიშნავია შემდეგი ცვლილებები:

- ა) არსებობის განმარტება - შესწორებები ბასს 1-სა და ბასს 8-ში;
- ბ) ბიზნესის განმარტება - შესწორებები ფასს 3-ში;
- გ) შესწორებები ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებში;
- დ) აქტივების რეალიზაცია ან საკუთარ კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის დადებული გარიგების ფარგლებში - შესწორებები ფასს 10-სა და ბასს 28-ში;
- ე) ფასიკ 23 მოვების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა.

კომპანია არ მოელის სტანდარტის ძალაში შესვლამ არსებითი ცვლილებები გამოიწვიოს ფინანსურ ანგარიშგებაში.

6 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ცვლილება 2019 წელს:

	მიწა და შენიშნა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები	მოწყობილობები და აპარატურა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	საოფისე მოწყობილობები	ავტომობილები	სულ
ისტორიული ღირებულება 31.12.2018	68,378	149,172	6,749	27,789	10,331	14,844	277,263
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(24,116)	(106,609)	(5,039)	(2,158)	(6,507)	(2,269)	(146,698)
<i>ცვეთა გაუფასურება</i>	(13,492) (10,624)	(94,672) (11,937)	(4,845) (194)	- (2,158)	(6,352) (155)	(2,219) (50)	(121,580) (25,118)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2018	44,262	42,563	1,710	25,631	3,824	12,575	130,565
შეძენა	238	1,935	447	20,736	2,436	650	26,442
ისტორიული ღირებულების ტრანსფერი	168	36,718	544	(37,450)	20	-	-
ჩამოწერა	(10)	(112)	-	-	(57)	(301)	(480)
გასული ძს.-ის დაგროვილი ცვეთის განულება	7	99	-	-	53	80	239
ცვეთის თანხა	(2,259)	(7,935)	(379)	-	(1,108)	(623)	(12,304)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2019	42,406	73,268	2,322	8,917	5,168	12,381	144,462
ისტორიული ღირებულება 31.12.2019	68,774	187,713	7,740	11,075	12,730	15,193	303,225
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(26,368)	(114,445)	(5,418)	(2,158)	(7,562)	(2,812)	(158,763)
<i>ცვეთა გაუფასურება</i>	(15,744) (10,624)	(102,508) (11,937)	(5,224) (194)	- (2,158)	(7,407) (155)	(2,762) (50)	(133,645) (25,118)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2019	42,406	73,268	2,322	8,917	5,168	12,381	144,462

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ცვლილება 2018 წელს:

	მიწა და შენიშნა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები	მოწყობილობები და აპარატურა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	საოფისე მოწყობილობები	ავტომობილები	სულ
ისტორიული ღირებულება 31.12.2017	65,628	130,274	6,739	35,076	8,271	7,625	253,613
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(22,085)	(99,029)	(4,489)	(2,158)	(6,173)	(1,881)	(135,815)
<i>ცვეთა გაუფასურება</i>	(11,458) (10,627)	(87,062) (11,967)	(4,295) (194)	- (2,158)	(6,016) (157)	(1,831) (50)	(110,662) (25,153)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2017	43,543	31,245	2,250	32,918	2,098	5,744	117,798
შეძენა	274	596	-	15,595	2,026	7,219	25,710
ისტორიული ღირებულების ტრანსფერი	2,737	19,213	11	(22,594)	633	-	-
გასული ძს.-ის დაგროვილი ცვეთის განულება	104	873	-	-	594	-	1,571
ჩამოწერა	(261)	(911)	(1)	(288)	(599)	-	(2,060)
ჩამოწერილი ძს.-ის გაუფასურების განულება	3	30	-	-	2	-	35
ცვეთის თანხა	(2,138)	(8,483)	(550)	-	(930)	(388)	(12,489)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2018	44,262	42,563	1,710	25,631	3,824	12,575	130,565

შპს "საქაერონავიგაცია"

ფინანსური ანგარიშების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

6 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ისტორიული ღირებულება 31.12.2018	68,378	149,172	6,749	27,789	10,331	14,844	277,263
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(24,116)	(106,609)	(5,039)	(2,158)	(6,507)	(2,269)	(146,698)
ცვეთა	(13,492)	(94,672)	(4,845)	-	(6,352)	(2,219)	(121,580)
გაუფასურება	(10,624)	(11,937)	(194)	(2,158)	(155)	(50)	(25,118)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2018	44,262	42,563	1,710	25,631	3,824	12,575	130,565

2019 წლის ძირითადი მატება მოიცავს დაუმთავრებელ მშენებლობას 20,736 ათასი ლარით, (2018: 15,595 ათასი ლარი). მშენებლობა მოიცავს სანავიგაციო აღჭურვილობას და დანადგარებს. დამთავრების შემდგომ, აქტივი ძირითადი საშუალებების შესაბამის კლასში გადადის.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად გაუფასურებული ძირითადი საშუალებების ისტორიული ღირებულება 87,061 ლარია (2018: 77,703 ლარი).

7 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილება 2019 წელს:

	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება 31.12.2018	1,752	3,295	5,047
დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურება	(868)	(1,943)	(2,811)
ამორტიზაცია	(866)	(1,650)	(2,516)
გაუფასურება	(2)	(293)	(295)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2018	884	1,352	2,236
შეძენა	1,649	200	1,849
ამორტიზაციის თანხა	(394)	(343)	(737)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2019	2,139	1,209	3,348
ისტორიული 31.12.2019	3,401	3,495	6,896
დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურება	(1,262)	(2,286)	(3,548)
ამორტიზაცია	(1,260)	(1,993)	(3,253)
გაუფასურება	(2)	(293)	(295)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2019	2,139	1,209	3,348

არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილება 2018 წელს:

	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება 31.12.2017	1,752	1,959	3,711
დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურება	(529)	(1,728)	(2,257)
ამორტიზაცია	(527)	(1,435)	(1,962)
გაუფასურება	(2)	(293)	(295)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2017	1,223	231	1,454
შეძენა	-	1,336	1,336
ამორტიზაციის თანხა	(339)	(215)	(554)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2018	884	1,352	2,236
ისტორიული 31.12.2018	1,752	3,295	5,047
დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურება	(868)	(1,943)	(2,811)
ამორტიზაცია	(866)	(1,650)	(2,516)
გაუფასურება	(2)	(293)	(295)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2018	884	1,352	2,236

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად გაუფასურებული არამატერიალური აქტივების ისტორიული ღირებულება 1,795 ათასი ლარია (2018: 1,783 ათასი ლარი).

შპს "საქაერონავიგაცია"

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

8 ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის

ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	31-დეკ-19	31-დეკ-18
გრძელვადიანი ავანსები ძირითადი საშუალებებისთვის	520	1,865
სულ ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	520	1,865

გრძელვადიანი ავანსების გაუფასურება დაკავშირებულია 12 თვეზე მეტი ხნის წინ გადახდილ ავანსებთან, რომელთა შედეგად არაფერია მიღებული ან არ არის მოსალოდნელი რომ კომპანია მიიღებს რაიმეს.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილ გრძელვადიან ავანსებზე დაგროვებული გაუფასურების რეზერვი 0 ლარია.

9 შეზღუდული ფულადი სახსრები

2015 წელს კომპანიამ დაარსა **არასახელმწიფო საპენსიო სქემა** შპს „საქაერონავიგაციის“ თანამშრომლების არასახელმწიფო პენსიით უზრუნველყოფის მიზნით. კომპანიის სქემა არის დადგენილშენატანინი და განსაზღვრულია საბაზისო შრომის ანაზღაურების 18 და 7 პროცენტით, შესაბამისად კომპანიისა და თანამშრომლებისათვის.

მოქმედი კანონმდებლობით, არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელს მოეთხოვება საპენსიო ფონდის შევსებული კაპიტალის შექმნა და შენახვა (სქემის არსებობის განმავლობაში) სულ მცირე 2 მილიონი ლარის ოდენობით. კომპანიამ ფონდის კაპიტალად განსაზღვრა 3 მილიონი ლარი, რომელიც განათავსა ბანკში განცალკევებულ ანგარიშზე. 2 მილიონი ლარის ოდენობის (მინიმალური კაპიტალი) საგარანტიო აქტივი წარდგენილია როგორც გრძელვადიანი, შეზღუდული ფული კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ხოლო, მინიმალურ კაპიტალზე (2 მილიონი ლარი) მეტი ფული, რომლის განკარგვაც კომპანიას შეუძლია თუკი ის ამგვარ გადაწყვეტილებას მიიღებს, წარმოდგენილია როგორც ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.

საპენსიო სქემაში შენატანების განხორციელება დაიწყო 2017 წელს. 2019 წლის განმავლობაში კომპანიის შენატანებმა შეადგინა 2,497 ლარი (2018: 2,102). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის შენატანის დარიცხული ვალდებულებაა 223 ლარი (2018: 185).

საპენსიო დანაგროვის გაცემა სქემაში ჩართულ თანამშრომლებზე ხდება შემდეგ შემთხვევებში: (1) თანამშრომელმა მიაღწია საპენსიო ასაკს და მისი მოთხოვის საფუძველზე გაიცემა პენსია; (2) მონაწილე დატოვებს შპს "საქაერონავიგაციას" საპენსიო ასაკის მიღწევამდე, მის სახელობით საპენსიო ანგარიშზე დაგროვილ საპენსიო დანაზოგს მიიღებს შეუმცირებლად; (3) მონაწილის გარდაცვალების შემთხვევაში დანაგროვი პენსია ეძლევა მის მემკვიდრეებს იმავე პირობებით, რა პირობებითაც მიიღებდა მონაწილე. 2019 წლის განმავლობაში მონაწილეებზე გაცემულია 158 ლარის ოდენობით საპენსიო დანაგროვი (2018 წელი: 63 ლარი).

კერძო საპენსიო სქემის ფინანსური მიმოხილვა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

	31-დეკ-18	საპრო ცენტო შემოსავალი	სოციალური მონაწილე ობა	საივესტი ციო მოგება	ტრანზაქ ციის ხარჯი	გადატანა	პენსიის გადახდა	31-დეკ-19
საპენსიო ფონდის აქტივები								
საბანკო ანგარიში	3,401	265	-	-	-	(400)	-	3,266
სარგებლისთვის განკუთვნილი წმინდა აქტივები	5,571	-	3,520	737	(66)	-	(158)	9,604
ფასიანი ქაღალდები, უზრუნველყოფა	113	-	432	23	-	144	-	712
ფული და მოკლევადიანი დებოზიტები	539	-	2	361	(84)	423	(158)	1,083
გრძელვადიანი დებოზიტები	4,680	-	3,033	353	-	(567)	-	7,499
მოთხოვნები	256	-	53	-	-	-	-	309
ვალდებულებები	(17)	-	-	-	18	-	-	1
სულ აქტივები	8,972	265	3,520	737	(66)	(400)	(158)	12,870
წმინდა ღირებულება								
საპენსიო ფონდი	3,014	-	-	-	-	(13)	-	3,001
გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი	387	265	-	-	-	(387)	-	265
სულ წმინდა ღირებულება	3,401	265	-	-	-	(400)	-	3,266
ვალდებულებები								
ტექნიკური რეზერვები	5,571	-	3,520	737	(66)	-	(158)	9,604
სულ ვალდებულებები	5,571	-	3,520	737	(66)	-	(158)	9,604
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	8,972	265	3,520	737	(66)	(400)	(158)	12,870

შპს "საქართველო-გაზი"

ფინანსური ანგარიშების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

9 შეზღუდული ფულადი სახსრები (გაგრძელება)

კერძო საპენსიო სქემის მიმოხილვა 2018 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით:

	31-დეკ-17	საპრო ცენტო შემოსავალი	სოციალური მონაწილე ობა	საივესტი ციო მოგება	ტრანზაქ ციის ხარჯი	გადატანა	პენსიის გადახდა	31-დეკ-18
საპენსიო ფონდის აქტივები								
საბანკო ანგარიში	3,492	359	-	-	-	(450)	-	3,401
სარგებლისთვის განკუთვნილი წმინდა აქტივები	2,328	-	2,948	384	(26)	-	(63)	5,571
ფასიანი ქაღალდები, უზრუნველყოფა ფული და მოკლევადიანი დეპოზიტები	113	-	-	12	-	(12)	-	113
გრძელვადიანი დეპოზიტები	498	-	220	232	(10)	(338)	(63)	539
მოთხოვნები	1,490	-	2,700	140	-	350	-	4,680
გადაღებული	228	-	28	-	-	-	-	256
სულ აქტივები	(1)	-	-	-	(16)	-	-	(17)
სულ აქტივები	5,820	359	2,948	384	(26)	(450)	(63)	8,972
წმინდა ღირებულება								
საპენსიო ფონდი	3,014	-	-	-	-	-	-	3,014
გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი	478	359	-	-	-	(450)	-	387
სულ წმინდა ღირებულება	3,492	359	-	-	-	(450)	-	3,401
გადაღებული								
ტექნიკური რეზერვები	2,328	-	2,948	384	(26)	-	(63)	5,571
სულ გადაღებულები	2,328	-	2,948	384	(26)	-	(63)	5,571
სულ გადაღებულები და კაპიტალი	5,820	359	2,948	384	(26)	(450)	(63)	8,972

10 სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		
სათადარიგო ნაწილები	4,441	3,416
სხვა მარაგები	131	159
სულ სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	4,572	3,575

სხვა საოპერაციო ხარჯად აღიარებული სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ღირებულება 2019 წლისთვის არის 1,135 ათასი ლარი (2018: 1,835 ათასი ლარი).

11 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება		
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	19,831	19,070
გაუფასურების რეზერვი	(6,542)	(6,081)
წმინდა სავაჭრო მოთხოვნები	13,289	12,989
გაცემული ავანსები	503	705
ავანსების გაუფასურების რეზერვი	-	(391)
წმინდა გაცემული ავანსები	503	314
სხვა ფინანსური დებიტორული დავალიანება	20	783
გაუფასურების რეზერვი	-	(773)
წმინდა სხვა ფინანსური დებიტორული დავალიანება	20	10
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში	13,812	13,313

წმინდა სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 8,942 ათასი ლარის (2018: GEL 9,706) ოდენობით დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, სრულად 100% ევროში (2018: 100%).

	2019	2018
გაუფასურების რეზერვის (ზრდა) / შემცირება		
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	7,245	7,129
რეზერვის ხარჯი წლის განმავლობაში	440	118
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები	(1,143)	(2)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,542	7,245

12 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე ეროვნულ ვალუტაში	4,309	3,996
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე უცხოურ ვალუტაში (ევრო)	1,490	8,181
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე უცხოურ ვალუტაში (აშშ დოლარი)	805	6,224
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,604	18,401

შპს "საქართველიკა"

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

12 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს კომპანიის არასახელმწიფო საპენსიო სქემის ანგარიშზე განთავსებულ ფულად სახსრებს 1,001 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წელი: 1,014 ათასი ლარი).

13 საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას, რომელიც ასახულია სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში. კომპანიის წესდების მიხედვით საწესდებო კაპიტალის შესაკუთრებები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდი, რომელსაც დროდადრო გასცემენ, ამასთან მათ ხმის უფლება აქვთ კომპანიის აქციონერთა საბჭოს შეხვედრაზე მათ საკუთრებაში არსებული კომპანიის აქციების წილის შესაბამისად. კომპანიის განაწილებადი რეზერვი შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთის ოდენობით, რომელიც ასახულია ფასს-ების შესაბამისად მომზადებულ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

14 ნასესხები საშუალებები

ნასესხები საშუალებები	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ვადიანი სესხები - გრძელვადიანი (ევრო)	5,183	5,398
ვადიანი სესხები - მომდინარე ნაწილი (ევრო)	456	382
სულ ნასესხები საშუალებები	5,639	5,780

კომპანია არ იყენებს ჰვეირების აღრიცხვას და არ გაუფორმებია არც ერთი ჰვეირების შეთანხმება უცხოურ ვალუტაში ვალდებულების ან საპროცენტო განაკვეთის რისკთან მიმართებაში. დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების და ნაშთების განმარტებისთვის იხილეთ 24-ე შენიშვნა.

31-დეკ-19	გრანტის გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ეფექტური წლიური საპროცენტო	დასაფარი თანხა ევროში	დასაფარი თანხა ლარში
ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული:					
1-ლი ტრანში	19-თებ-09	31-მარ-27	24.00%	246	790
მე-2 ტრანში	23-მაი-09	30-ივნ-27	16.76%	1,219	3,912
მე-3 ტრანში	29-სექ-09	30-სექ-27	9.54%	292	937
სულ ნასესხები საშუალებები				1,757	5,639

31-დეკ-18	გრანტის გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ეფექტური წლიური საპროცენტო	დასაფარი თანხა ევროში	დასაფარი თანხა ლარში
ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული:					
1-ლი ტრანში	19-თებ-09	31-მარ-27	24.00%	259	795
მე-2 ტრანში	23-მაი-09	30-ივნ-27	16.76%	1,306	4,010
მე-3 ტრანში	29-სექ-09	30-სექ-27	9.54%	318	975
სულ ნასესხები საშუალებები				1,883	5,780

2009 წელს ვადიანი სესხი საკონტრაქტო თანხით 4,690 ათასი ევრო, საქართველოს სახელმწიფომ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მეშვეობით სამ ტრანშად მისცა კომპანიას 2009 წლის 30 იანვარს დადებული გადასესხების ხელშეკრულების საფუძველზე. სესხი დაიხარჯა თბილისის აეროპორტში სარადარო სისტემის შექმნისათვის. სარადარო სისტემის მშენებლობა და ტესტირება დასრულდა და აქტივი 2009 წლის ნოემბრიდან გამოიყენება. სესხის დაფარვის ვადა 18 წელი, საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთია 1.1%. ძირითადი თანხის გადახდის საშუალებით პერიოდია 78 თვე, ხოლო აღიარების თარიღით შეფასებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გახლდათ 15.87%. შეფასება ეფუძნება საქართველოს სახელმწიფოს მიერ გამოშვებული ევრობონდების, რომელიც დოლარებშია დენომინირებული და ევროპულ საფონდო ბირჟაზე იყიდება, უკუგების შიდა განაკვეთს.

წარდგენილ სასესხო ვალდებულებებსა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ფინანსურ ფულად ნაკადებს შორის ურთიერთკავშირი შემდეგია:

	2019	2018
ნაშთი 1 იანვარს	5,780	6,191
საპროცენტო ხარჯი	947	955
სესხის ძირისა და პროცენტის დაფარვა	(1,349)	(1,280)
გაცვლითი კურსის გავლენა ნაშთებზე	261	(86)
ნაშთი 31 დეკემბრის	5,639	5,780

15 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	31-დეკ-19	31-დეკ-18
გადასახდელი ხელფასები	4,022	3,340
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	2,111	1,544
გადასახდელი გადასახადები	610	1,124
სხვა კრედიტორული დავალიანება	6	4
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	6,749	6,012

სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება 572 ათასი ლარის (2018: 252 ათასი) ოდენობით დენომინირებულია ევროში, 349 ათასი ლარის ოდენობით აშშ დოლარში (2018: 326 ათასი) და 56 ათასი ლარის ოდენობით სხვა ვალუტაში (2018: 54 ათასი).

შპს "საქაერონავიგაცია"

ფინანსური ანგარიშების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

16 ამონაგები

ამონაგები	2019	2018
შემოსავალი ტრანზიტულ რეისებზე საჰაერო ნავიგაციის მომსახურების გაწევიდან	45,366	51,283
შემოსავალი დაშვების/აფრენის მომსახურებიდან	28,500	30,069
სხვა შემოსავალი	329	374
სულ ამონაგები	74,195	81,726

17 სხვა საოპერაციო შემოსავალი

სხვა საოპერაციო შემოსავალი	2019	2018
შემოსავალი სადაზღვევო ზარალის ანაზღაურებიდან	1,612	-
შემოსავალი ჯარიმებიდან	95	866
სხვა შემოსავალი	53	22
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,760	888

18 პერსონალის ანაზღაურება

პერსონალის ანაზღაურება	2019	2018
შრომის ანაზღაურება	27,282	24,299
პრემია	3,610	2,871
დანამატი წელთა ნამსახურებაზე	3,331	2,591
არასახელმწიფო საპენსიო ფონდი (კომპანიის წილი 18%)	3,207	2,646
თანამშრომელთა ჯანმრთელობის დაზღვევა	1,603	1,132
სახელმწიფო საპენსიო ფონდი	501	-
სხვა სარგებელი	363	406
სულ პერსონალის ანაზღაურება	39,897	33,945

კონპანის შიდა პოლიტიკიდან გამომდინარე, თანამშრომლებს ავიაციის სფეროში წელთა ნამსახურების / გამოცდილების მიხედვით ყოველთვიურად ერიცხებათ დანამატი ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ხელფასზე. 3-დან 5 წლამდე ნამსახურების მქონდე თანამშრომელს 5%-იანი სარგებელი, 5-დან 10 წლამდე 10%-იანი, 10-დან 15 წლამდე 15%-იანი, ხოლო 15 წლიდან ზემოთ 20%-იანი სარგებელი.

არასახელმწიფო საპენსიო ფონდზე დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-9 შენიშვნა.

19 სხვა საოპერაციო ხარჯი

სხვა საოპერაციო ხარჯი	2019	2018
რემონტის და უზრუნველყოფის ხარჯები	3,605	2,989
ევროკონტროლის საწევრო გადასახადი	2,594	2,429
სამსახურებრივი მივლინებები	2,465	2,063
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	1,739	1,648
ტექნიკური პერსონალის ტრენინგი	1,577	1,001
დაზღვევის ხარჯი	1,504	1,309
კომუნალური ხარჯები	940	915
სატესტო ფრენები	929	833
რეგულირების ხარჯი	725	472
მასალების ღირებულება	689	1,617
კომუნიკაციის ხარჯები	677	628
საეჭვო მოთხოვნების გაუფასურების ხარჯი (შენიშვნა 11)	440	118
ტრანსპორტირების ხარჯები	329	316
ევროკონტროლის ადმინისტრაციული გადასახადი	289	304
წარმომადგენლობითი ხარჯი	140	470
იჯარის ხარჯი	102	24
მომსახურების ხარჯი	79	137
ბანკის მომსახურების ხარჯი	70	138
რეკლამის ხარჯი	15	25
სხვა ხარჯები	1,113	1,012
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯი	20,021	18,448

20 ფინანსური შემოსავალი

ფინანსური შემოსავალი	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი	372	533
საპროცენტო შემოსავალი (საპენსიო ფონდი)	265	359
სულ ფინანსური შემოსავალი	637	892

21 ფინანსური ხარჯი

ფინანსური ხარჯი მოიცავს გრძელვადიან სესხზე დარიცხულ საპროცენტო ხარჯს 947 ათასი ლარის ოდენობით (2018: 955 ათასი ლარი).

შპს "საქართველიკა"

ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

22.1 სამართლებრივი პროცედურები

პერიოდულად, საქმიანობის ჩვეულებრივი წარმოებისას, კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სარჩელები. საკუთარ შეფასებებებსა და როგორც შიდა, ასევე გარე პროფესიულ რჩევაზე დაყრდნობით, ხელმძღვანელობის მოსაზრებაა, რომ მნიშვნელოვანი ზარალი არ მიადგება კომპანიას სარჩელების გამო და ამდენად, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის წარმოდგენილი შესაბამისი ანარიცხები.

22.2 საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაძლებლობას და მასში ხშირად ხდება ცვლილებების შეტანა. კომპანიის მიერ განხორციელებულ ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებით ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებულ კანონმდებლობის ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებით შესაძლოა შეკითხვები გაუჩნდეთ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს. საქართველოს საგადასახადო ორგანოები შესაძლოა უფრო დამაჯერებელ და დახვეწილ მიდგომას იყენებენ კანონმდებლობის ინტერპრეტაციისა და საგადასახადო შემოწმებების დროს. ასევე შესაძლებელია, რომ იმ ოპერაციებისა და საქმიანობების მიმართ, რომელთა მიმართაც ადრე არ ჰქონათ შეკითხვები, ახლა გაჩნდეს შეკითხვები. შედეგად, შესაძლოა განისაზღვროს დამატებითი გადასახადები, საურავები და საპროცენტო განაკვეთები.

22.3 გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში გარემოსდაცვითი საკითხების მარეგულირებელი კანონების განხორციელება ვითარდება და მუდმივად ხდება სახელმწიფო ორგანოების პოზიციის გადამსწვავა ამ ასპექტით. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს მისი ვალდებულებების, რომლებიც გათვალისწინებულია გარემოსდაცვითი მარეგულირებელი წესებით, შეფასებას. ვალდებულებების დადგენისთანავე, დაუყოვნებლივ ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებები, რომელიც შესაძლოა წარმოიშვას არსებული მარეგულირებელი წესების, სამოქალაქო დავების ან კანონმდებლობის შედეგად, შეუძლებელია შეფასდეს, მაგრამ ისინი შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს. მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში, აღსრულების გარემოს გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები გარემოსადმი მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად.

23 ფინანსური რისკების მართვა

კომპანიაში რისკების მართვა ზორციელებს ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და სამართლებრივ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკი შეიცავს საბაზრო რისკს, მათ შორის სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სხვა საფასო რისკს, საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ძირითადი ამოცანებია რისკის შეზღუდვების დადგენა და შემდგომ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარება ამ შეზღუდვებს არ გასცდეს. საოპერაციო და სამართლებრივი რისკის ფაქტორების მართვის ფუნქციები განკუთვნილია შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადოდ ფუნქციონირების მიზნით, საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების შესამცირებლად.

23.1 საკრედიტო რისკი

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი. ეს არის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვალდებულების შეუსრულებლობის შედეგად გამოიწვევს მეორე მხარის ფინანსურ ზარალს. ამგვარი საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ კონტრაგენტებისათვის მოსაზრებების კრედიტით მიყვანისას და აგრეთვე სხვა ოპერაციების შემთხვევაში, რომელთა შედეგადაც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივები. კომპანია მიიჩნევს, რომ მოსალოდნელი ზარალი ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ფლობიდან უმნიშვნელოა. შესაბამისად, საკრედიტო რისკის შეფასება ფაქტობრივად ზორციელებს სავაჭრო მოთხოვნებზე.

კომპანიამ გამოიყენა ფასს-9-ის გამარტივებული მიდგომა სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად. კომპანიაში მანამდე არსებული სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის კალკულაციის მეთოდი იწვევს უფრო დიდი ანარიცხის აღიარებას, ვიდრე ეს ფასს 9-ის მიხედვით გაანგარიშებული საკრედიტო ზარალია. ვინაიდან აღნიშნული სხვაობები არ არის არსებითი, შესაბამისად კომპანიას წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში არ მოუხდენია წარდგენილი პერიოდების საკრედიტო ზარალის შექცევა:

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0.4%	0.3%
ძველი საანგარიშგებო პერიოდებიდან წარმოშობილი სრული გაუფასურება*	(6,168)	(6,679)
ზარალის შეფასებისადმი დაქვემდებარებული ამონაგები	74,195	81,726
ზარალის შეფასებისადმი დაქვემდებარებული სავაჭრო მოთხოვნები	13,663	12,391
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთით გამოთვლილი გაუფასურების რეზერვი	(351)	(282)
ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(6,542)	(6,854)
ფასს 9-ს გაეკლენა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვზე	23	(107)

*კომპანია არ ახორციელებს უიმედო ვალების ბალანსიდან ჩამოწერას რიგი ადმინისტრაციული და საკანონმდებლო ფაქტორების გათვალისწინების გამო.

23.2 საბაზრო რისკი

კომპანია იღებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიქმნება ღია პოზიციების გამო: ა) უცხოურ ვალუტებში, ბ) პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებში, და გ) საწესდებო კაპიტალის პროდუქტების მხრივ, რომელთაგან ყველა ექვემდებარება ზოგად და სპეციფიკურ საბაზრო ცვლილებებს. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისაღები რისკის მოცულობის შეზღუდვებს, რომლის მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებით თავიდან არ იქნება აცილებული ის დანაკარგები, რომელიც ამ შეზღუდვების მიღმა იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება უფრო მნიშვნელოვან საბაზრო ცვლილებებს.

შპს "საქართველგაზი"

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

23 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

23.2 საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ საბაზრო რისკებისადმი მგრძნობიარობა ეფუძნება ფაქტორში მომხდარ ცვლილებას, ხოლო სხვა ფაქტორები უცვლელად განიხილება. ნაკლები ალბათობა არსებობს, რომ ამას ადგილი ექნება პრაქტიკაში და ზოგიერთ ფაქტორში ცვლილებები შესაძლოა დაკავშირებული იქნეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთსა და უცხოურ სავალუტო განაკვეთებში მომხდარ ცვლილებებთან.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ამ რისკისადმი დაქვემდებარების შეზღუდვებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანად. ამ მხრივ მდგომარეობის მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	31 დეკემბერი, 2019			31 დეკემბერი, 2018		
	ფულადი ფინანს. აქტივები	ფულადი ფინანს. ვალდებ.	ნეტო საბალანს. პოზიცია	ფულადი ფინანს. აქტივები	ფულადი ფინანს. ვალდებ.	ნეტო საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	8,676	1,140	7,536	7,289	916	6,373
აშშ დოლარი	805	349	456	6,224	326	5,898
ევრო	10,432	6,211	4,221	17,887	6,032	11,855
სხვა	-	56	(56)	-	54	(54)
სულ	19,913	7,756		31,400	7,328	

ზემოთ მოცემული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებს. მიიჩნევენ, რომ ინვესტიციები საკუთარ კაპიტალსა და არაფულად აქტივებში არ წარმოშობს რაიმე მატერიალურ სავალუტო რისკს.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია მოგებისა და ზარალის და საკუთარი კაპიტალის სენსიტიურობა სავალუტო განაკვეთებში გონიერულად შესაძლო ცვლილების მიმართ, რომელიც გამოიყენება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს კომპანიის შესაბამისი საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტის მიმართ. ყველა სხვა ცვლილება უცვლელია:

	31 დეკემბერი, 2019		31 დეკემბერი, 2018	
	გავლენა მოგება- ზარალზე	გავლენა საკუთარ კაპიტალზე	გავლენა მოგება- ზარალზე	გავლენა საკუთარ კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	46	39	590	501
აშშ დოლარის დასუსტება 10%-ით	(46)	(39)	(590)	(501)
ევროს გამყარება 10%-ით	422	359	1,186	1,008
ევროს დასუსტება 10%-ით	(422)	(359)	(1,186)	(1,008)
სხვა ვალუტის გამყარება 10%-ით	(6)	(5)	(5)	(5)
სხვა ვალუტის დასუსტება 10%-ით	6	5	5	5

ამ რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარება გაანგარიშებულ იქნა მხოლოდ ფულადი ნაშთებისათვის იმ ვალუტებში, რომლებიც კომპანიის შესაბამისი საწარმოს ვალუტას არ წარმოადგენს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანია ექვემდებარება იმ ცვლილებების შედეგებს, რომელსაც ადგილი აქვს გაგრძელებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში მისი ფინანსური მდგომარეობისა და ფულადი ნაკადების მიმართ. კომპანიის პროცენტთან აქტივები მოიცავს ბანკის ვადიან დეპოზიტებს, მათი არსებობის შემთხვევაში.

კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკი უმთავრესად განპირობებულია სესხით სარგებლობასთან. ფიქსირებული განაკვეთებით აღებული სესხების შედეგად კომპანია ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკს.

კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთების რისკების სამართაოდ, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს რისკი უმნიშვნელოა კომპანიის საქმიანობისათვის. თუმცა, ახალი სესხების გაცემის, ან სესხით სარგებლობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსჯის ფიქსირებული განაკვეთი სჯობია კომპანიისათვის გადახდის მოსალოდნელი პერიოდის გათვალისწინებით, თუ ცვლადი განაკვეთი.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ისეთი რისკია, რომლის წინაშეც ოურიდიული პირი დგება მაშინ, როდესაც მას გააჩნია სირთულეები ფინანსური ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებით. კომპანიას ყოველდღე უკავშირდებიან კომპანიის არსებული ფულადი სახსრების რესურსების შესახებ. კომპანიის ხელმძღვანელობა მონიტორინგს ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების ყოველთვიურ პროგნოზებზე. კომპანია ისწრაფვის შეინარჩუნოს სტაბილური საფინანსო ბაზა, რომელიც უმთავრესად შედგება საოპერაციო ფულადი ნაკადებისა და მომხმარებელთა წინასწარი გადახდებისაგან.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის არსებული ვალდებულებები კონტრაქტების მიხედვით დარჩენილი გადახდის ვადების მიხედვით. დოფარების ვადების ცხრილში მოცემული თანხები არის კონტრაქტით გათვალისწინებული არაღისკონტრირებული ფულადი სახსრების ნაკადები. ამგვარი არაღისკონტრირებული ფულადი სახსრების ნაკადები განსხვავდება ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში მოცემული თანხა ეფუძნება დისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადებს.

შპს "საქართველენი"

ფინანსური ანგარიშების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

23 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

23.2 საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსის მიხედვით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების გადახდის ვადების ანალიზი შემდეგია:

ვალდებულებები	მოთხოვნისთანავე და 6 თვეზე ნაკლები	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტე	სულ
ნასესხები საშუალებები	678	678	5,283	3,269	9,908
სავაჭრო კრედიტორები	2,117	-	-	-	2,117
სულ	2,795	678	5,283	3,269	12,025

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების გადახდის ვადების ანალიზი შემდეგია:

ვალდებულებები	მოთხოვნისთანავე და 6 თვეზე ნაკლები	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტე	სულ
ნასესხები საშუალებები	655	655	5,106	4,371	10,787
სავაჭრო კრედიტორები	1,548	-	-	-	1,548
სულ	2,203	655	5,106	4,371	12,335

კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალის მართვის ამოცანებია უზრუნველყოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირება, რათა აქციონირებმა მიიღონ უკუგება, ხოლო სხვა დაინტერესებულმა მხარეებმა – სარგებელი, და შენარჩუნდეს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა, რათა შემცირდეს კაპიტალური ხარჯები. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების, ან კორექტირების მიზნით, კომპანიამ შესაძლოა მოახდინოს აქციონერებისათვის გადასახდელი დივიდენდების ოდენობის კორექტირება, დაუბრუნოს აქციონერებს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები, ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

კომპანიის მიდგომა კაპიტალის მართვის მიმართ არ შეცვლილა მიმდინარე წლის განმავლობაში.

კომპანია არ ექვემდებარება გარეშე სუბიექტის მოთხოვნებს კაპიტალზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიები	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივები		
-სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	13,309	12,999
-საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	8,604	20,401
-სხვა ფინანსური მოთხოვნები	503	314
სულ ფინანსური აქტივები	22,416	33,714
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები		
-სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	6,749	6,012
-ნასესხები საშუალებები	5,639	5,780
სულ ფინანსური ვალდებულებები	12,388	11,792

24 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

როგორც წესი, მხარეები დაკავშირებულ მხარეებზე მიიწვევა, თუ მხარეები საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს გააჩნია მეორე მხარის კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის შესაძლებლობა, ან თუ არსებობს მესამე მხარეზე ერთობლივი კონტროლი ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღების დროს. თითოეულ შესაძლო დაკავშირებულ მხარესთან ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის შინაარსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის კომპანიის უშუალო და საბოლოო მკონტროლებელი მხარე გახლდათ საქართველოს სახელმწიფო, წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში. კომპანია ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში საპაერო სანაღვიგაციო მომსახურებას უწევს გარკვეულ მხარეებს, რომელთათვისაც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო კომპანიას უხდის მომსახურების საფასურს.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისათვის კომპანიას დაკავშირებულ მხარეებთან ჰქონდა შემდეგი ოპერაციები და ნაშთები:

ოპერაციები	2019	2018
საქართველოს მთავრობა		
- საპროცენტო ხარჯი	947	950
- შეღავათიანი ფრენების მომსახურების საფასური	835	747
ძირითადი ხელმძღვანელი პირები		
- მოკლევადიანი სარგებელი	1,317	626
- კომპანიის შენატანები საპენსიო ფონდში	120	83
- სხვა ხარჯები	271	40
ნაშთები	31-დეკ-19	31-დეკ-18
საქართველოს მთავრობა		
- მიღებული სესხები	5,639	5,780

შპს "საქაერონავიგაცია"

ფინანსური ანგარიშების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

25 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის დასაწყისში მსოფლიო დადგა მწვავე ვირუსული დაავადების კორონავირუსის („COVID-19“) გავრცელების საფრთხის წინაშე. 2020 წლის 11 მარტს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსთან დაკავშირებით პანდემია გამოაცხადა. მსოფლიოსა და საქართველოში შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე საქართველოს მთავრობამ შეიმუშავა რიგი ღონისძიებები, მათ შორის გამოაცხადა საგანგებო მდგომარეობა და კომენდანტის საათი. 2020 წლის 21 მარტიდან შეწყდა რეგულარული ფრენები. მენეჯმენტის შეფასებით, COVID-19-ს და მასთან დაკავშირებულ შეზღუდვებს მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენის მოხდენა შეუძლია კომპანიის საქმიანობაზე. თუმცა, ვინაიდან შპს "საქაერონავიგაცია" არის ერთადერთი საწარმო, რომელიც ეწევა საავიაციო მომსახურებას საქართველოში, მენეჯმენტის შეფასებით, ეს გარემოებები არ მოახდენს გავლენას კომპანიის შესაძლებლობაზე, უწყვეტად განაგრძოს ფუნქციონირებადობა მომავალში.

ბალანსის თარიღის შემდგომ ადგილი არ ჰქონია სხვა ისეთ მოვლენას, რომელიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებსა და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

26 წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საზღაური

წინამდებარე წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საზღაური შეადგენს 53 ათას ლარს.

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება "ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად

შპს "საქაერონავიგაცია"-ს ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება შპს „საქაერონავიგაცია“-ს ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 15 მაისს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი ვალდებულებაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ 2020 წლის 28 სექტემბერს წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნორი

აუდიტორული კომპანიის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-A-865011

თარიღი: 28 სექტემბერი, 2020

თბილისი, საქართველო

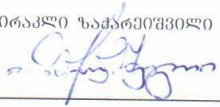
შპს „საქაერონავიგაციის“
2019 წლის მმართველობითი ანგარიში

2020 წლის სექტემბერი

დოკუმენტი დამტკიცებულია

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია შპს "საქაერონავიგაციის" თანამდებობის პირები, რომლებმაც მოცემული ფორმით დაამტკიცეს წინამდებარე ანგარიში.

თანამდებობა	სახელი და გვარი / ხელმოწერა	თარიღი
შინაგაგების მართვის საკითხების მენეჯერი	ირაკლი ზაქარაიშვილი 	28.09.2020
აღმასრულებელი დირექტორი	გიორგი ელიშვიტაშვილი 	28.09.2020
გენერალური დირექტორი	ბონა მკვირეიშვილი 	28.09.2020

დოკუმენტი დამტკიცებულია

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია შპს “საქაერონავიგაციის” თანამდებობის პირები, რომლებმაც მოცემული ფორმით დაამტკიცეს წინამდებარე ანგარიში.

თანამდგი პოზა	სახელი და გვარი / ხელმოწერა	თარიღი
ფინანსების მართვის საკითხების მენეჯერი	ირაკლი ზაქარაიშვილი	
აღმასრულებელი დირექტორი	გიორგი ელიშვილი	
გენერალური დირექტორი	ბონა მუხომბიძე	

სარჩევი

- 03 ძირითადი მაჩვენებლები
- 05 საქაერონავიგაციის პროფილი
- 07 კორპორაციული მართვა
- 10 საჰაერო მოძრაობა
- 12 ინოვაცია და განვითარება
- 29 ხარჯების ეფექტიანობა
- 32 რისკების მართვა
- 28 პერსონალი
- 34 დამსაქმებლის არასახელმწიფო საპენსიო სქემა
- 36 ფინანსური ანგარიშები

ძირითადი მაჩვენებლები

საქართველოს ფინანსები	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2018
საქართველო მოქმედება						
ინტერშემეტაღური შრომების რაოდენობა	121,647	125,784	142,026	152,192	137,887	-9.4%
მარშრუტი	121,647	125,784	142,026	152,192	137,887	-9.4%
ბაღსახდელი	119,251	124,295	140,561	150,943	136,482	-9.6%
ბათავისუფლებული	2,396	1,489	1,465	1,249	1,405	12.5%
ტერმინალი	25,961	29,269	39,349	46,928	46,239	-1.5%
ბაღსახდელი	24,968	28,936	38,868	46,588	45,886	-1.5%
ბათავისუფლებული	993	333	481	340	353	3.8%
შრომის საათი	58,237	58,878	53,453	55,028	50,017	-9.1%
მომსახურების ერთეული (მარშრუტი)	805,195	791,282	806,695	806,198	673,753	-16.4%
მომსახურების ერთეული (ბაღსახდელი)	795,908	784,010	801,106	801,383	668,613	-16.6%
მომსახურების ერთეული (ბათავისუფლებული)	9,287	7,272	5,589	4,815	5,140	6.8%
მომსახურების ერთეული (ტერმინალი)	15,419	17,224	23,344	24,986	26,010	4.1%
მომსახურების ერთეული (ბაღსახდელი)	14,843	17,022	23,043	24,780	25,782	4.0%
მომსახურების ერთეული (ბათავისუფლებული)	576	202	302	206	228	10.4%
კაღრები						
დასაქმებულთა რაოდენობა	760	785	798	804	806	0.2%
მათ შორის ავიაგზავნილები	102	105	113	112	114	1.8%
სხვა პერსონალი	658	680	685	692	692	0.0%
კომპანიის წმინდა ღირებულება						
კომპანიის წმინდა ღირებულება წლის ბოლოს	116,261	126,855	141,803	159,239	161,972	1.7%
არაფინანსური აქტივები წლის ბოლოს (NBV) ¹	82,207	112,500	122,007	136,375	152,380	11.7%
წმინდა ფინანსური აქტივები წლის ბოლოს	34,054	14,354	19,796	22,863	9,592	-58.0%
შემოსავალი	63,049	67,822	76,777	83,506	76,592	-8.3%
მარშრუტის სააერონავთო მომსახურებიდან	45,317	47,431	49,573	51,283	45,366	-11.5%
ტერმინალის სააერონავთო მომსახურებიდან	16,366	19,273	25,583	30,069	28,500	-5.2%
სხვა საქონლისა და მომსახურების გაყიდვები	29	33	38	34	31	-9.8%
სხვა შემოსავლები	1,337	1,085	1,584	2,120	2,696	27.2%
ხარჯები	55,707	57,669	61,286	65,501	73,102	11.6%
შრომის ანაზღაურება	22,841	24,291	29,332	32,409	37,932	17.0%
საქონლისა და მომსახურების გამოყენება	8,578	10,850	11,202	12,200	12,675	3.9%
ძირითადი კაპიტალის მოხმარება (ცვლილება)	13,040	13,185	13,486	13,041	13,041	0.0%
პროცენტები	132	129	126	119	113	-5.0%
სოციალური უზრუნველყოფა	321	1,597	1,441	1,832	1,965	7.2%
სხვა ხარჯები	10,795	7,616	5,699	5,900	7,376	25.0%
წმინდა საოპერაციო საღდო	7,342	10,153	15,492	18,005	3,490	-80.6%
არაფინანსური აქტივების შემცნა	17,503	43,686	23,539	27,437	29,062	5.9%
წმინდა დაკრედიტება / (სმხის აღება)	3,689	(19,555)	5,439	3,609	(12,531)	-447.2%
წმინდა არასაოპერაციო საღდო	6,275	441	(543)	(570)	(757)	32.9%
ფლობიდან მიღებული მოგება/(ზარალი)	5,263	(380)	(1,025)	(542)	(740)	36.6%
სხვა მოცულობითი ცვლილებები	1,012	821	482	(28)	(17)	-39.5%
წმინდა ღირებულების მთლიანი ცვლილება	13,617	10,593	14,949	17,435	2,734	-84.3%

¹ გაუფასურების გათვალისწინებით

საქართველოს მთავრობის განცხადება	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2018
მთავრობის განცხადება						
მთავრობის მთავრობის განცხადება (ლარი)	56.15	60.10	61.20	64.21	67.62	5.3%
ცვლილება (%)	-0.7%	7.0%	1.8%	4.9%	5.3%	7.6%
მთავრობის მთავრობის განცხადება (ევრო)	22.48	23.15	21.73	21.62	22.36	3.4%
ცვლილება (%)	-7.4%	3.0%	-6.1%	-0.5%	3.4%	-757.0%
საქართველოს მთავრობის კომპონენტი	97.3%	97.5%	97.6%	97.7%	97.6%	-0.1%
სამოქალაქო ავიაციის კომპონენტი	2.7%	2.5%	2.4%	2.3%	2.4%	6.1%
ტერმინალის მთავრობის განცხადება (ლარი)	1,074	1,074	1,074	1,074	1,074	0.0%
ტერმინალის მთავრობის განცხადება (ევრო)	429.96	413.70	381.34	361.54	342.45	-5.3%
საქართველოს მთავრობის კომპონენტი	97.2%	97.4%	97.4%	97.6%	97.6%	0.0%
სამოქალაქო ავიაციის კომპონენტი	2.8%	2.6%	2.6%	2.4%	2.4%	0.7%
გაცემითი კუთხი (გეგმა)	2.2400	2.6521	2.5722	2.9279	3.0241	3.3%
გაცემითი კუთხი (ფაქტი)	2.4979	2.5961	2.8164	2.9706	3.1352	5.5%
ცვლილება (%)	7.1%	3.9%	8.5%	5.5%	5.5%	1%
ხარჯების შემცირება						
ინფლაციის დონე	4.0%	2.1%	6.0%	2.6%	4.9%	85.6%
შემოსავალი (ათასი ლარი)	63,049	67,822	76,777	83,506	76,592	-8.3%
მთავრობის სააღრიცხვო მომსახურებებიდან	45,317	47,431	49,573	51,283	45,366	-11.5%
ტერმინალის სააღრიცხვო მომსახურებებიდან	16,366	19,273	25,583	30,069	28,500	-5.2%
ხარჯები (ათასი ლარი)	58,298	63,137	72,001	76,264	81,600	7.0%
პერსონალზე გაწეული ხარჯები	25,347	27,891	32,322	33,947	39,897	17.5%
საოპერაციო ხარჯები	10,387	11,955	14,666	16,798	17,948	6.8%
ძირითადი კაპიტალი მოხმარება (ცვლილება)	15,646	15,588	15,661	14,870	14,425	-3.0%
კაპიტალის ღირებულება	6,918	7,703	9,352	10,649	9,329	-12.4%
არაფინანსური აქტივები წლის ბოლოს (NBV) ¹ (ათასი ლარი)	99,707	127,477	133,486	145,186	158,818	9.4%
მთლიანი ფინანსური დანახარჯი 1 ფინანს საათზე (ევრო)	375	392	389	371	403	8.6%
მთლიანი ეკონომიკური დანახარჯი 1 ფინანს საათზე ¹ (ევრო)	375	392	389	371	403	8.6%

¹ ისტორიული ღირებულებით

² 2018 წლის განმავლობაში საჯარო ნაკადების მართვის კუთხით დაგვიანება არ დაფიქსირებულა

საქაერონავიგაციის პროზილი

საქაერონავიგაცია სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს“ მიერ სახელმწიფოს 100 პროცენტის წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა, რომელიც საქართველოს საჰაერო სივრცეში და თბილისის, ბათუმის, ქუთაისის, მესტიის და ამბროლაურის აეროდრომებზე სააერონავიგაციო მომსახურებას უწევს საჰაერო სივრცის მომხმარებლებს.

საქაერონავიგაცია უკვე 25 წელია საქართველოში სააერონავიგაციო მომსახურების ერთადერთი სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს

მიერ სერტიფიცირებული მიმწოდებელია, რომელიც საკმაოდ წარმატებულად ახერხებს საჰაერო სივრცის მომხმარებელთა მოლოდინების დაკმაყოფილებას მზარდი საჰაერო მოძრაობის პირობებში.

საქაერონავიგაცია კომპლექსურ საჰაერო სივრცეში საჰაერო მოძრაობის მართვას თანამედროვე ტექნოლოგიებთან შესაბამისი სააერონავიგაციო საშუალებებით გამართული ინფრასტრუქტურითა და მაღალი კვალიფიკაციის მქონე კადრებით ახორციელებს.

ისტორია

საქაერონავიგაციის, როგორც დამოუკიდებელი ორგანიზაციის ისტორია 1993 წლიდან იწყება. ზუსტად 25 წლის წინ თბილისის გაერთიანებული ავიარაზმისა და ელექტრო-რადიო-ტექნიკური უზრუნველყოფის ბაზის გაერთიანების შედეგად, შეიქმნა სახელმწიფო საწარმო საქაერონავიგაცია.

1999 წელს „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე საქაერონავიგაცია გარდაიქმნა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად. თვითდაფინანსების პრინციპზე გადასვლამ ორგანიზაციას სწრაფი განვითარების საშუალება მისცა

მისია და მიზანი

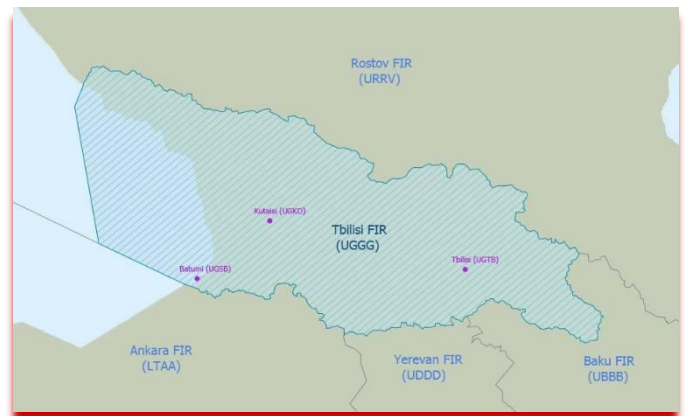
საქაერონავიგაციის მისიაა საქართველოს საჰაერო სივრცეში უსაფრთხო ფრენების უზრუნველყოფა მსოფლიო საჰაერო ტრანსპორტის დინამიური განვითარების პირობებში.

საქაერონავიგაციის მიზანია საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვა და საჰაერო მოძრაობის ორგანიზების პროცესში საავიაციო შემთხვევებისა და ინციდენტების გამომწვევი რისკ-ფაქტორების შემცირება.

გეოგრაფიული არეალი

საქაერონავიგაცია სააერონოსო მომსახურებას ქვემოთ წარმოდგენილ გრაფიკზე ასახულ საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონში (თბილისის FIR) ახორციელებს.

თბილისის (საქართველოს) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი გარშემორტყმულია ოთხი ქვეყნის საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონით. როსტოვის (რუსეთის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი, ბაქოს (აზერბაიჯანის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი, ერევანის (სომხეთის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი და ანკარის (თურქეთის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი.

საქაერონავიგაციის მიერ კონტროლირებადი

საჰაერო სივრცე 89,300 კვადრატულ კილომეტრს შეადგენს

კორპორაციული მართვა

კომპანიის კორპორაციული მართვის სისტემის ამოცანაა კომპანიის წესდების, კორპორაციული მართვის საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნების და მსოფლიოში დამკვიდრებული საუკეთესო პრაქტიკის გამოყენებით უზრუნველყოს კომპანიის წინაშე დასმული ამოცანების დროული და ეფექტური შესრულება უსაფრთხო ფრენებისა და მაღალი ეკონომიკური ეფექტიანობის მიღწევის მიზნით.

სამართლებრივი ფორმა

შპს „საქაერონავიგაცია“ მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა.

კომპანიის მმართველობითი ორგანოები

პარტნიორთა კრება

კომპანიის მართვის უმაღლესი ორგანოა პარტნიორთა კრება. პარტნიორთა კრება გადაწყვეტილებებს იღებს „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. პარტნიორთა კრების გადაწყვეტილებად ითვლება პარტნიორის - სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს“ წერილობითი გადაწყვეტილება, რომელიც კრების ოქმის ტოლფასია. სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო“ სააგენტო შედის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში, რომელიც სხვა ფუნქციებთან ერთად სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების მართვასთან დაკავშირებულ უფლებამოსილებას ახორციელებს.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო შედგება 4 (ოთხი) წევრისგან და მის შემადგენლობას განსაზღვრავს პარტნიორთა კრება, საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით და 2018 წელს წარმოდგენილი იყო ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ფინანსთა სამინისტროს, თავდაცვის სამინისტროს და შინაგან საქმეთა სამინისტროს მინისტრის მოადგილეებით.

დირექტორატი

კომპანიას ჰყავს დირექტორატი, რომელიც შედგება გენერალური და აღმასრულებელი დირექტორისაგან. დირექტორების პასუხისმგებლობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

რეგულაცია

სამოქალაქო ავიაციის საქმიანობის ზედამხედველობასა და რეგულირებას კანონით მინიჭებულ უფლებამოსილებათა ფარგლებში ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო.

სერთიფიცირება

შპს „საქაერონავიგაცია“ საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის მირ სერთიფიცირებული ერთადერთი კომპანიაა საქართველოში, რომელიც ლიცენზირებული ავიამეთვალყურეებისა და ბრიფინგ და მეტეო ოფიცრების მეშვეობით ახორციელებს საჰაერო მოძრაობის მართვის, სააერნაოსნო ინფორმაციისა და მეტეოროლოგიურ მომსახურებას.

ზედამხედველობა

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო და პარტნიორთა კრება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონისა და კომპანიის წესდებით განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში.

წლიური შედეგები

წლიური შედეგები აისახება კომპანიის ბალანსში და საბუღალტრო ანგარიშებში, რომელსაც გენერალური დირექტორი აუდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფორმით წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს და პარტნიორთა კრებას საფინანსო წლის შედეგების მიხედვით.

ხარისხის მართვის სისტემა

2018 წელს შპს „საქაერონავიგაციამ“ ISO 9001:2015 საერთაშორისო სტანდარტის საფუძველზე შეიმუშავა და დანერგა ხარისხის მართვის სისტემა, რომლის პრინციპები და პროცედურები შეთანხმებულია საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოსთან.

ხარისხის მართვის სისტემა მოიცავს არა მხოლოდ საჰაერო მოძრაობის მართვის პროცესებს, არამედ სხვა პროცესებსაც, რომლებმაც შესაძლებელია ზემოქმედება იქონიონ ორგანიზაციის მიერ მიწოდებული მომსახურების ხარისხზე, როგორებიცაა კომუნიკაცია-ნავიგაცია-ლოკაცია, სააერნაოსნო მეტეოროლოგიური მომსახურება და სააერნაოსნო ინფორმაციის მომსახურება.

ორგანიზაციაში მუდმივად მიმდინარეობს ხარისხის მართვის შესაბამისი პროცესები, ორგანიზაციის მიერ მომხმარებლებისათვის გაწეული მომსახურებების გასაუმჯობესებლად და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად. მენეჯმენტის მიმოხილვის საბჭო რეგულარულად განიხილავს ხარისხის მართვის სისტემასთან დაკავშირებულ საკითხებსა და მისი პროცესების შედეგებს.

ინსტრუმენტალური და ვიზუალური შრენების რაოდენობა

2019 წელს 2018 წელთან შედარებით **9.2%**-ით

შემცირდა და ჯამში **140,972** შრენა შეადგინა

საჰაერო მოძრაობა

ერთ დღეში შესრულებული ფრენების რაოდენობის ახალი მაქსიმუმი 2019 წლის 23 აგვისტოს დაფიქსირდა და 527 ფრენა შეადგინა. 2018 წლის დღიური რეკორდული მაჩვენებელი, 536 ფრენა 2018 წლის 29 ივლისს დაფიქსირდა.

	2018			2019			2019/2018		
	IFR	VFR	IFR+VFR	IFR	VFR	IFR+VFR	IFR	VFR	IFR+VFR
ფრენების რაოდენობა	152,192	3,090	155,282	137,887	3,085	140,972	-9.4%	-0.2%	-9.2%
მარშრუტი (გადაფრენა)	105,264	1,375	106,639	91,648	1,349	92,997	-13%	-2%	-13%
ტერმინალი (აფრენა-დაფრენა)	46,928	1,715	48,643	46,239	1,736	47,975	-1%	1%	-1%
თბილისი	37,802	603	38,405	36,047	640	36,687	-5%	6%	-4%
ბათუმი	5,046	198	5,244	4,698	94	4,792	-7%	-53%	-9%
კოპიტნარი	4,080	184	4,264	5,494	236	5,730	35%	28%	34%
მესტია	-	524	524	0	544	544		4%	4%
ამბროლაური	-	206	206	0	222	222		8%	8%

2019 წელს ინსტრუმენტალური (IFR) და ვიზუალური (VFR) ფრენების ცვლილება 2018 წელთან შედარებით

2019 წელს საჰაერო მოძრაობის საშუალო დღიურმა მაჩვენებელმა 389 ფრენა შეადგინა, ხოლო ყველაზე დატვირთული ზაფხულის თვეებისათვის (ივნისი-აგვისტო) იგი 2018 წელს არსებული 486 ფრენიდან 431 ფრენამდე შემცირდა.

	2015	2016	2017	2018	2019	%
მარშრუტი/აფრენა-დაფრენა	340	351	400	428	389	-9.0%
მარშრუტი (გადაფრენა)	264	267	284	292	255	-12.7%
ტერმინალი (აფრენა-დაფრენა)	76	84	116	136	135	-0.9%
თბილისი	63	67	90	105	101	-4.6%
ბათუმი	8	10	15	16	16	-5.1%
კოპიტნარი	5	7	9	12	16	38.2%
მესტია			2	2	2	7.3%
ამბროლაური			1	1	1	4.4%
ცვლილება (%)	7.3%	3.2%	14.1%	6.9%	-9.0%	

საშუალო ფრენის რიცხვი ღამე-ღამეში მომსახურების სახეობის, აეროპორტებისა და წლების მიხედვით

		2015	2016	2017	2018	2019
მარშრუტზე საჰაერო მოძრაობა	ფაქტობრივი + ზრდა /- კლება 2019/2018	6.7%	3.4%	12.9%	7.1%	-9.2%
STATFOR 2019 წლის პროგნოზი (2019 წლის ოქტომბერი)	მაღალი	9.4%	11.0%	7.5%	9.0%	4.9%
	საშუალო	7.3%	7.9%	4.9%	8.7%	2.9%
	დაბალი	5.1%	3.8%	2.5%	8.5%	1.2%

მარშრუტზე საჰაერო მოძრაობის 2019 წლის ფაქტობრივი მონაცემის შედარება STATFOR-ის პროგნოზთან (2019 წლის ოქტომბერი)

	2018/2017			2019/2018		
	IFR	VFR	IFR+VFR	IFR	VFR	IFR+VFR
ფაქტობრივი მონაცემები						
ტერმინალი (აფრენა-დაფრენა)	19.3%	-12.6%	17.7%	-1.5%	1.2%	-1.4%
თბილისი	18%	-27%	16%	-5%	6%	-4%
ბათუმი	18%	15%	18%	-7%	-53%	-9%
კოპიტნარი	40%	-18%	36%	35%	28%	34%
მესტია		0%	0%		4%	4%
ამბროლაური		-2%	-2%		8%	8%
საპროგნოზო მონაცემები						
ტერმინალი (აფრენა-დაფრენა)	26.3%	26.0%	26.3%	-9.4%	-7.0%	-9.3%
თბილისი	26%	28%	26%	-12%	-11%	-12%
ბათუმი	34%	-4%	32%	-19%	-49%	-20%
კოპიტნარი	18%	4%	17%	22%	23%	22%
მესტია		19%	19%		-1%	-1%
ამბროლაური		87%	87%		-2%	-2%

ტერმინალზე საჰაერო მოძრაობის ფაქტობრივი მონაცემის შედარება პროგნოზთან წლების მიხედვით

ინოვაცია და განვითარება

რესპონსივობა

სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ 2019 წლის 12 ივნისს მიღებულ იქნა სააერონავიგაციო მომსახურების საწარმოს სერტიფიცირების წესი (ბრძანება N119), რომელმაც შეცვალა სააგენტოს 2014 წლის 3 იანვრის N01 ბრძანება „საჰაერო მოძრაობის სამსახურების და საშუალებების სერტიფიცირების წესების დამტკიცების შესახებ“.

სერტიფიცირების ახალი წესი ეფუძნება ევროკავშირის რეგულაცია 2017/373, რომელიც ჯერ ევროპაში არ არის დანერგილი და რის მიხედვითაც ევროკავშირის ქვეყნების სააერონავიგაციო მომსახურების საწარმოების ხელახალი სერტიფიცირება უნდა მოხდეს 2021 წლისათვის.

ვინაიდან ბრძანება N119 ამოქმედდება 2020 წლის პირველი აპრილიდან და საქართველოს საჰაერო კოდექსის მიხედვით სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ევალება შპს საქაერონავიგაციის ხელახალი სერტიფიცირება 2020 წლის ბოლომდე, კომპანიამ აქტიურად დაიწყო ამ პროცესისათვის მზადება.

სააერონავიგაციო მომსახურების საწარმოს სერტიფიცირების წესი განსაზღვრავს რეგულირების სფეროებს ახლებურად. ესენია:

1. საჰაერო მოძრაობის ორგანიზება
2. საავიაციო კავშირგაბმულობა, სანავიგაციო მომსახურება, სარადიოლოკაციო მომსახურება;
3. საავიაციო მეტეოროლოგია;
4. ჰაერსაფრენო ინფორმაციით მომსახურება;
5. ფრენის პროცედურების დიზაინი ან/და საავიაციო რუკების შედგენა.

ბრძანება N119 მიხედვით, შპს საქაერონავიგაციამ ხელახალი სერტიფიცირებისათვის მზადების პროცესში, ამავე ბრძანების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით უნდა იხელმძღვანელოს ევროკავშირის (EU) 2017/373-ის „Easy Access Rules for Air Traffic Management/Air Navigation Services“ რეგულაციის სახელმძღვანელო მასალით, სადაც მოცემულია ევროკავშირისათვის მისაღები საუკეთესო პრაქტიკები და სტანდარტები.

სერტიფიცირებისათვის ეფექტიანად მომზადების მიზნით, კომპანიაში ჩამოყალიბდა სამუშაო ჯგუფი, რომელიც შესაბამისი მიმართულებების ხელმძღვანელებისგან შედგება, განისაზღვრა სამოქმედო გეგმა და მიზნები და მიმდინარეობს აქტიური სამუშაო პროცესი.

სერტიფიცირების ასეთი პროცესი, თავის შინაარსით და მასშტაბით კომპანიისთვის უპრეცედენტოა და განგრძობითად ემსახურება ევროპული სტანდარტების დანერგვას სააერონავიგაციო მომსახურების სფეროში.

საკაერო მოძრაობის ორგანიზება

შპს „საქაერონავიგაციის“ სტრუქტურაში არსებული საკაერო მოძრაობის მართვის სამსახური უზრუნველყოფს თბილისის საფრენოსნო რაიონში საკაერო ნაკადების მართვას და გაწევს საკაერო მოძრაობის მომსახურებას (ATS) საკაერო მოძრაობის ნაკადების უსაფრთხო, რეგულარული და ეფექტური მოძრაობის უზრუნველყოფის მიზნით.

საკაერო მოძრაობის მართვა (ATC) არის სპეციალურად მომზადებული პერსონალის - ავიაშემფრენების მიერ გაწეული მომსახურება, რომლებიც კონტროლირებენ საკაერო სივრცეში მართვენ საკაერო ხომალდს ხმელეთსა და ჰაერში და არაკონტროლირებად საკაერო სივრცეში მყოფ საკაერო ხომალდებს აწვდიან საკონსულტაციო მომსახურებას.

საკაერო მოძრაობის მართვის პროცესი შპს „საქაერონავიგაციაში“ რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობითა და რეგულაციებით: საქართველოს საკაერო კოდექსი, ფრენის წესები, საკაერო მოძრაობის მომსახურების წესი, საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს რეგულაციებითა და მითითებებით, ასევე ICAO-ს II და XI დანართებით, Eurocontrol-ის სახელმძღვანელო მასალებითა და დოკუმენტებით.

შპს „საქაერონავიგაციის“ საკაერო მოძრაობის მართვის სამსახურის მიერ 2019 წელს დაიგეგმა და განხორციელდა შემდეგი პროექტები:

სამხრეთ კავკასიის რეგიონში მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცე (FRASC) მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცის კოორდინირებული განვითარება და დანერგვა ინიცირებული იყო 2008 წელს სააერონავიგაციო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაციის (EUROCONTROL) მიერ და ჩართული იყო ფრენის ეფექტურად დაგეგმვის კონცეფციაში (Flight Efficiency Plan), რომელიც ერთობლივად შემუშავებულია საკაერო ტრანსპორტის საერთაშორისო ასოციაციის (IATA), სამოქალაქო სააერონავიგაციო მომსახურების საერთაშორისო ორგანიზაციის (CANSO) და სააერონავიგაციო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაციის მიერ.

მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცის ევროპული ქსელის ინიციატივის ფარგლებში, 2017 წლიდან საქართველოსა და სომხეთს შორის ხორციელდება მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცის ოპერაციები (FRA Georgia - FRAG და FRA Armenia - ARMFRA) საქართველოსა და სომხეთის საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონში, ღია ზღვის თავზე არსებული საკაერო სივრცის ჩათვლით, რომელსაც სამხრეთ კავკასიის რეგიონში მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცე - FRASC ეწოდება.

ოპერაციული კონცეფცია დამყარებულია ევროპის სამარშრუტო ქსელის გაუმჯობესების გეგმის (ERNIP) პირველი ნაწილის მე-6 თავში, აბზაცი 6.5. მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცის დიზაინი, წარმოდგენილ მარშრუტის დიზაინის მეთოდოლოგიაზე, სადაც აღწერილია ის მიდგომა, რომელიც უნდა განხორციელდეს სომხეთსა და საქართველოს შორის არსებულ მომიჯნავე საზღვრებზე 24 საათიანი მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცის ოპერაციების შესასრულებლად. ის ასევე განსაზღვრავს იმ პირობებსა და მოთხოვნებს, რომელთა შესრულებაც აუცილებელია ინდივიდუალური მარშრუტებისაგან თავისუფალი საკაერო სივრცის (FRA) კონცეფციიდან საქართველოს (FRAG) და სომხეთს (ARMFRA) შორის არსებულ მომიჯნავე საზღვრებზე მარშრუტებისაგან თავისუფალი საკაერო სივრცის ოპერაციების კონცეფციაზე (FRASC) გადასასვლელად.

სომხეთსა და საქართველოს შორის მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცე დაინერგა ერთ ნაწილად, ორ ქვეყანას შორის არსებულ მომიჯნავე საზღვრებზე 24 საათიანი მარშრუტებისგან თავისუფალი საკაერო სივრცის FL195-დან FL660-მდე ოპერაციების განხორციელება კი დაიწყო 2019 წლის 7 ნოემბრიდან.

FRASC-ის ზოგიერთი მთავარი ასპექტია უკეთესი საჰაერო სივრცის დიზაინი, საჰაერო სივრცის ოპერირების ახალი კონცეფცია და გაუმჯობესებული საოპერაციო გარემო. ამ შემთხვევაში საჰაერო სივრცის დიზაინი და საჰაერო სივრცის საოპერაციო კონცეფცია განიხილება არა მხოლოდ რეგიონალურ, არამედ მთლიანად ევროპის ფარგლებში.

FRASC-ის დანერგვის ერთ ერთი მთავარი ამოცანაა მარშრუტებისგან თავისუფალ საჰაერო სივრცეში, სომხეთსა და საქართველოს შორის არსებულ მომიჯნავე საზღვრებზე განხორციელებული ოპერაციების ჩათვლით, ავიაკომპანიებს მისცეს დაგეგმვადი პირდაპირი ტრაექტორიების ეფექტურობის გაზრდის შესაძლებლობა. ასევე სამხრეთ კავკასიის რეგიონში მარშრუტებისგან თავისუფალ საჰაერო სივრცეს (FRASC) და მეზობელ საჰაერო სივრცეებს შორის ფრენების ეფექტურობის გაზრდა, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მარშრუტებისგან თავისუფალი საჰაერო სივრცე დაინერგება მეზობელ ქვეყნებში. ამის გარდა, პროექტის დანერგვა ავიაკომპანიებს ფრენების პირდაპირი მარშრუტების დაგეგმვისა და საჰაერო ხომალდის ტრაექტორიის შესაბამისად გაუმჯობესებული დანახარჯთა ეფექტიანობისა და საჰაერო მოძრაობის ნაკადების უკეთესი პროგნოზირების საშუალებას მისცემს.

FRASC-ის პროექტის ფარგლებში მომიჯნავე საზღვრებზე მარშრუტებისგან თავისუფალი საჰაერო სივრცის ოპერაციების დანერგვა რეგიონში ავიაციის წინაშე ეფექტურობის, გამტარუნარიანობის და გარემოსდაცვის მიმართულებით არსებული პრობლემების გადაჭრის გზაა.

FRASC-ის დანერგვის გზით, საბოლოო მომხმარებლებს შეუფერხებელი წვდომა ექნებათ ყველა სახის საჭირო, კონსოლიდირებულ და თანმიმდევრულ და ოპერატიულად დადასტურებულ ინფორმაციაზე.

გადლიერებული ზედამხედველობა (Mode S) აღნიშნული კონცეფცია მიზნად ისახავს ავიაშემთხვევების მიერ ნებადართული ფრენის ეშელონის საჰაერო ხომალდის სისტემაში არასწორად დაფიქსირებული შემთხვევების პოტენციურ შემცირებას და გაუმჯობესებს ინფორმაციის სიზუსტეს, რომელიც წარედგინება ავიაშემთხვევურს სამუშაო ეკრანზე, იმისათვის, რომ სათანადოდ წარიმართოს საჰაერო მოძრაობის ორგანიზება შპს „საქაერონავიგაციაში“ ადგილობრივი და საერთაშორისო - იკაოსა და ევროკონტროლის უსაფრთხოებისა და მომსახურების ხარისხის მოთხოვნების შესაბამისად.

აღნიშნული ცვლილების შედეგად შპს „საქაერონავიგაციაში“ დაინერგა ყველა საჭირო პროცედურა, განხორციელდა კადრების გადამზადება რაც კომპანიას საშუალებას მისცემს საქართველოს საჰაერო სივრცეში საჰაერო მოძრაობის მომსახურება აწარმოოს ერთიანი ევროპული ცის ფარგლებში არსებული სტრატეგიული მიზნების გათვალისწინებით და დანერგვის პირობებში, რასაც ევროპის ავიაკომპანია ხელშესახებ სარგებელთან, გაუმჯობესებული უსაფრთხოება, გაზრდილი დანახარჯთა ეფექტიანობა და გარემოზე გავლენის შემცირებამდე მიჰყავს. აღნიშნულს უზრუნველყოფს სარადიოლოკაციო მონაცემების გაუმჯობესებული მახასიათებლები, სადაც Mode S-ის შერჩევითი სარადიოლოკაციო დასხივება და უფრო ზუსტი სარადიო ინფორმაცია არსებულ სარადიო სისტემასთან (SSR, MSSR) შედარებით, სინქრონულ უზუსტობებს გამოირიცხავს და რადარების ანარეკლების შემთხვევაში აადვილებს საჰაერო ხომალდის იდენტიფიცირებას.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საჰაერო მოძრაობის მართვის სამსახურს აქვს გაუმჯობესებული სურათი, სიტუაციის აღწერილობა და უსაფრთხოების ქსელი. ავიაშემთხვევურე აღჭურვილია გაუმჯობესებული ინფორმაციით საჰაერო ხომალდის პარამეტრების შესახებ და გაჩნია გადლიერებული მონიტორინგის შესაძლებლობა. აღნიშნული სერვისის ინსტალაციის მეშვეობით, რაც Mode S-ის საშუალებით ხორციელდება, გაუმჯობესებული მეთვალყურეობა დასავლეთ/აღმოსავლეთ სამეთვალყურეო რაიონში და თბილისი-ბათუმი-ქუთაისის აერენა/დაფრენის ზონაში ყველა სამოქალაქო ავიაციის ინსტრუმენტალური ფრენა უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული და ოპერატიული ინფორმაციით.

გადლიერებული სარადიოლოკაციო დაკვირვების სისტემის (Mode S), ავიაშემთხვევურისათვის საჰაერო ხომალდის შესახებ შესაბამისი პარამეტრების მიწოდების სერვისის, იმპლემენტაციის მეშვეობით აღმოსავლეთ და დასავლეთ სამეთვალყურეო რაიონში და თბილისი-ბათუმი-ქუთაისის მისადგომის ზონაში საჰაერო მოძრაობის მართვის მიზნით უზრუნველყოფილია ხელმისაწვდომობა კონსოლიდირებულ, თანმიმდევრულ და ოპერატიულად დადასტურებულ ინფორმაციაზე.

თბილისის სამეთვალყურეო რაიონის ახალი სექტორები აღნიშნული კონცეფცია მიზნად ისახავს ისეთი საკითხების მოგვარებას, როგორცაა საჰაერო მოძრაობის მომსახურების გაუმჯობესების შესაძლებლობა თბილისის რაიონულ სამეთვალყურეო ცენტრში არსებული სექტორიზაციისათვის, ეროვნული, ICAO და EUROCONTROL- ის სპეციფიკური მოთხოვნების გათვალისწინებით, უსაფრთხოებისა და მომსახურების ხარისხის შესაბამისად.

ამ ცვლილების ძირითადი მიზნები და ამოცანებია საჰაერო მოძრაობის მომსახურების უფრო ეფექტური უზრუნველყოფა თბილისის საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონში, ევროპული ერთიანი ცის დანერგვის (ESSIP) გეგმის სტრატეგიული მიზნების განხორციელებით, რაც მნიშვნელოვან სარგებელს მოუტანს ევროპის საავიაციო საზოგადოებას უსაფრთხოების, ხარჯების ეფექტურობის ზრდის ან გარემოზე ნაკლები ზეგავლენის თვალსაზრისით.

პროექტი იწვევს საჰაერო სივრცის გამტარუნარიანობის შესაძლებლობების გაზრდას პიკის პერიოდში უსაფრთხოების შენარჩუნებით, რაც გამოისახება არსებული თბილისის რაიონული სამეთვალყურეო ცენტრის სექტორების ვერტიკალურ პროფილში გაყოფითა და საჰაერო მოძრაობის ნაკადების განაწილებით შესაბამისი დატვირთული ფრენის ეშელონებით, რაც აუმჯობესებს საჰაერო მოძრაობის მომსახურების საერთო ეფექტურობას და იწვევს საჰაერო მიმოსვლის გამარტივებული საჰაერო ნაკადების უზრუნველყოფას სექტორებში და ამცირებს საჰაერო მოძრაობის სამეთვალყურეო პერსონალის დატვირთვას, სმმ ავტომატიზირებული მართვის სისტემის და აღნიშნული კონცეფციის შესაძლებლობების საფუძველზე, რაც გამოისახება სმმ მეთვალყურეების სხვადასხვა სამუშაო პოზიციებზე გადანაწილებით და სექტორის შესაბამისი კონფიგურაციის არჩევით.

პროექტი ასევე უზრუნველყოფს სმმ მეთვალყურის ოპტიმალურ დატვირთვას და ხელს უშლის მოსალოდნელ გადატვირთვისგან მიღებულ უარყოფით შედეგებს.

სექტორიზაციის ახალი კონფიგურაციის საშუალებით, საბოლოო მომხმარებლებს საშუალება ეძლევათ მიიღონ ყველა საჭირო, კონსოლიდირებული, თანმიმდევრული და ოპერაციულად დამოწმებული ინფორმაცია.

CHMI (CITO) კომპიუტერი - ადამიანი ინტერფეისის დანერგვა ბათუმის და ქუთაისის კომპურაზე
აღნიშნული პროექტი მიზნად ისახავს ისეთი პრობლემების მოგვარებას, რომელიც ზეგავლენას ახდენს გამფრენ საჰაერო ხომალდებზე გაცემული სლოტების დაცვის გაუმჯობესებას და მისი მონიტორინგის პროცესს და უზრუნველყოფს სმმ ორგანოს საჰაერო მოძრაობის ნაკადების რეგულირების სერვისის სწორად მართვა.

ცვლილების ზოგადი მიზნები და ამოცანები იყო ყველა საჭირო აღჭურვილობის, პროცედურისა და ადამიანური რესურსის დაყენება, რაც საშუალებას მისცემს სმმ ორგანოს უზრუნველყოს საჰაერო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზება, თბილისის საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონში სლოტების შესაბამისობის მონიტორინგით. აღნიშნული იძლევა საშუალებას უფრო ეფექტურად მოხდეს ბათუმისა და ქუთაისის კომპურებისთვის შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება.

ასევე შესაბამის პროექტს სმმ მეთვალყურეების კოორდინაციის დროის შემცირების თვალსაზრისით დიდი ზეგავლენა აქვს, არსებული ოპერაციული პროცედურების ფარგლებში.

პროექტის თანახმად, მცირდება ბათუმისა და ქუთაისის კომპურის სმმ მეთვალყურეების და ფრენების ხელმძღვანელი პირების სამუშაო დატვირთვა, რაც გამოწვეულია სლოტების მონიტორინგის შესაძლებლობით კონკრეტულ სამუშაო პოზიციაზე.

ფრენების უსაფრთხოება

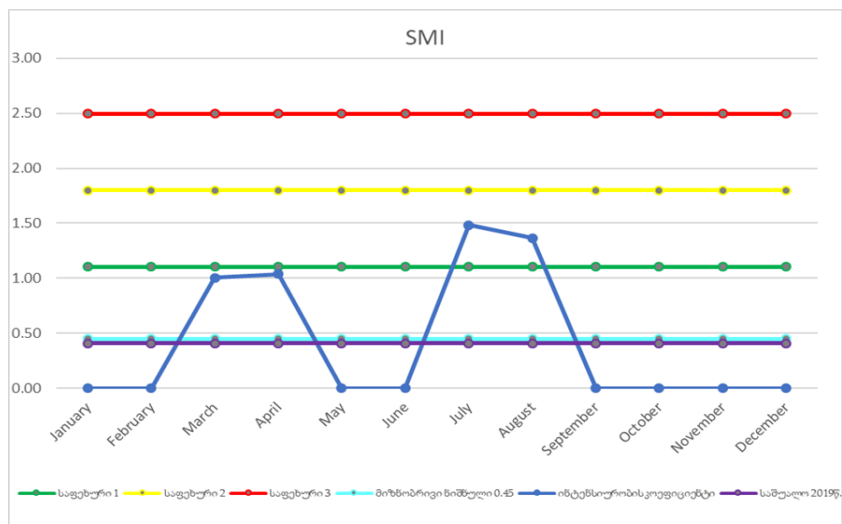
საქართველოში „ფრენების უსაფრთხოების მართვის სისტემის ზოგადი წესი“ დამტკიცებულია სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2014 წლის 29 დეკემბრის 206 ბრძანებით. აღნიშნული წესის, ჩიკაგოს კონვენციის მე-19 დანართისა და სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) დოკუმენტის (Doc-9859) საფუძველზე შპს „საქაერონავიგაციაში“ 2017 წლის აპრილის თვიდან ამოქმედდა ახალი ფრენების უსაფრთხოების სახელმძღვანელო, რომლის მიხედვითაც განსაზღვრულია უსაფრთხოების ეფექტურობის სამი ძირითადი მაჩვენებელი:

- დადგენილი (რაც ითვალისწინებს ჰორიზონტალურად 10 საზღვაო მილი და ვერტიკალურად 1000 ფუტი) ინტერვალის დარღვევა;
- სავალდებულო შეტყობინების სისტემით გამოვლენილი საავიაციო მოვლენების ანალიზი;
- ფრენების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული პერსონალის მიერ გამოგზავნილი საავიაციო მოვლენასთან დაკავშირებული სავალდებულო შეტყობინება ტექნიკური აღჭურვილობის მტყუნების შესახებ.

კომპანიაში ყოველწლიურად მზადდება უსაფრთხოების ანგარიში, რომელიც მიზნად ისახავს შესაბამის პასუხისმგებელ პირებს გააცნოს ფრენების უსაფრთხოების დონის შესახებ არსებული მდგომარეობა და მიმდინარე ტენდენციები. ანგარიში მოიცავს 1 იანვრიდან - 31 დეკემბრის ჩათვლით საანგარიშო პერიოდში თბილისის საფრენოსნო ინფორმაციის რაიონის (FIR) საჰაერო სივრცეში განხორციელებული ფრენების მონაცემებს, ფრენების უსაფრთხოების კუთხით განხორციელებულ საქმიანობას, კერძოდ: შემოსული სავალდებულო შეტყობინებების ანალიზს, ჩატარებული მოკვლევების, უსაფრთხოების კვლევების, აუდიტების და დანერგილი ცვლილებების უსაფრთხოების შეფასებების შესახებ ინფორმაციას.

2019 წლის უსაფრთხოების ანგარიშის შესაბამისად ქვემოთ წარმოდგენილია 2019 წლისთვის დადგენილი უსაფრთხოების ეფექტურობის მაჩვენებლები და მათი შესაბამისი მიზნობრივი ნიშნულების შესახებ მონაცემები:

უსაფრთხოების ეფექტურობის მაჩვენებლის - „დადგენილი ინტერვალის დარღვევა“ - 2019 წლის მიზნობრივი ნიშნული (0,45) მიღწეულია, რის საფუძველზეც 2020 წლის 5 თებერვალს ჩატარებული ფრენების უსაფრთხოების საბჭოს სხდომაზე გადაწყდა არსებული მაჩვენებლის გაუმჯობესება და 2020 წლისთვის დადგინდა ახალი მაჩვენებელი (0,41) (იხილეთ **სურათი 1**).

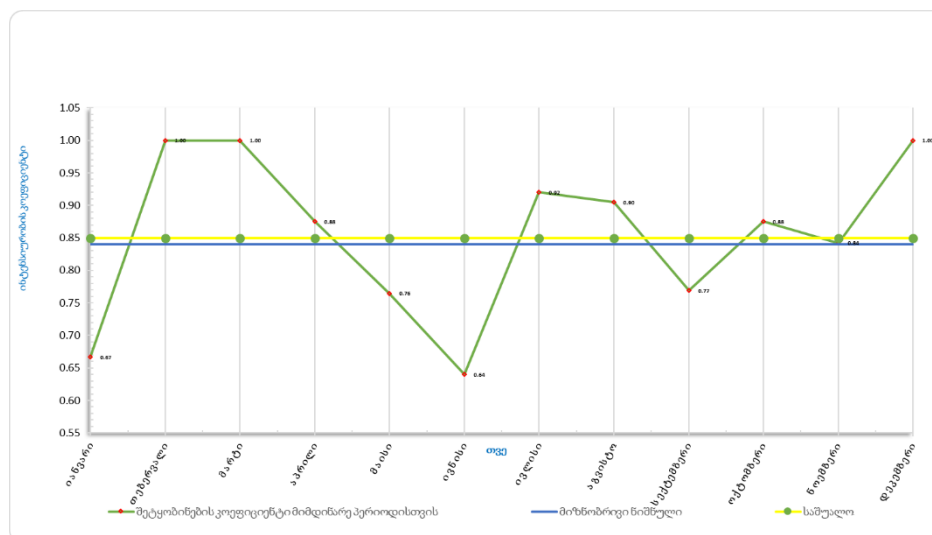
სურათი 1. დადგენილი ინტერვალის დარღვევა

უსაფრთხოების ეფექტურობის მაჩვენებლის „სავალდებულო შეტყობინების სისტემით გამოვლენილი საავიაციო მოვლენების ანალიზი“ 2019 წლისთვის დადგენილი მიზნობრივი ნიშნული (100%) მიღწეულია, რის საფუძველზეც ფრენების უსაფრთხოების საბჭოზე გადაწყდა არსებული მაჩვენებლის 2020 წლისათვის შენარჩუნება (იხილეთ სურათი 2).

თვე	სავიაციო მოვლენების რაოდენობა	გაანალიზებული საავიაციო შემთხვევების რაოდენობა	შეტყობინების ანალიზის კოეფიციენტი მიმდინარე პერიოდისთვის	საშუალო მიმდინარე პერიოდისთვის	სტანდარტული გადახრის კოეფიციენტი
იანვარი	16	16	100%	100%	5%
თებერვალი	7	7	100%	100%	5%
მარტი	16	16	100%	100%	5%
აპრილი	16	16	100%	100%	5%
მაისი	23	23	100%	100%	5%
ივნისი	29	29	100%	100%	5%
ივლისი	23	23	100%	100%	5%
აგვისტო	21	21	100%	100%	5%
სექტემბერი	26	26	100%	100%	5%
ოქტომბერი	17	17	100%	100%	5%
ნოემბერი	17	17	100%	100%	5%
დეკემბერი	5	5	100%	100%	5%
	216	216			
საშუალო წლიური				100%	
სტანდარტული გადახრის კოეფიციენტი					5%

სურათი 2. საავიაციო მოვლენების ანალიზი

უსაფრთხოების ეფექტურობის მაჩვენებლის ”ფრენების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული პერსონალის მიერ გამოგზავნილი საავიაციო მოვლენასთან დაკავშირებული სავალდებულო შეტყობინება ტექნიკური აღჭურვილობის მტყუნების შესახებ“ 2019 წლის მიზნობრივი ნიშნული (0,84) მიღწეულია, შესაბამისად ფრენების უსაფრთხოების საბჭოზე გადაწყდა 2020 წლისთვის არსებული მიზნობრივი ნიშნულის გაუმჯობესება 0,85 (იხილეთ სურათი 3).

სურათი 3. შეტყობინება ტექნიკური აღჭურვილობის მტყუნების შესახებ

შპს „საქაერონავიგაციაში“ ფრენების უსაფრთხოების მართვის სისტემის ფარგლებში დანერგილი სავალდებულო საავიაციო მოვლენების შეტყობინების კონცეფციის მიხედვით, ფრენების უსაფრთხოების განყოფილებაში 2019 წლის განმავლობაში შემოვიდა 249 (2018: 221) შეტყობინება დაფიქსირებულ 216 (2018: 210) საავიაციო მოვლენაზე. დაფიქსირებული 216 საავიაციო მოვლენის საფუძველზე ფრენის უსაფრთხოებისა და ხარისხის მართვის სამსახურმა გაანალიზა თითოეული შეტყობინება ევროკონტროლის პროგრამული უზრუნველყოფის (E-TOKAI) მეშვეობით და განხორციელდა საავიაციო მოვლენისთვის შესაბამისი რისკის ინდექსის მინიჭება.

2019 წელს შემოსული შეტყობინებების საფუძველზე ჩატარდა 14 მოკვლევა. განისაზღვრა შესაბამისი რეკომენდაციები, რომელთა შესრულების გადამოწმება განხორციელდა ფრენების უსაფრთხოების სახელმძღვანელოში გაწერილი პროცედურის მიხედვით.

2019 წლის საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა 9 პროექტის უსაფრთხოების შეფასება, რომელთა საფუძველზე ფრენების უსაფრთხოების განყოფილებამ შეიმუშავა 1017 უსაფრთხოების მოთხოვნა და გააკონტროლა/გადაამოწმა მათი შესრულება, რის შემდეგ ცხრავე პროექტი წარმატებით დაინერგა.

2019 წელს საწარმოში განხორციელდა ერთი შიდა აუდიტი რომლის შედეგადაც გამოვლინდა 10 შეუსაბამობა. საკუთარ მოძრაობის მართვის სამსახურის მიერ წარმოდგენილი იქნა შეუსაბამობების აღმოფხვრის გეგმა-გრაფიკი, რომლის შესრულების გადამოწმება განხორციელდა მოწოდებული ვადების შესაბამისად.

წლის მანძილზე განხორციელდა უსაფრთხოების საბჭოს ერთ შეკრება, რომელზეც გაანალიზებული იქნა წლის შედეგები, განხილული იქნა დაგეგმილი ცვლილებები ფუნქციონალურ სისტემაში და განისაზღვრა ახალი მიზნობრივი ნიშნულები 2020 წლისთვის.

ტექნიკური კომპლექსი (CNS)

ტექნიკური კომპლექსი თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს ავიაციის სფეროს მარეგულირებელი საერთაშორისო და ადგილობრივი დოკუმენტებით: სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) და სააერნაოსნო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაციის (EUROCONTROL) სახელმძღვანელო დოკუმენტებით, საქართველოს საკანონმდებლო აქტებით, მთავრობის დადგენილებებით, სსიპ „სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის“ ბრძანებებით და კომპანიის სახელმძღვანელო დოკუმენტაციით.

კომუნიკაცია

საავიაციო კავშირგაბმულობის მომსახურება მოიცავს სააერნაოსნო ფიქსირებულ, მობილურ, ციფრულ და სამაუწყებლო მომსახურებას.

- ახალი სექტორების (New sectors in Tbilisi CTA) ამოქმედებასთან დაკავშირებით საქაერონავიგაციის 4 ობიექტზე დამონტაჟდა და ექსპლუატაციაში შევიდა 14 ცალი „მიწა-ჰაერის“ ტიპის ახალი რადიოსადგური (Jotron);
- გაკეთდა საკომუნიკაციო სისტემების განახლება და არსებული მოწყობილობების ხელახალი კონფიგურირება ქვემოთ ჩამოთვლილი პროექტებისთვის:

- INDRA ATM system TEFS and Remote Towers (ახალი ავტომატიზირებული მართვის სისტემის და კომპურებზე ახალი სისტემების დანერგვა)
 - სარადიოლოკაციო სისტემის განახლება Mode S რეჟიმში მუშაობისათვის.
 - Poti Meteorological Radar ფოთის მეტეოროლოგიური რადარის დანერგვა.
 - Neptuno ხმის ჩაწერა აღწარმოების სიტემის დანერგვა.
- ჩატარდა ქემბიუმის (Cambium) რადიო სარელეო სადგურების სწავლება და პერსონალმა წარმატებით ჩააბარა გამოცდები, სწავლების შემდგომ მოხდა აღნიშნული სადგურების კომფიგურირება, რამაც უფრო საიმედო გახადა ნავიგაციის ობიექტებს შორის კავშირი.
 - ქუთაისის რაიონული ცენტრისთვის დამონტაჟდა და ექსპლუატაციაში შევიდა 8 ცალი სარეზერვო მართვის პულტი (Jotron RRC), რითიც დამატებითი საშუალება იქმნება „მიწა-ჰაერის“ ტიპის რადიოსადგურების სამართავად.
 - „მიწა-ჰაერი“ რადიოკავშირის სისტემების ეფექტიანობის ამაღლებისთვის დამონტაჟდა და ექსპლუატაციაში შევიდა 6 ცალი ახალი რადიოსადგური (Jotron) ბაკურიანში და თბილისის კომპურაზე;
 - კომუნიკაციების 10 (ათი) თანამშრომლისთვის ჩატარდა 3 თვიანი Cisco-ს CCNA კურსი. კურსი წარმოადგენს საწყის და საბაზო კურსს, რომელიც მოიცავს მცირე და საშუალო ზომის ქსელების დაგეგმვის, ინსტალაციისა და მართვის საკითხებს;
 - 2020-2021 წლებისთვის გათვალისწინებული სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების (ოპტიკურ-ბოჭკოვანი არხებით მომსახურება /ძირითადი, სარეზერვო/, რადიოსარელეო არხებით მომსახურება /ძირითადი, სარეზერვო/, საერთაშორისო საქალაქთაშორისო და მობილური კავშირებით მომსახურება) შესყიდვა.

2020 წლისთვის დაგეგმილი სამუშაოები

- ქემბიუმის (Cambium) რადიო სარელეო სადგურების დამატებითი განახლება;
- თბილისის რაიონული ცენტრისა და კომპურის სარეზერვო მართვის პულტების (Jotron RRC) პროგრამული განახლება;
- მეზობელ ქვეყნებთან „მიწა-მიწა“ კავშირების დამყარება/დალაგება, როგორცაა OLDI/FMTP და პირდაპირი სატელეფონო კავშირები;
- ციფრული სატელეკომუნიკაციო სისტემის (IP PBX) შესყიდვა თბილისის, ბათუმისა და ქუთაისის აეროპორტებისთვის;
- ახალი „მიწა-ჰაერი“ რადიოსადგურ(ებ)ის დაყენება გადაფარვის გასაუმჯობესებლად new TMA-ის ფარგლებში;
- საკომუნიკაციო ცენტრების განახლება და კონტეინერების შესყიდვა სენაკის, ფოთისა და ბათუმის რადიოცენტრებისთვის;
- Frequentis COMSOF-თან მომსახურების შესყიდვისთვის ხელშეკრულების მომზადება და გაფორმება.

რადიონავიგაცია

რადიონავიგაციის სამსახური წარმოადგენს შპს „საქაერონავიგაციის“ ტექნიკური კომპლექსის სტრუქტურულ ერთეულს, რომელიც ახორციელებს საჰაერო მოძრაობის მართვის უწყვეტ მომსახურებას რადიონავიგაციო სისტემების მეშვეობით, ხელს უწყობს და ეხმარება საჰაერო ხომალდებს საჰაერო სივრცეში მოძრაობასა და ასაფრენ-დასაფრენ ბილიკზე უსაფრთხო დაშვებაში, მონაწილეობას იღებს სააერონავიგაციო სისტემების მოდერნიზაციასა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვაში.

რადიონავიგაციის სამსახურის ტექნიკური პერსონალი უზრუნველყოფს რადიონავიგაციის ყველა ობიექტის უწყვეტ და საიმედო მუშაობას, ახორციელებს დაშორებული ობიექტების დისტანციურ კონტროლსა და მართვას, ასევე, ატარებს აპარატურის მუშაობის ოპერატიულ კონტროლს, ტექნიკურ მომსახურებას და რემონტს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონსა და ქალაქებში არსებულ ოცამდე ობიექტსა და წერტილში, როგორებიცაა თბილისი, ქუთაისი, ბათუმი, ფოთი, გუდაური, ზაკურიათი, წნორი, ალი და მუხრანი.

მიმდინარე პერიოდში რადიონავიგაციის სამსახურის ფუნქციონირების გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდა რამდენიმე მნიშვნელოვანი პროექტი, კერძოდ:

2019 წლის სექტემბერში თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში დამონტაჟდა ახალი სახელსაწყო დაფრენის სისტემა ILS 2100 კურსით 13R, 2020 წლის ათი აგვისტოს მდგომარეობით დასრულდა სამონტაჟო სამუშაოები კურსით 31L, შეიცვალა საკურსო და საგლისადო რადიოშუქურები.

2019 წელს, LOM – 312 და MM – 312 ობიექტებზე TEKSUN-ის ფირმის სარეზერვო დიზელ - გენერატორები ჩანაცვლდა WILSON-ის ფირმის უფრო მძლავრი გენერატორებით.

2019 წლის სექტემბრის თვეში ასევე განხორციელდა ქუთაისის DVOR-ის საანტენო სისტემის დამცავი ხუფების (რადომების) შეცვლა და საანტენო სისტემის ტექნიკური მომსახურეობა კომპანია System Interface LTD-ს მიერ.

რადიოლოგაცია

სარადიოლოგაციო მომსახურება ხორციელდება სხვადასხვა საშუალებების გამოყენებით საჭირო ხომალდის ფაქტიური ადგილმდებარეობის დადგენის მიზნით და საჭირო ხომალდებს შორის უსაფრთხო ინტერვალის უზრუნველსაყოფად.

კომპანიაში სარადიოლოგაციო მომსახურებას ახორციელებს რადიოლოგაციის სამსახური, რომელიც დაკომპლექტებულია მაღალი კვალიფიკაციის მქონე ტექნიკური პერსონალით (24 თანამშრომელი).

ქვემოთ მოცემულია რადიოლოგაციის სამსახურის მიერ 2019 წლის განმავლობაში განხორციელებული პროექტები:

გადაფარვის ანალიზის და მოდელირების სისტემა.

2019 წლის ივლისში რადიოლოგაციის სამსახურის მიერ, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვასთან და საქართველოს საჭირო სივრცის სტრუქტურაში დაგეგმილი ცვლილებების გამო, შესყიდულ იქნა სპეციალიზებული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია წინასწარ დაიგეგმოს და განისაზღვროს ტექნიკური საშუალებების (COM, NAV, SUR) განლაგების წინასწარი მოდელირება, შემდგომში ოპტიმალური გადაფარვების აღმოსაჩენად.

თანამგზავრის მეშვეობით საჭირო ხომალდის ადგილმდებარეობის დადგენის სისტემა

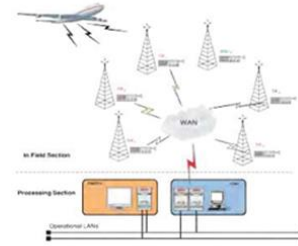
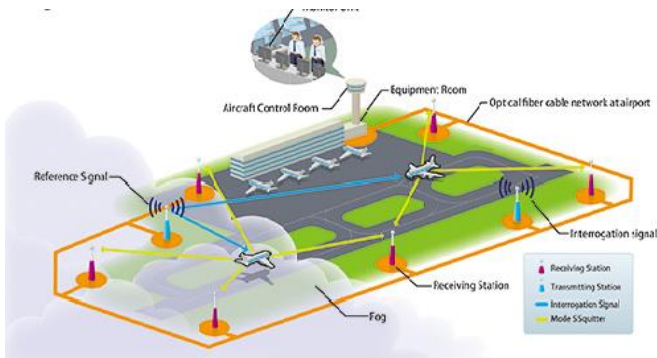
2019 წლის დეკემბერში გაფორმდა ხუთწლიანი ხელშეკრულება ჩეხური წარმოშობის კომპანია „ERA” - სთან 2018 წელს დასრულებული პროექტის ფარგლებში თანამგზავრის მეშვეობით საჭირო ხომალდის ადგილმდებარეობის დადგენის სისტემის ტექნიკური მხარდაჭერის მიზნით, რომელიც ასევე ითვალისწინებს ტექნიკური პერსონალის გადამზადებას უშუალოდ მწარმოებელ ქარხანაში.

სარადიოლოგაციო სისტემის მოდერნიზაცია.

საქართველოს საჭირო სივრცის სრული გადაფარვისა და ფრენების უსაფრთხოების ამაღლების მიზნით, საჭირო მოძრაობის მოსალოდნელი მატების, საჭირო ხომალდებს შორის ინტერვალის ათიდან ხუთ მილამდე შემცირების და საქართველოს და სომხეთის საჭირო სივრცეში თავისუფალი საჭირო მარშრუტების მოსალოდნელი დანერგვის პირობებში, მოცემული პროექტის განხორციელება მიზნად ისახავს, საქართველოს ტერიტორიაზე სარადიოლოგაციო სისტემის მოდერნიზაციას. ამ პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია თბილისის აეროპორტში არსებული სარადიოლოგაციო სისტემის განახლება-მოდერნიზაცია, ქუთაისის და ბაკურიანის სარადიოლოგაციო სისტემის დანერგვა. 2019 წელს მოცემული პროექტის ფარგლებში დაიწყო აღიშნული აქტივობის პირველი ფაზა, რომელიც ითვალისწინებს ისეთ მოსამზადებელ სამუშაოებს, როგორიც არის: პოზიციების შერჩევა-შეფასება, ტექნიკური დავალების მომზადება, ფასთა მოძიება ტენდერის გამოცხადების მიზნით. უშუალოდ პროექტის განხორციელება სავარაუდოდ 2020 წელს დაიწყება და 2021-2022 წლის დასრულდება.

მულტილატერალური სისტემა

მარშრუტებზე და სააეროდრომო ზონებში რადიოლოკაციური გადაფარვის გაუმჯობესებისა და შესაბამისად ფრენების უსაფრთხოების ამაღლების მიზნით 2019 წელს დაიწყო მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელება მულტილატერალური დაკვირვების სისტემის დანერგვის თავლასზრისით, რომლის იმპლემენტაციაც სავარაუდოდ მომავალი ხუთი წლის განმავლობაში განხორციელდება. პირველ ეტაპზე განხორციელდა პოზიციების შერჩევა-შეფასება და ტექნიკური დავალების მომზადება.

აღნიშნული პროექტის განხორციელება მნიშვნელოვანია საჰაერო ნაკადების მოსალოდნელი მატების პირობებში და შეიძლება A-SMGCS (Advanced Surface Movement Guidance and Control System) სისტემის დანერგვის პირველ ფაზად იქნას განხილული.

ძებნა-შველა

საქართველოს საჰაერო კოდექსის 103-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, 2014 წლის 29 დეკემბრის მთავრობის N734 დადგენილებით დამტკიცებული საავიაციო ძებნა-შველის რეაგირების გეგმის საფუძველზე, 2015 წლის მარტიდან, შპს „საქაერონავიგაციის“ სტრუქტურას დაემატა საავიაციო ძებნა-შველის საკოორდინაციო ცენტრი, რომელიც ფუნქციონირებს 24 საათიანი სამუშაო რეჟიმით.

საავიაციო ძებნა-შველის საკოორდინაციო ცენტრი (ARCC) საქართველოში არსებული საავიაციო ძებნა-შველის რეაგირების გეგმით განსაზღვრული სისტემის ერთ-ერთი მთავარი შემადგენელი ნაწილია, რომელიც პასუხისმგებელია როგორც ძებნა-შველის ოპერაციების კოორდინირებაზე, ასევე ძებნა-შველის რაიონის საზღვრებში შესაბამისი უწყების მიერ სამუშაოების ეფექტურად ჩატარების ხელშეწყობასა და საჭიროების შემთხვევაში, ორგანიზებაზე.

საკოორდინაციო ცენტრი მასზე დაკისრებული ფუნქციების განხორციელების პროცესში ხელმძღვანელობს შემდეგი დოკუმენტაციით:

- საერთაშორისო სააერონავიგაციო და საზღვაო ძებნა-შველის სახელმძღვანელო (IAMSAR),
- „სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის დანართები: 6, 9, 10, 11, 12, 13, 16,
- საქართველოს ჰაერსაწვრთნო ინფორმაციის, საგანგებო სიტუაციების საერთაშორისო კოდექსისა და სიგნალების კრებულებით, ასევე სხვადასხვა მასშტაბის რუკებით, სქემებით, შესაბამისი შიდასახელმწიფოებრივი სამართლებრივი აქტებითა და სხვა საჭირო დოკუმენტაციით.

2019 წელს განხორციელებული აქტივობებიდან აღსაღნიშნია ქვემოთ ჩამოთვლილი აქტივობები:

2019 წლის 16 ივლისს, საქართველოს მთავრობის №336 დადგენილებით დამტკიცებული ძებნა-შველის რეაგირების განახლებული გეგმის საფუძველზე მიმდინარეობდა სამუშაოები როგორც საკოორდინაციო ცენტრის შესაბამისი პროგრამული, ტექნიკური, ძირითადი და სარეზერვო კავშირგაბმულობის საშუალებებით უზრუნველყოფის მიზნით, ასევე საზღვაო სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრთან (MRCC) COSPAS-SARSAT-ის შეტყობინების მისაღებად უწყვეტი და ხარისხიანი კავშირის დასამყარებლად. საერთაშორისო და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით მიმდინარეობდა სამუშაოები ძებნა-შველის ოპერაციების კოორდინირების სახელმძღვანელოს განახლებაზე.

განახლებული იქნა საქართველოში რეგისტრირებული ყველა საჰაერო ხომალდის მესაკუთრეთა და იმ ავიაკომპანიების წარმომადგენლების მონაცემთა ბაზა, რომლებიც ექსპლუატაციას უწყვენ საჰაერო ხომალდებს და/ან ასრულებენ ფრენებს საქართველოს ტერიტორიაზე.

საკოორდინაციო ცენტრი დაკომპლექტებულია აუცილებელი კვალიფიკაციისა და გამოცდილების მქონე კადრებით. მათი კვალიფიკაციის შენარჩუნებისთვის და ამაღლების მიზნით რეგულარულად ტარდებოდა პროფესიული სწავლა როგორც ადგილობრივ დონეზე, ასევე ICAO-ს რეგიონალურ სავიაციო უნივერსიტეტში ქ. კიევში (უკრაინა).

2019 წელს განხორციელებული აქტივობებიდან ასევე აღსაღნიშნია სასწავლო ძებნა-შველის ოპერაციის ჩატარება კახეთში, ძებნა-გადარჩენის წვრთნები „კახეთი-2019“

2019 წელს გაფორმდა ურთიერთთანამშრომლობის შეთანხმებები ავიაკომპანიებთან. ასევე გაფორმდა/განახლდა ურთიერთთანამშრომლობის შეთანხმება საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურთან, საქართველოს სასაზღვრო პოლიციის სპეციალური დანიშნულების ავიაციის მთავარ სამმართველოსთან და სხვა ორგანოებთან.

სააერნაოსნო ინფორმაცია

საქართველოს საჰაერო კოდექსის მიხედვით სააერნაოსნო მონაცემები მოიცავს ინფორმაციას საქართველოს საჰაერო სივრცისა და ღია ზღვის თავზე არსებული საჰაერო სივრცის შესახებ, სადაც საჰაერო მოძრაობის მომსახურებას საქართველო უზრუნველყოფს.

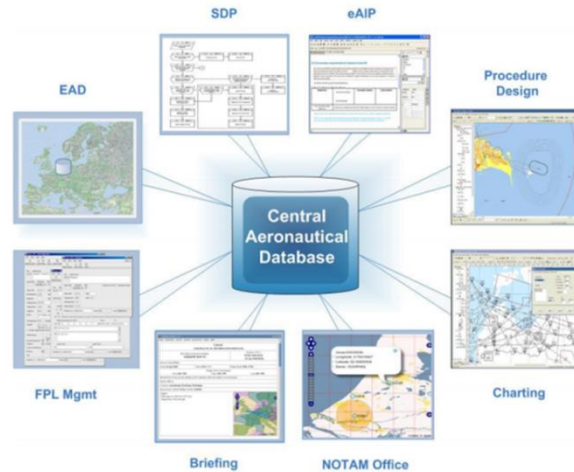
შპს „საქაერონავიგაციის“ სტრუქტურაში არსებული სააერნაოსნო ინფორმაციის სამსახური, რომელიც დაკომპლექტებულია მაღალი კვალიფიკაციის მქონე 42 თანამშრომლით, სააერნაოსნო მონაცემებისა და სააერნაოსნო ინფორმაციის მიმწოდებლებისგან იღებს სააერნაოსნო მონაცემებსა და სააერნაოსნო ინფორმაციას, ახარისხებს, აერთიანებს მათ, ახდენს მათ რედაქტირებას (შინაარსის შეუცვლელად), ინახავს და დადგენილი ფორმატით აქვეყნებს და ავრცელებს მათ. ამასთან სამსახური ქმნის ფრენების

პროცედურების დიზაინს, აწარმოებს და ავრცელებს სააერნაოსნო რუკებს, გამოსცემს ნოტამებს, ადმინისტრირებას უწევს ფრენის გეგმებსა და მათთან დაკავშირებულ შეტყობინებებს და უზრუნველყოფს საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟს წინა საფრენოსნო ბიულეტენებით.

სააერნაოსნო ინფორმაციის სამსახური თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს სხვადასხვა საერთაშორისო, ჩიკაგოს კონვენციის 4,11,15 დანართები, იკავს სახელმძღვანელოები Doc 10066, Doc 8126, Doc 4444, ევროკონტორლოის სხვადასხვა სახელმძღვანელოები და ადგილობრივი ნორმები (მთავრობის №471 დადგენილება, სააგენტოს დირექტორის ბრძანებები (№3, №22, №24))

სააერნაოსნო ინფორმაციის მომსახურებიდან AIS სააერნაოსნო ინფორმაციის მართვაზე AIM გადასვლა

სააერნაოსნო ინფორმაციის მართვისკენ გადადგმულ ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ნაბიჯს სრული სააერნაოსნო მონაცემების/ინფორმაციის ცენტრალურ მონაცემთა ბაზაში შენახვა წარმოადგენს.

2018 წელს სააერნაოსნო ინფორმაციის სამსახურმა დაიწყო ცენტრალურ მონაცემთა ბაზაში მონაცემების შეყვანის პროცესი. დღესდღეობით, სრული სააერნაოსნო მონაცემი ცენტრალურ მონაცემთა ბაზაშია შენახული. სააერნაოსნო ინფორმაციის სამსახურმა დაამყარა კავშირი მონაცემთა ბაზაში შეყვანილ ინფორმაციასა და გარკვეულ სააერნაოსნო ინფორმაციის პუბლიკაციის ნაწილებს შორის. ამჟამად, შემდეგი სექციები: GEN 2.4, ENR 2, ENR 3, ENR 4, ENR 5, AD 2 გენერირდება ადგილობრივი მონაცემთა ბაზიდან, რამაც ინფორმაციის ორჯერ: მონაცემთა ბაზაში და სააერნაოსნო ინფორმაციის პუბლიკაციის ფაილში შეყვანის საჭირობა აღმოფხვრა.

ცენტრალურმა სააერნაოსნო მონაცემთა ბაზამ, ICAO-ს სააერნაოსნო ინფორმაციის მომსახურებიდან სააერნაოსნო ინფორმაციის მართვაზე გადასვლის გეგმის მიხედვით, უზრუნველყო ინტეგრირებული eAIP-ის შესრულებისთვის საჭირო გარემო და უზრუნველყო ICAO-სა და Eurocontrol-ის სტანდარტებსა და რეკომენდაციებთან შესაბამისობა. აღნიშნული ბაზის შექმნა წინ გადადგმული ნაბიჯია ევროპის რეგულაციის (ADQIR-EN73/2010) შესაბამისობისთვის, რომელიც ევროპის ერთიანი საჰაერო სივრცის პროექტისთვის სააერნაოსნო მონაცემებისა და სააერნაოსნო ინფორმაციის ხარისხს (ADQ IR) არეგულირებს. სამსახურმა შექმნა სააერნაოსნო მონაცემების მიმოცვლის შესაძლებლობა AIXM 5.1 ფორმატში და გააჩინა კავშირის ფუნქციონალური თავსებადობა სტანდარტულ ინტერფეისებს შორის (მაგ. EAD).

2019 წლის მარტში სააერნაოსნო ინფორმაციის სამსახურის პუბლიკაციის სპეციალისტებისთვის ჩატარდა სააერნაოსნო მონაცემების მიმოცვლის AIXM 5.1 ფორმატის სრული სწავლება.

აღნიშნული პროექტის განხორციელებისას სააერნაოსნო მონაცემებისა და ინფორმაციის შევსებისა და შენახვის დიგიტალიზაცია ხელს შეუწყობს სააერნაოსნო ინფორმაციის სამსახურის ეფექტურ მუშაობას და შესაბამისად შპს „საქაერონავიგაციის“ ერთიანი ევროპული ცის პროექტის ფარგლებში არსებული მოთხოვნების შესრულებას.

ხარისხის მართვის სისტემა (QMS)

ხარისხის მართვის სისტემა (QMS) დანერგილი და შენარჩუნებულია სააერნოსნო ინფორმაციის სამსახურის მიერ საერთაშორისო სტანდარტის ISO 9001:2015 მოთხოვნების შესაბამისად.

სააერნოსნო ინფორმაციის სამსახურის შესაბამისობა ISO 9001:2015-თან ევროპის ერთიანი საჰაერო სივრცის მოთხოვნებთან შესაბამისობის წინაპირობაა და შესაბამისად კომპანიისათვის მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია.

ISO 9001:2015 სერტიფიკატი ხარისხის ნიშანია და Acceptable Means of Compliance (AMC) ის ფუნქციას შეასრულებს, რომელიც დააკმაყოფილებს ევროკომისიის სააერნოსნო მომსახურების გამწვევი საწარმოების მიმართ ახალ მოთხოვნებს 2017/373, რომელიც 2020 წლის იანვრიდან ამოქმედდება.

პირველი ISO 9001:2008- ს მოთხოვნებთან შესაბამისობის სერტიფიკატი Bureau Veritas-ის მიერ 2013 წელს გაიცა. სააერნოსნო ინფორმაციის სამსახურმა განაგრძო ხარისხის მართვის სისტემის (QMS) გაუმჯობესება და 2016 წელს დაიწყო ISO 9001:2015 -ის დანერგვა. გარდამავალი პერიოდის დასრულებისას, აუდიტის შედეგად დადგინდა სრული შესაბამისობა ISO 9001:2015-ის მოთხოვნებთან და 2017 წელს ხელახლა გაიცა სერტიფიკატი .

2019 წლის მნიშვნელოვანი მიღწევა Bureau Veritas-ის მიერ ISO 9001:2015 სტანდარტის შესაბამისად სააერნოსნო ინფორმაციის სამსახურის ხელახალი სერტიფიცირება გახდა. შპს „საქაერონავიგაციის“ სააერნოსნო ინფორმაციის სამსახურმა აჩვენა, რომ ხარისხის მართვის მოთხოვნები დანერგილია ყველა პროცესისთვის: როგორც პერსონალისა და გადამზადების, ასევე სერვისისა და ინფრასტრუქტურის კუთხით.

სააერნოსნო ინფორმაციის სამსახურის მიერ რეგულარულად ჩატარებული შიდა აუდიტის შედეგად, სააერნოსნო ინფორმაციის სამსახურს შეუძლია დროულად აღმოაჩინოს სისტემის ხარვეზები, დაადგინოს შესაძლო რისკები და გადადგას საჭირო ნაბიჯები მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელებისა და რისკების შერბილების მიზნით.

მეტი მომსახურება

შპს „საქაერონავიგაციის“ სტრუქტურაში სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ გაცემული სერტიფიკატის საფუძველზე ფუნქციონირებს მეტეოროლოგიური სამსახური, რომელიც მეტეოროლოგიურ მომსახურებას უწევს საჰაერო სივრცისა და აეროდრომების მომხმარებლებს. 2019 წლის განმავლობაში განხორციელებული პროექტებიდან აღსაღნიშნია შემდეგი პროექტები:

1. გამოიცა თბილისის ბათუმის და ქუთაისის აეროპორტების შესახებ კლიმატოლოგიური ხასიათის წიგნი. წიგნი შინაარსი - კლიმატოლოგიური მოდელები დაფუძნებულია 2010-2018 წლების უწყვეტი (ცხრა წლის), ნახევარსაათიანი და ერთსაათიანი ამინდზე ფაქტიური დაკვირვებების ემპირიულ მონაცემებზე. წიგნი შედგება როგორც თეორიული, ასევე პრაქტიკულ ნაწილისგან. პრაქტიკული ნაწილი მოიცავს ფაქტობრივ და პროგნოსტიკულ კლიმატოლოგიურ მოდელებს.
2. 2019 წელს ჩატარდა მმო-ს (მსოფლიო მეტეოროლოგიური ორგანიზაცია) ლიცენზირებულ რეგიონალურ სასწავლო ცენტრში მეტეოროლოგიური თანამშრომლების გადამზადება. სასწავლო პროგრამა დაფუძნებული იყო მმო-ს 49-ე დოკუმენტის მიხედვით შექმნილ - BIP MT და BIP M სილაბუსებზე. ტრენინგების გავლის შემდგომ მეტეოროლოგიური სამსახურის თანამშრომლებმა წარმატებით ჩააბარეს გამოცდები და მიიღეს შესაბამისი კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დიპლომები.

3. მეტეოროლოგიურ სამსახურის თანამშრომლებმა გაიარეს მმო-ს რეგიონალური სასწავლოს ცენტრის ტრენინგები კომპეტენციის შეფასების საკითხებზე. ტრენინგები ჩატარა მმო-ს (მსოფლიო მეტეოროლოგიური ორგანიზაცია) ექსპერტმა - პაულ ბუჯეკმა. მეტეოროლოგიური სამსახურის თანამშრომლების მიერ გამოცდების წარმატებით ჩააბარების შემდგომ მიიღეს შესაბამისი სერტიფიკატები. 2020 წელს დაგეგმილია, სერტიფიცირებული თანამშრომლების მონაწილეობით, მეტეოროლოგიურ სამსახურის თანამშრომლებს ჩაუტარდეს კომპეტენციის შეფასება.
4. მეტეოროლოგიურ სამსახურში ჩატარდა მორიგი საზედამხებელო აუდიტი ხარისხის მართვის სისტემის საკითხებში ISO 9001:2015. აუდიტმა წარმატებით ჩაიარა და მეტეოროლოგიურ სამსახურმა შეინარჩუნა ISO 9001 სტანდარტთან შესაბამისობის სერტიფიკატი.

სამშენებლო პროექტების მართვა

შპს საქაერონავიგაციის სამშენებლო პროექტების მართვის სამსახურის ზედამხედველობით 2019 წელს დაასრულდა თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის 13 R (მარჯვენა) ასაფრენ დასაფრენი ზოლის შუქტექნიკური სისტემის გაფართოება და მიახლოების სისტემის მოწყობა 420 მეტრზე

2019 წელს დაასრულდა კოშკურის საწაფის შენობა და ასევე მოპირკეთდა 752.88კვ.მ. ტერიტორია.

საავიაციო უშიშროება

სამსახური წარმოადგენს შპს „საქაერონავიგაციის“ სტრუქტურულ ერთეულს, რომელიც ახორციელებს კომპლექსურ ღონისძიებებს საზოგადოების საქმიანობის, ქონების მართლსაწინააღმდეგო ქმედობისაგან დაცვის მიზნით. ატარებს პროფილაქტიკურ-გამაფრთხილებელ ღონისძიებებს, აგრეთვე საგანგებო ზომებს აუცილებლობის შემთხვევაში.

შპს „საქაერონავიგაციის“ საავიაციო უშიშროების სამსახური თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის ნორმებით და ქვემოთ ჩამოთვლილი ადგილობრივი დოკუმენტებით:

- საქართველოს პრეზიდენტის 2008 წლის 30 მაისის N 283 ბრძანებულებით დამტკიცებული „მართლსაწინააღმდეგო ქმედობისაგან სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების დაცვის უზრუნველყოფის სახელმწიფო პროგრამა“;
- შპს „საქაერონავიგაციის“ საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფის პროგრამით (შემდგომში - პროგრამა);
- შპს „საქაერონავიგაციის“ საავიაციო უშიშროების სამსახურის დებულებით;
- შპს „საქაერონავიგაციის“ საავიაციო უშიშროების სამსახურის თანამდებობრივი ინსტრუქციებით.

2019 წელს უშიშროების სამსახურის მიერ განხორციელდა ქვემოთ მოცემული აქტივობები:

- ✓ სრულად აღიჭურვა ჩაკეტილი სატელევიზიო სისტემით ამბროლაურში არსებული შპს „საქაერონავიგაციის“ ობიექტი და მისი მიმდებარე ტერიტორია. აგრეთვე ამბროლაურში არსებული შპს „საქაერონავიგაციის“ ობიექტზე დამონტაჟდა საბარათე დაშვების სისტემა;
- ✓ მესტიაში არსებული შპს „საქაერონავიგაციის“ კუთვნილ ობიექტზე, კერძოდ ზურულდის მთაზე არსებული ობიექტი სრულად აღიჭურვა ჩაკეტილი სატელევიზიო სისტემით;
- ✓ ჩაკეტილ სატელევიზიო სისტემას დაემატა 1 ცალი ქსელური ვიდეო ჩამწერი არსებული სამუშაო სადგური (Workstation) შეიცვალა ახლით და განახლდა ჩაკეტილი სატელევიზიო სისტემის პროგრამული უზრუნველყოფა ViconNet 6.6-ი ViconNet 8.3-ით;
- ✓ ალექსეევკის ობიექტი სრულად აღიჭურვა ჩაკეტილი სატელევიზიო სისტემით;
- ✓ კოპიტნარში არსებულ შპს „საქაერონავიგაციის“ კუთვნილ ობიექტზე დამონტაჟდა საბარათე დაშვების სისტემა. შეიცვალა ჩაკეტილი სატელევიზიო სისტემის დაზიანებული 3 ცალი კამერა და არსებულ ჩაკეტილ სატელევიზიო სისტემას ჩაუტარდა ტექნიკური მომსახურება;
- ✓ ფოთში არსებულ რადიოსალონაკიო ობიექტზე შეიცვალა დაზიანებული ვიდეოკამერა, ქსელის გამანაწილებელი და ჩაკეტილ სატელევიზიო სისტემას ჩაუტარდა ტექნიკური მომსახურება.
- ✓ სენაკში არსებულ შპს „საქაერონავიგაციის“ კუთვნილ ობიექტზე ჩაკეტილი სატელევიზიო სისტემის 4 ცალი მოქმედი ვიდეოკამერა შეიცვალა ახლით (ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით) და ჩაკეტილ სატელევიზიო სისტემას ჩაუტარდა ტექნიკური მომსახურება;
- ✓ დაიგეგმა და ხორციელდება მეტეო რადიო ლოკატორის - 5 (საწყობი) დაცვის სისტემებით აღჭურვა;
- ✓ შემუშავდა და სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოსთან შეთანხმებულ იქნა „საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფის პროგრამა“, რომელიც დამტკიცდა შპს „საქაერონავიგაციის“ გენერალური დირექტორის მიერ.

ევროკონტროლის გაფართოებული კომიტეტის სამუშაო ჯგუფის შეხვედრა საქართველოში, თბილისში, სასტუმრო „ქორთიარდ მარიოტ“-ში პირველად გაიმართა „მარშრუტის სააერნოსმო მომსახურების გადასახდელთა სამუშაო ჯგუფის„ (The Study Group for Route Charges) რიგით 58-ე შეხვედრა. ღონისძიებაში EUROCONTROL-ის 41 წევრი ქვეყნის 75 დელეგატმა მიიღო მონაწილეობა.

შპს „საქაერონავიგაცია“ ევროკონტროლში გაწევრიანების შემდეგ პირველად უმასპინძლა ამ რანგის შეხვედრას. გაფართოებული კომიტეტის სამუშაო ჯგუფის შეხვედრას ევროკონტროლის წევრი ქვეყნების დელეგატების გარდა დაესწრნენ „მარშრუტის სააერნოსმო მომსახურების გადასახდელთა ცენტრალური ოფისის“ წარმომადგენლები, ასევე ექსპერტები სხვადასხვა საერთაშორისო საავიაციო ორგანიზაციებიდან.

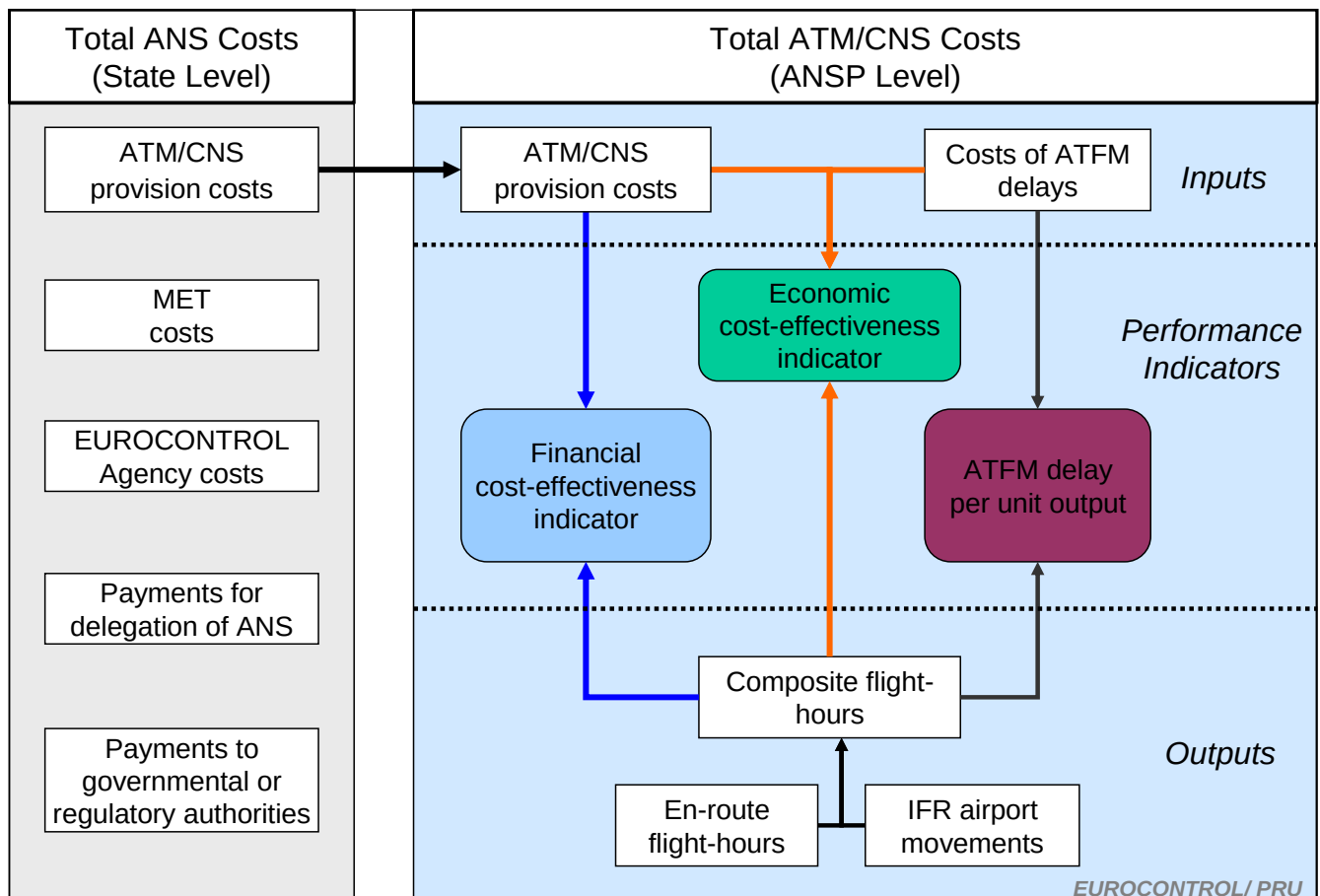

ხარჯების ეფექტიანობა

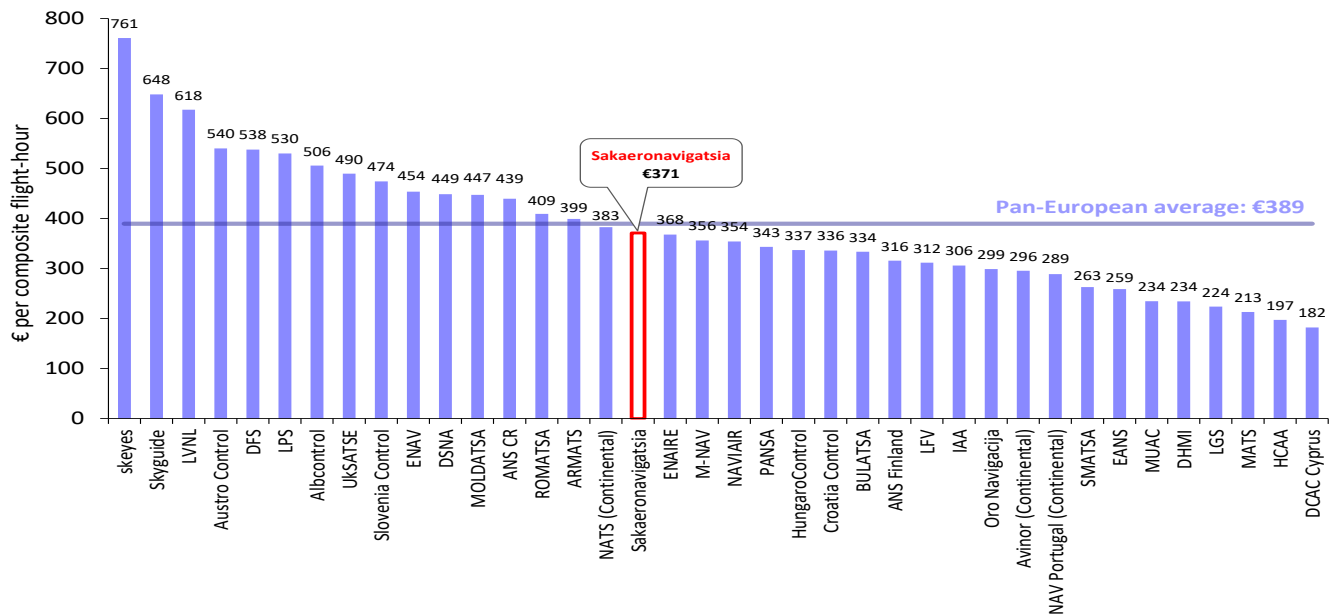
2014 წელს საქართველოს სააერონავიგაციო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპულ ორგანიზაციაში (ევროკონტროლი) გაწევრიანების შემდეგ შპს „საქაერონავიგაციის“ მიერ საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების ეფექტიანობის შეფასება ევროპის ქვეყნებისთვის დადგენილი ერთიანი მეთოდოლოგიითა და ეფექტიანობის შეფასების დამოუკიდებელი სისტემის მეშვეობით ხორციელდება. აღნიშნული სისტემა საჰაერო მოძრაობის მართვის ყველა ასპექტს მოიცავს და ყოველწლიურად საჰაერო მოძრაობის მართვაზე ევროკონტროლის წევრი ქვეყნების მიერ გაწეული დანახარჯების შედარებითი ანგარიშის გამოცემას ითვალისწინებს, რომელიც 38 სააერონავიგაციო მომსახურების მიმწოდებელ კომპანიას მოიცავს.

2020 წლის მაისში საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების (ACE) 2018 წლის შედარებითი ანგარიში იქნა გამოცემული. უნდა აღინიშნოს, რომ ACE 2018 შედარებითი ანგარიში იხილავს 2018 საანგარიშგებო წლის მონაცემებს, მაშინ როდესაც წინამდებარე წლიური ანგარიშის განხილვის ობიექტი 2019 საანგარიშგებო წლის მონაცემებია.

ეკონომიკური ეფექტიანობის შეფასების კონცეპტუალური სისტემა ძირითადი მაჩვენებლების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ გრაფიკში.

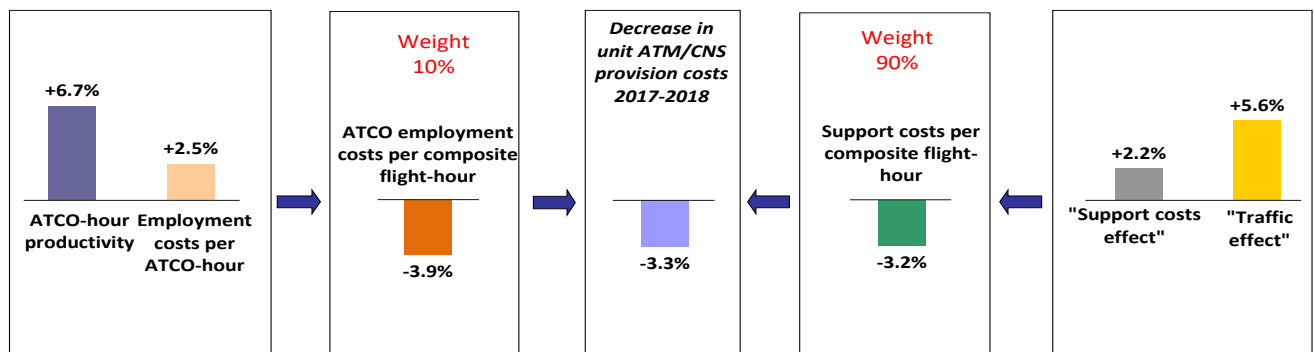
Financial cost-effectiveness indicator – ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი გახლავთ ფინანსური დანახარჯი ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე, რომელიც საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების¹ (ATM/CNS provision costs) კომბინირებულ ფრენა საათების (Composite flight hours) ჯამზე გაყოფის შედეგად მიიღება. 2018 წლის მონაცემების მიხედვით მოცემული მაჩვენებელი შპს 'საქაერონავიგაციისათვის' 2017 წელთან შედარებით 4.6 პროცენტით გაუმჯობესდა და 371 ევრო შეადგინა, რაც ევროპის ანალოგიურ საშუალო მაჩვენებელზე (389 ევრო) 4.6 პროცენტით დაბალია.

▲ 2018 წლის ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი ევროკონტროლის წევრი ქვეყნების მიხედვით

2018 წელს ფინანსური დანახარჯი ერთ ფრენა საათზე 2017 წლის მონაცემებთან შედარებით შემცირდა 3.3 პროცენტით.

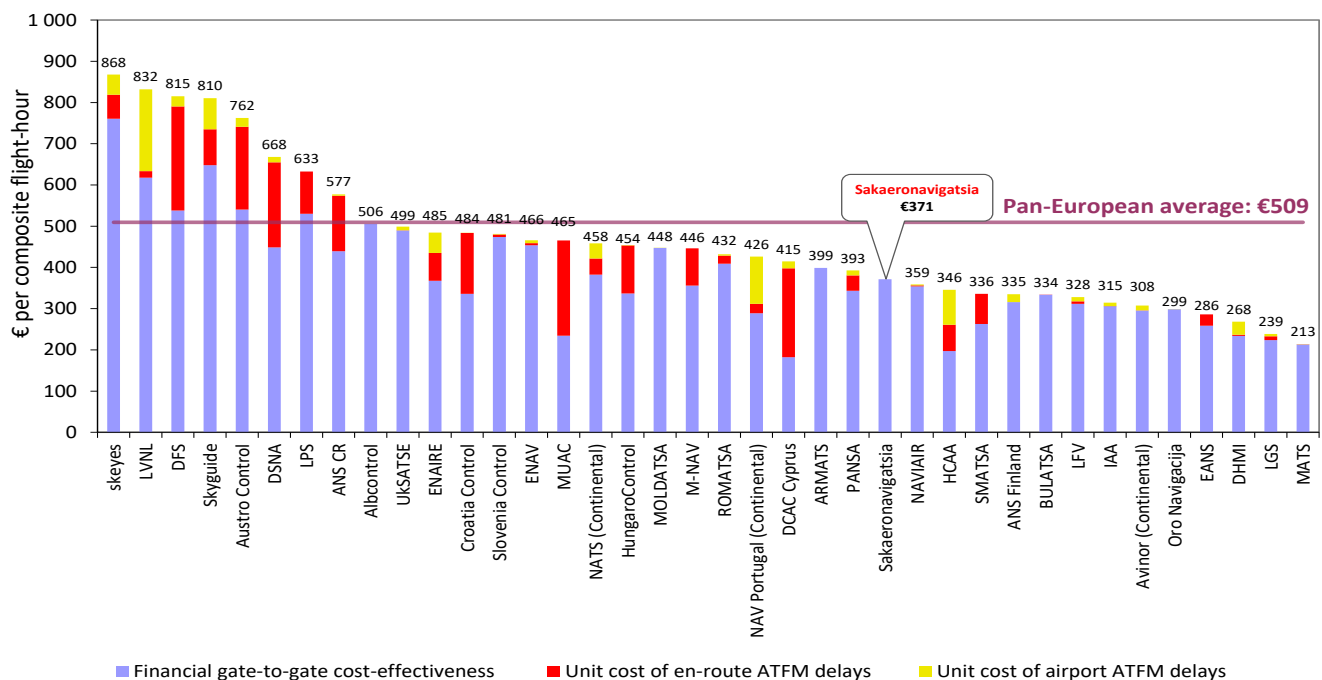
- ავიაშემსრულებელთა პროდუქტიულობა 6.7 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო საათში ავიაშემსრულებელთა შრომის ანაზღაურება გაიზარდა 2.5 პროცენტით. აღნიშნულის შედეგად ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე ავიაშემსრულებელთა შრომის ანაზღაურება 2017 წელთან შედარებით 3.9 პროცენტით არის შემცირებული.
- ფრენების 5.6 პროცენტით ზრდის პირობებში, დამხმარე ხარჯები გაიზარდა 2.2 პროცენტით, რის შედეგადაც დამხმარე ხარჯები ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე შემცირდა 3.2 პროცენტით.

¹ შესადარისობის პრინციპიდან გამომდინარე არ მოიცავს მეტეოროლოგიურ მომსახურებაზე, ევროკონტროლის საწევრო შენატანზე და სახელმწიფოს მხრიდან გაწეულ დანახარჯებს.

Economic cost-effectiveness indicator - ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი გახლავთ ეკონომიკური დანახარჯი ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე, რომელიც საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების და საჰაერო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზების პროცესით გამოწვეული ფრენების შეფერხებაზე გაწეული დანახარჯების (Costs of ATM delays) ჯამის კომბინირებულ ფრენა საათების ჯამზე გაყოფის შედეგად მიიღება, საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეულ დანახარჯთა შედარების ანგარიშში ეფექტიანობის შეფასებისათვის გამოყენებული სტანდარტული ძირითადი მაჩვენებელია.

იმის გათვალისწინებით, რომ 2018 წელს ფრენების რაოდენობის ზრდის მიუხედავად თბილისის საფრენოსნო-საინფორმაციო რაიონში საჰაერო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზების პროცესით გამოწვეული ფრენების შეფერხებები არ დაფიქსირებულა, მაშინ როდესაც ევროპის საჰაერო მოძრაობის ქსელში 2018 წელს ფრენების შეფერხებამ ჯამში 25.6 მილიონი წუთი შეადგინა, 2018 წელს ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელს გაუტოლდა (371 ევრო), რაც 27.1 პროცენტით დაბალია ევროპის ანალოგიურ საშუალო მაჩვენებელზე (509 ევრო) და 4.6 პროცენტით დაბალია 2017 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე.

▲ 2018 წლის ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი ევროკონტროლის წევრი ქვეყნების მიხედვით

რისკების მართვა

საჰაერო მოძრაობის და შემოსავლების შემცირება

2019 წელს კომპანიის შემოსავლებზე უარყოფითი ასახვა ჰპოვა ინდოეთ პაკისტანის ომის გამო პაკისტანის საჰაერო სივრცის ჩაკეტვამ (26 თებერვალი - 16 ივლისი), რის გამოც 2019 წლის განმავლობაში მარშრუტზე სააერნოსნო მომსახურების ერთეული (SU) დაახლოვებით 40 პროცენტით შემცირდა.

საჰაერო ტრანსპორტის საერთაშორისო ასოციაციის (IATA) ანალიზზე დაყრდნობით 2020 წელს COVID-19 პანდემია საჰაერო ტრანსპორტის გლობალური სისტემის სიცუცხლისუნარიანობას ისე დაემუქრა როგორც არასდროს ისტორიაში. COVID-19-ის გავრცელებამ მთელს მსოფლიოში გამოიწვია საჰაერო მოგზაურობის მოთხოვნის განადგურება არნახული მასშტაბით, რაც ბუნებრივია საქართველოს საჰაერო სივრცეში და აეროდრომებზე განხორციელებული ფრენების რაოდენობაზეც აისახა.

უნდა აღინიშნოს, რომ 2020 წლის ცხრა თვის განმავლობაში საჰაერო მოძრაობა მნიშვნელოვნად არის შემცირებული (-46,5%). აღნიშნული მდგომარეობა შეიძლება გაგრძელდეს რამდენიმე თვის განმავლობაში.

საჰაერო ტრანსპორტის საერთაშორისო ასოციაციის მიერ 2020 წლის 14 მარტის წერილში COVID-19-ით გამოწვეული ფინანსური კრიზისის საპასუხოდ და ავიაკომპანიების ფინანსური მდგომარეობის შემსუბუქების მიზნით შემუშავებული სამაშველო პაკეტის ფარგლებში სააერნოსნო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაციის მიერ გაცემული რეკომენდაციების საფუძველზე კომპანიაში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

სააერნოსნო მომსახურების გადასახდელების გადავადება

კომპანია გაეცნო და დაეთანხმა ევროკონტროლის მიერ ავიაკომპანიებისთვის მარშრუტის სააერნოსნო მომსახურების გადასახდელების ანგარიშსწორების თარიღის გადავადებასთან და კრიზისის პერიოდში სააერნოსნო მომსახურების პროვაიდერი საწარმოებისათვის ფულადი ნაკადების დეფიციტის შემცირების მიზნით სესხის აღებასთან დაკავშირებით მოლაპარაკებების დაწყების შესახებ ევროკონტროლის მიერ 2020 წლის 31 მარტის წერილით წარმოდგენილ წინადადებებს.

საინვესტიციო პროექტების გადავადება

კომპანიის 2020 წლის ბიზნეს გეგმის შესაბამისად საინვესტიციო გეგმა 31,675,150 ლარის დონეზეა განსაზღვრული, რომელთა დაფინანსების წყაროდ კომპანიის საკუთარი რესურსები - ამორტიზაციის ანარიცხები და წმინდა მოგება მოიაზრება. შექმნილი ვითარების გამო საინვესტიციო პროექტების გეგმის შესრულება ისედაც შენელებულია და კომპანია აქტიურად მუშაობს კონკრეტული საინვესტიციო პროექტების გადახედვისა და მათი გადავადების მიმართულებით. მაგალითად, შეჩერებულია ახალი რადარების (12,800,000 ლარი) შესყიდვის პროცედურები. ამასთან, კომპანია გეგმავს ისეთი საინვესტიციო პროექტების გადავადებას რომელზეც არ არის გაფორმებული ხელშეკრულებები, რაც საბოლოო ჯამში 20 მილიონი ლარის დაგეგმილი საინვესტიციო პროექტების გადავადებას ისახავს მიზნად.

კომპანიის ფინანსური მდგრალობის შენარჩუნების მიზნით სესხის მოზიდვა

ეპიდემიით გამოწვეული საჰაერო მოძრაობის მკვეთრი ვარდნის მიუხედავად, 2020 წლის დარჩენილი პერიოდისათვის კომპანია არ გეგმავს სააერნოსნო მომსახურების გადასახდელთა ზრდას შექმნილი ვითარების გათვალისწინებით. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანიის ხარჯების დაახლოებით 80% ფიქსირებულია და ფინანსური მდგრალობის შესანარჩუნებლად მოგვიწევს კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმა ფულადი სახსრების დეფიციტის შესამცირებლად.

აღნიშნულიდან გამომდინარე კომპანია ფინანსური ლიკვიდობის რისკისა და ფინანსური სახსრების დეფიციტის შემცირების მიზნით მოლაპარაკებები გამართა კომერციულ ბანკებთან და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან. აღნიშნული მოლაპარაკებების ფარგლებში ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან გაფორმდა ხუთ წლიანი სასესხო ხელშეკრულება კომპანიის საოპერაციო ხარჯების შეუფერხებლად დაფინანსების მიზნით.

პერსონალი

2019 წელს დასაქმებულთა რაოდენობა 2018 წელთან შედარებით 0.2%-ით გაიზარდა და 804 თანამშრომლიდან 806 თანამშრომელს გაუტოლდა.

კადრების პროექტიული დაგეგმვა

კომპანიაში პერსონალის დინამიკის ანალიზი ხორციელდება ორი ძირითადი ფუნქციის - მეთავალაფურეებისა და დამხმარე პერსონალის მიხედვით.

2019 წელს მეთავალაფურეების რაოდენობა (114 ავიამეთავალაფურე) 2018 წელთან (112 ავიამეთავალაფურე) შედარებით 2 ავიამეთავალაფურით გაიზარდა, ხოლო 2019 წელს არსებული დამხმარე პერსონალის რაოდენობა (692 ერთეული) უცვლელი დარჩა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ 2019 წელს:

რაიონული ცენტრის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (37 ერთეული) 2019 წელს 2018 წელთან შედარებით ერთი ერთეულით შემცირდა.

თბილისის ტაუერის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (16 ერთეული) 2019 წელს 2018 წელთან შედარებით ერთი ერთეულით შემცირდა.

ქუთაისის ტაუერის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (13 ერთეული) 2019 წელს უცვლელი დარჩა.

ბათუმის ტაუერის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (9 ერთეული) 2019 წელს 2018 წელთან შედარებით ერთი ერთეულით შემცირდა.

2019 წელს სააერონავიგაციო ინფორმაციის სამსახურს 4 სტაჟიორი დაემატა, უმნიშვნელო ზრდა იყო ადმინისტრაციული პერსონალის (+1 ერთეული) და ძებნა-შეგების სამსახურის (+2 ერთეული) ნაწილში, მეტეოროლოგიური სამსახურის თანამშრომელთა რაოდენობა უცვლელი დარჩა.

ტრენინგი

კომპანიაში 2014 წლიდან ფუნქციონირებს ტრენინგის სამსახური, რომელიც საქმის წარმოებას ახორციელებს სამსახურის დებულებით და სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს რეგულაციების და მოთხოვნების შესაბამისად. სამსახურის თანამშრომლებმა საერთაშორისო და ადგილობრივი მოთხოვნების გათვალისწინებით შეიმუშავეს სასწავლო პროცესისა და პროცედურების სახელმძღვანელო და დაინერგა ხარისხის მართვის სისტემა.

სასწავლო დაწესებულების ინსტრუქტორ/მასწავლებლები საერთაშორისო და ადგილობრივი მოთხოვნების შესაბამისად გადიან მომზადება-გადამზადებას ევროპის სხვადასხვა სასწავლო ცენტრებში. სპეციალური მომზადების შემდეგ თანამშრომლებს ინსტრუქტორის/მასწავლებლის მოწმობის მიღების მიზნით ტრენინგების სამსახური რეკომენდაციას უწევს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოსთან.

2019 სამსახურის მიერ შემუშავებული იქნა და ჩატარდა ქვემოთ აღნიშნული ტრენინგები:

- უშიშროების საბაზისო სასწავლო კურსი - 19 მსმენელი
- უშიშროების გაცნობითი სასწავლო კურსი - 193 მსმენელი
- Tower Electronic Flight Strip User Manual TEFS – 51 მსმენელი
- Multifono VCS – 14 მსმენელი
- INDRA-ს ხმოვანი კომუნიკაციის SITITII-ის დანერგვასთან დაკავშირებული ცვლილების სწავლება - 24 მსმენელი
- საფრენოსნო მონაცემების დამუშავების პუნქტის ადგილობრივი ინსტრუქციები INDRA-ს პირობებში - 3 მსმენელი
- INDRA ACC-APP Operational System Course სასწავლო კურსი - 15 მსმენელი
- სამუშაო ინსტრუქცია საფრენ-საინფორმაციო მომსახურების (FIS) პუნქტის ოპერატორების ამს INDRA-ს პირობებში - 6 მსმენელი
- ფრენების ხელმძღვანელების და უფროსი მეთვალყურეების სამუშაო ინსტრუქცია ამს INDRA-ს პირობებში - 8 მსმენელი
- საწაფზე სწავლება - 6 მსმენელი
- აღმოსავლეთ და დასავლეთ სამეთვალყურეო რაიონების ზედა და ქვედა სექტორებად დაყოფის სასწავლო კურსი (INDRA) – 38 მსმენელი
- მრლ-ის „S“ რეჟიმთან დაკავშირების სასწავლო კურსი - 99 მსმენელი
- UTP ADI TWR UGTB OJT Level D– 1 მსმენელი
- UTP APS RAD UGKO CONVERSION FOR APS - 3 მსმენელი
- UTP ACS RAD UGTB EAST – 2 მსმენელი
- UTP ACS RAD UGTB WEST – 1 მსმენელი
- სმმ-ის მეთვალყურეების FRASK-ის სასწავლო კურსი - 45 მსმენელი

გარე რესურსის გამოყენებით ჩატარებული სწავლებები

- „BIP MT“-ის სასწავლო კურსი - 5 მსმენელი
- ამბროლაურის და მესტიის AFIS-ის ოპერატორების „BIP MT“-ის სასწავლო კურსი - 8 მსმენელი
- მეტეოროლოგიური სამსახურის შემფასებლად მომზადების სასწავლო კურსი - 9 მსმენელი
- ამბროლაურის AFIS-ის ოპერატორების ISO 9001:2015 სტანდარტის შესაბამისად აუდიტორი სასწავლო კურსი - 4 მსმენელი
- ბათუმის და ქუთაისის მეტეოდამკვირვებლების მეტეო-რადარების განმეორებითი სწავლება - 16 მსმენელი
- ქუთაისი, ბათუმი და თბილისის სინოპტიკოსების განმეორებითი სასწავლო კურსი - 18 მსმენელი
- თეორიის მასწავლებლის მოსამზადებელი სასწავლო კურსი - 1 მსმენელი
- **IANS** - ადამიანური ფაქტორების (Human Factors) თეორიის მასწავლებლის სასწავლო კურსი - 1 მსმენელი
- **Global Knowledge Network Training Limited UK** - Nutanix Enterprises Cloud Administration 5.5 Instructor Led Training – 2 მსმენელი

- **Entry Point North** - ტექნიკური უზრუნველყოფის სამსახურის თანამშრომლების შემფასებლად მომზადების სასწავლო კურსი - 5 მსმენელი
- **Entry Point North** - ტექნიკური უზრუნველყოფის სამსახურის თანამშრომლების სამუშაო ადგილზე ინსტრუქტორის მომზადების სასწავლო კურსი - 5 მსმენელი
- **LGS ლატვია** - ტექნიკური უზრუნველყოფის სამსახურის თანამშრომლების შემფასებლად მომზადების სასწავლო კურსი - 9 მსმენელი
- **IANS** - ტექნიკური უზრუნველყოფის სამსახურის თანამშრომლების თეორიის მასწავლებლად მომზადების სასწავლო კურსი - 5 მსმენელი
- **Entry Point North** - სმმ-ის სამსახურის შემფასებლად მომზადების სასწავლო კურსი - 12 მსმენელი
- **INGENAV** - სმმ-ის სამსახურის შემფასებლად გადამზადების სასწავლო კურსი - 11 მსმენელი
- **RAI Riga** - ARO-BRIEFING and NOTAM თბილისის ბრიფინგ ოფიცრების კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო კურსი - 14 მსმენელი; ქუთაისი და ბათუმი - 10 მსმენელი
- ARO-BRIEFING Specialist Course(Basic) - ქუთაისი, ბათუმის ბრიფინგ ოფიცრები - 4 მსმენელი

ენერგიისა და სტაბილურობის მართვის პროექტი

ორგანიზაციაში გუნდური მუშაობის სტიმულირება ხელს უწყობს თანამშრომელთა მოტივაციისა და ენთუზიაზმის გაზრდას. შეკრული გუნდი უკეთ უმკლავდება წამოჭრილ პრობლემებს და უფრო ადვილად ეგუება ცვლილებებს, რადგან თანამშრომლები კონცენტრირებულნი არიან ერთმანეთის დახმარებასა და მხარდაჭერაზე. ასევე, გააზრებული აქვთ საერთო მიზანი, შესაბამისად, ორგანიზაციული მიზნების მიღწევის პროცესში უკეთესად ხდება საერთო ძალისხმევის მობილიზება.

კომპანია გუნდურ მუშაობას იყენებს, როგორც გამოწვევებთან გამკლავებისა და პრობლემების გადაჭრის ბუნებრივ მექანიზმს. გუნდი განიხილება, როგორც ორგანიზაციის საუკეთესო აქტივების შეკრება და სინერგიის ეფექტის გამოყენება ორგანიზაციის საქმიანობის შედეგიანობის გაზრდის მიზნით.

გუნდური მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით საქაერონავიგაციაში განხორციელდა სხვადასხვა პროგრამები. როგორიცაა:

სპორტული და ინტელექტუალური ღონისძიებები 25 დეკემბერს, ინტელექტუალური თამაშის „რა? სად? როდის?“ ჩემპიონატის IX სეზონი ჩვენი გუნდის გამარჯვებით დასრულდა.

ნახევარფინალში თანაბარი ქულებით ფინალისტობის პრეტენდენტი გუნდების კაპიტნების საინტერესო, მძაფრი და მძიმე ბრძოლის ტურმა საქაერონავიგაციის გუნდს პირველი საპრიზო ადგილი მოუტანა!

შპს „საქაერონავიგაციის“ საფეხბურთო გუნდი 2019 წლის ოქტომბერში, ავიაციის საფეხბურთო თასის მოსაგებად ბარსელონაში გაემგზავრა. გუნდმა მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის საავიაციო გუნდებს შორის წარმატებით იასპარეზა, თუმცა საბოლოოდ მეოთხედფინალში დამარცხდა.

ოჯახური გარემო 2019 წლის 1 ივნისს ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით საქაერონავიგაციამ განსაკუთრებულ სტუმრებს უმასპინძლა. კომპანიას თანამშრომელთა შვილები ესტუმრნენ. ბავშვებმა დაათვალიერეს თბილისის საჰაერო მოძრაობის მართვის ცენტრი, გაეცნენ მშობლების სამუშაო გარემოს და მუშაობის სპეციფიკას. ამის შემდეგ, ბავშვთა დღე მშობლებმა და

შვილებმა საქაერონავიგაციის ადმინისტრაციული შენობის ეზოში კომპანია ნევერლენდის მიერ ორგანიზებულ წვეულებაზე, მხიარულ გარემოში გააგრძელეს.

სოციალური დიალოგი

კომპანიაში 1993 წლიდან არსებობს პროფესიული კავშირი, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს სამეწარმეო და (არასამეწარმეო) იურიდიული პირების რეესტრში. კავშირის მიზანია საქართველოსა და საერთაშორისო ნორმების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში უზრუნველყოს კომპანიაში დასაქმებულ პირთა უფლებების დაცვა და ხელი შეუწყოს თანამშრომელთა კომუნიკაციას პროფესიულ საკითხთა განხილვისა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.

პროფესიული კავშირი კომპანიაში დასაქმებულ თანამშრომელთა 50 პროცენტზე მეტს აერთიანებს და წელიწადში ატარებს დელეგატების რამდენიმე შეხვედრას, რომლის შედეგებიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად აისახება შეხვედრის ოქმში.

ერთიანი სამართლებრივი ქოლგის ქვეშ ფუნქციონირების მიუხედავად პროფესიული კავშირის შიგნით არსებობს ავიაშემთხვევითობა, ტექნიკური და ადმინისტრაციული პერსონალის სამუშაო ჯგუფები, რომლის ფარგლებშიც უფრო მოქნილად და ეფექტურად ხერხდება პროფესიული საკითხების განხილვა და შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღება.

საქართველოში არსებულ ავიაშემთხვევითობა პროფესიული კავშირი საერთაშორისო ავიაშემთხვევითობა ასოციაციის (IFATCA) წევრია. შპს „საქაერონავიგაციის“ სრული მხარდაჭერით სულ მცირე ორი თანამშრომელი ჩართულია ევროპისა და მსოფლიოს მასშტაბით განხორციელებულ კონფერენციებში. აღნიშნული შეხვედრების დროს განიხილება გლობალური საკითხები, სადაც საქართველოს დელეგატებს საშუალება ეძლევათ აქტიური მონაწილეობა მიიღონ პროფესიული საკითხების ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრის მიზნით განხორციელებულ ხმის მიცემის პროცესში და თავიანთი გამოცდილება გაუზიარონ დანარჩენ მსოფლიოს.

2019 წლის მარტში ავიაშემთხვევითობა პროფესიული კავშირის საერთაშორისო ასოციაციის (IFATCA) მსოფლიო კონფერენციას უმასპინძლა აფრიკამ (Accra, Ghana), რომელსაც 71 ქვეყნის 400-ზე მეტი დელეგატი ესწრებოდა.

2019 წლის ივლისში ტექნიკური კომპლექსის პროფესიული კავშირის სამუშაო ჯგუფმა შეიმუშავა და საჰაერო მოძრაობის უსაფრთხოების ტექნიკოსთა ასოციაციაში (IFATSEA) გაწევრიანების მიზნით დასამტკიცებლად წარადგინა წესდება (charter).

სოციალური შედეგები

საქაერონავიგაციის თანამშრომლები უზრუნველყოფილი არიან ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაზღვევით. მათ ასევე საშუალება ეძლევათ ასაკის შეუზღუდავად განახორციელონ ოჯახის წევრების დაზღვევა. კომპანია წარმოადგენს არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელს. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად სქემაში გაწევრიანება ნებაყოფლობითია და საშუალებას აძლევს უფლებამოსილ თანამშრომელს ისარგებლოს განსაკუთრებული საპენსიო შენატანების სოციალური პაკეტით. არასახელმწიფო საპენსიო სქემის შესახებ მეტი ინფორმაცია იხილეთ შემდეგ განაცხადში.

ღამსაქმეგლის არასახელმწიფო საპენსიო სქემა

2019 წელს საპენსიო სქემის წლიური მომგებიანობა იყო +9.28%. შექმნის დღიდან საპენსიო სქემის წლიური მომგებიანობა არის +9.45%, ხოლო მოგება 1,104,369 ლარამდე გაიზარდა.

საპენსიო სქემის მონაწილეთა რაოდენობა 2019 წლის ბოლოს - 580 მონაწილე (71%)

2019 წელს საქართველოში კაპიტალის ბაზრის განვითარების მიმართულებით მნიშვნელოვანი ღონისძიებები გატარდა, რომელთაგან აღსანიშნავია:

- 2019 წლიდან ქვეყანაში დაგროვებითი საპენსიო სისტემა ამოქმედდა.
- 2019 წელს დასრულდა საკანონმდებლო ჩარჩოს პროექტები, რომლებიც საინვესტიციო ფონდებისა და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მარგულირებელი პრონციპების ევროკავშირის სტანდარტებთან მიახლოებას უზრუნველყოფენ.
- 2019 წლის განმავლობაში კომერციული ობლიგაციების ადგილობრივი ბაზარი 25 პროცენტით გაიზარდა და მისმა ზომამ მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.02 პროცენტი შეადგინა (კორპორაციული ობლიგაციების ზრდა: 21 პროცენტი; ზომა მშპ-სთან მიმართებით: 1.55 პროცენტი). გამოშვებული კომერციული ობლიგაციების 63 პროცენტს ფინანსური ინსტიტუტების (მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების ჩათვლით) ლარით დენომინირებული ობლიგაციები შეადგენს.
- 2019 წლის განმავლობაში BB/BB- რეიტინგის მქონე კომპანიების ობლიგაციების ნაშთები წინა წელთან შედარებით ორჯერ გაიზარდა. ჯამში, ემიტენტი კომპანიებიდან, კორპორაციული ფასიანი ქაღალდების საშუალოდ 60 პროცენტს აქვს საერთაშორისო საკრედიტო სარეიტინგო კომპანიების მიერ მინიჭებული რეიტინგი (Fitch, Scope).
- ადგილობრივი ვალუტის ობლიგაციების ბაზრის განვითარებაში სახაზინო ობლიგაციების როლი საკმაოდ დიდია. აღსანიშნავია, რომ ამ სეგმენტშიც 2019 წელს მნიშვნელოვანი ზრდა დაფიქსირდა და მისმა მოცულობამ მთლიანი შიდა პროდუქტის 7.8 პროცენტს მიაღწია.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2018-2019 წლებში შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო ფონდის ფინანსური მდგომარეობა და საპენსიო სქემის ძირითადი კატეგორიების მიხედვით მოყვანილია სტატისტიკური მონაცემები.

	31/12/2019	31/12/2018
ფინანსური მდგომარეობა		
საპენსიო სქემის კაპიტალი	3,001,392	3,401,392
სადაზღვევო ტექნიკური რეზერვები	9,604,594	5,571,332
სოციალური შენატანები	3,520,171	2,947,837
ბაღახდილი სარგებელი	157,939	63,436
საინვესტიციო მოგება	671,030	358,743
სოციალური შენატანები		
დამსაქმებლის სოციალური შენატანი (%)	18.0%	18.0%
მონაწილის სოციალური შენატანი (%)	7.0%	7.0%
ბენეფიციარები	-	-
ბაღახდილი სარგებელი/მონაწილეთა რაოდენობა	11	10
მონაწილეები	580	536
საინვესტიციო მოგება		
საინვესტიციო მოგება შექმნის ღირღან	1,104,369	433,338
ბაჭლიშრებუმი მომბებინაობა შექმნის ღირღან	9.5%	9.7%
პერიოდის მომბებინაობა	9.3%	9.7%

საპენსიო სქემის 2018 წლის ანგარიშის სრული მერსია იხილეთ შემდეგ ვებ-გვერდზე

შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სქემა წარმოადგენს დამსაქმებლის პროფესიულ სქემას, სადაც განსაზღვრულია შენატანების ოდენობა და დამფუძნებლის ვალდებულება შექმნას მონაწილეთა სახელობითი საპენსიო დანაგროვი და მის ხარჯზე რეგულარულად გასცეს პენსიები სქემის წესისა და მონაწილესთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

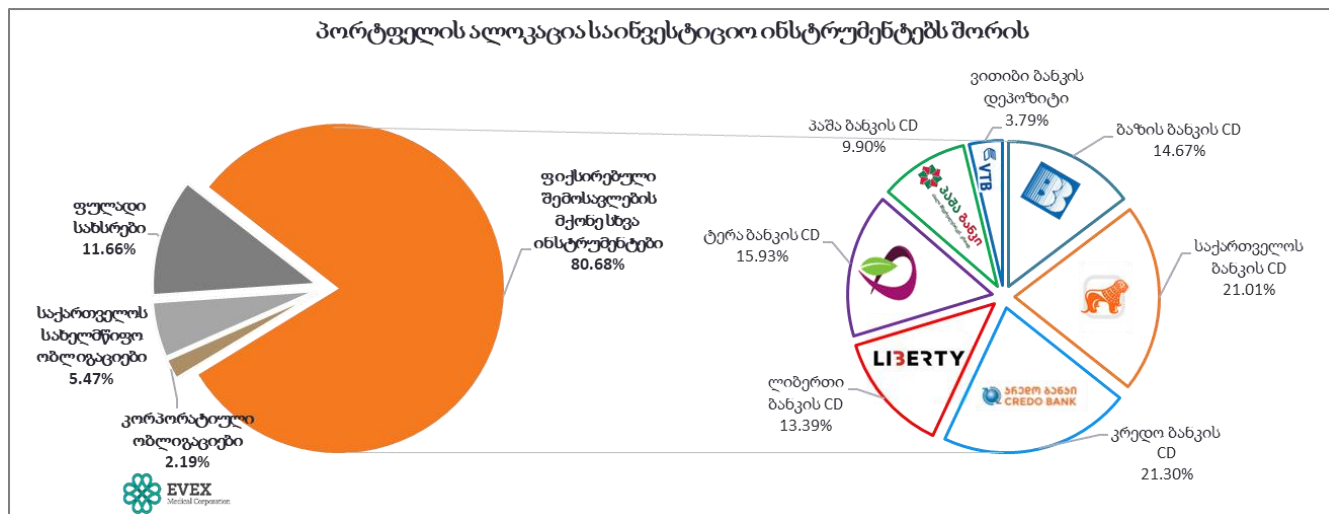
საპენსიო სქემა იმართება შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სქემის წესის შესაბამისად. საპენსიო სქემა არ წარმოადგენს დამოუკიდებელ იურიდიულ პირს, საკანონმდებლო და საგადასახადო მიზნებიდან გამომდინარე და მისი ადმინისტრირება ხორციელდება შპს „საქაერონავიგაციის“ სტრუქტურული ერთეულის, არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ.

► **საპენსიო სქემის სამეთვალყურეო საბჭო** საპენსიო სქემის მართვის უმაღლესი ორგანოა, რომელიც ზედამხედველობს შპს „საქაერონავიგაციის“ საპენსიო სქემის მონაწილეთა არასახელმწიფო პენსიებით უზრუნველყოფას და იცავს მათ ინტერესებს არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ადგენს საპენსიო სქემის წესებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

► **საინვესტიციო კომიტეტი** წარმოადგენს შპს „საქაერონავიგაციის“, როგორც არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებლის, მიერ შექმნილ მმართველ ორგანოს, რომელსაც შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სქემის აქტივებით განხორციელებული ინვესტიციების ზედამხედველობა ევალება.

► **აქტივების მმართველი კომპანია** - ჩატარებული კონკურსის შედეგად გაფორმდა საპენსიო აქტივების მართვის ხელშეკრულება აქტივების მმართველ კომპანიასთან (სს „გალტ & თაგარტი“).

► **საინვესტიციო სტრატეგია** საპენსიო სქემის საინვესტიციო პოლიტიკის გრძელვადიანი მიზანი არის უზრუნველყოს საპენსიო აქტივების სტაბილურობა. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად და საქართველოში არსებული კაპიტალის ბაზრის სტრუქტურის გათვალისწინებით საპენსიო სქემის აქტივები განთავსებულია მხოლოდ ქვეყნის შიგნით ოთხი სახის ფინანსურ ინსტრუმენტში: სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები, კორპორაციული ობლიგაციების, დეპოზიტები და მოთხოვნამდე ანაბარი.

საპენსიო სქემის დაფუძნებიდან და 2019 წლის განმავლობაში განხორციელებული ინვესტიციები სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის მიერ დადგენილ ზღვრულ ნორმებთან.

ფინანსური ანგარიშები

წლიური ანგარიში

საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვა და ფინანსური ანგარიშგება რეგულირდება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით და უნდა შეესაბამებოდეს ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს.

აღნიშნული კანონის მიხედვით შპს „საქაერონავიგაცია“ როგორც სააერნოსნო მომსახურების მიმწოდებელი და არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელი კომპანია მიეკუთვნება პირველი კატეგორიის საწარმოს და საზოგადოებრივი დაინტერესების პირს და ამ კანონის მოთხოვნების შესაბამისად ბუღალტრულ აღრიცხვას და ფინანსურ ანგარიშგებას აწარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით.

როგორც არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელი კომპანია ამზადებს საპენსიო სქემის სპეციალური დანიშნულების ფინანსურ ანგარიშგებას საერთაშორისო ბუღალტრული აღრიცხვის 26-ე სტანდარტის საფუძველზე.

კომპანია საერთაშორისო თუ ადგილობრივი ინსტიტუციონალური ერთეულებთან ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ფორმატში ამზადებს და დადგენილ ვადებში წარადგენს ასევე სხვადასხვა შიდა რისკის ფინანსურ ანგარიშს.

საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების შესაბამისად მომზადებული აუდიტებული ფინანსური ანგარიში კომპანიისათვის და კომპანიის ფინანსებით დაინტერესებულ მხარეებისათვის წარმოადგენს სხვადასხვა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის ერთმანეთთან შედარებისა და შესაბამისობის დადგენის მიზნით გადამოწმების საშუალებას იძლევა.

2014 წლიდან საქართველოს ევროპის სააერნოსნო მომსახურების უსაფრთხოების საერთაშორისო ორგანიზაციაში (Eurocontrol) გაწევრიანების შემდეგ შპს „საქაერონავიგაცია“ გახდა საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული ხარჯების ეფექტიანობის ევროპაში არსებული შეფასების სისტემის ინტეგრირებული ნაწილი, რომელიც 38 სააერნოსნო მომსახურების საწარმოს აერთიანებს და დადგენილი მეთოდოლოგიით ყოველწლიურ ანგარიშში ახდენს დანახარჯთა ეფექტიანობის შეფასებას ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის ინდიკატორის გამოყენებით. 2018 წლის მონაცემებით 2017 წელს არსებული ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი 4.6 პროცენტით არის გაუმჯობესებული.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები		
ძირითადი საშუალებები	144,462	130,565
არამატერიალური აქტივები	3,348	2,236
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	520	1,865
შეზღუდული ფულადი სახსრები	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები	150,330	136,666
მოკლევადიანი აქტივები		
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	4,572	3,575
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	13,812	13,313
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,604	18,401
სულ მოკლევადიანი აქტივები	24,988	35,289
სულ აქტივები	175,318	171,955
საკუთარი კაპიტალი		
საწესდებო კაპიტალი	61,308	61,355
გაუნაწილებელი მოგება	100,666	97,885
სულ საკუთარი კაპიტალი	161,974	159,240
ვალდებულებები		
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
ნასესხები საშუალებები	5,183	5,398
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	5,183	5,398
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	6,749	6,012
მიმდინარე ნასესხები საშუალებები	456	382
მიღებული ავანსები	956	923
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	8,161	7,317
სულ ვალდებულებები	13,344	12,715
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	175,318	171,955

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	2019	2018
ამონაგები	74,195	81,726
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,760	888
პერსონალის ანაზღაურება	(39,897)	(33,947)
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	(13,041)	(13,041)
სხვა საოპერაციო ხარჯი	(20,021)	(18,448)
საოპერაციო მოგება	2,996	17,178
ფინანსური მოგება	1,932	3,063
ფინანსური ხარჯები	(2,147)	(2,946)
მიმდინარე წლის წმინდა მოგება / (ზარალი)	2,781	17,295
მიმდინარე წლის სხვა სრული შემოსავლები	-	-
მიმდინარე წლის სრული შემოსავალი / (ზარალი)	2,781	17,295

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელ ი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,213	80,590	141,803
2018 წლის სრული შემოსავალი	-	17,295	17,295
საწესდებო კაპიტალის ნეტო ზრდა / (შემცირება)	142	-	142
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,355	97,885	159,240
2019 წლის სრული შემოსავალი	-	2,781	2,781
საწესდებო კაპიტალის ნეტო ზრდა / (შემცირება)	(47)	-	(47)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	61,308	100,666	161,974

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	2019	2018
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებელიდან მიღებული ფულადი სახსრები	77,239	83,068
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,625	-
მომწოდებლებისთვის და მომუშავეებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები	(54,270)	(48,228)
საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების შემოსვლა	24,594	34,840
გადახდილი გადასახადები	(8,172)	(2,212)
გადახდილი პროცენტი	(113)	(119)
საპროცენტო შემოსავალი	637	917
საოპერაციო საქმიანობით წარმოქმნილი ფულადი სახსრები	16,946	33,426
ფულადი სახსრების ნაკადი საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	27	-
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(27,869)	(27,012)
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრ	(27,842)	(27,012)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
სესხების გადახდა	(1,236)	(1,161)
საფინანსო საქმიანობით წარმოქმნილი ფულადი სახსრები	(1,236)	(1,161)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა / (შემცირება)	(12,132)	5,253
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	20,401	14,880
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შედეგი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	335	268
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8,604	20,401

საქაერონავიგაცია

სექტემბერი 2020 - © საქართველოს სააერონავიგაციო მომსახურების პროვაიდერი საწარმო (შპს „საქაერონავიგაცია“)

წინამდებარე ანგარიში გამოქვეყნებულია შპს „საქაერონავიგაციის“ მიერ საინფორმაციო მიზნებისთვის. ანგარიშის გამოყენება შეიძლება ნაწილობრივ ან მთლიანად, იმ პირობით, რომ წყაროდ მითითებული იქნება შპს „საქაერონავიგაცია“ და არ მოხდება ანგარიშის გამოყენება კომერციული მიზნებისთვის (მაგ. ფინანსური მოგებისთვის). დოკუმენტში წარმოდგენილი ინფორმაცია არ შეიძლება შეიცვალოს შპს „საქაერონავიგაციის“ წინასწარი წერილობითი ნებართვის გარეშე.

WWW.AIRNAV.GE